



Växjö  
kommun

# Delårsrapport januari- augusti 2019,

Växjö kommun

# Innehållsförteckning

Sammanfattning .....	3
Omvärldsanalys .....	4
God ekonomisk hushållning och balanskravsutredning .....	7
Finansiell analys Växjö kommun.....	11
Finansiell analys Växjö kommunkoncern.....	28
Verksamhetsredovisning .....	35
Personalredovisning .....	37
Uppdrag kopplade till hållbarhetspolitisk inriktning .....	43
Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad .....	45
Utbilda för ett livslångt lärande.....	52
Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd .....	57
Stödja individen för ett tryggt och självständigt liv.....	65
Möjliggöra en aktiv fritid .....	72
Intern kontroll .....	76
Kommunkoncernen resultat- och balansräkning.....	77
Kommunkoncernen noter resultat- och balansräkning .....	79
Resultat- och balansräkning Växjö kommun.....	81
Noter resultat- och balansräkning Växjö kommun .....	83
Redovisningsprinciper.....	86
Revisorernas bedömning av delårsrapport 2019.....	87

# Sammanfattning

## Uppföljning av god ekonomisk hushållning

Växjö kommun bedöms uppnå god ekonomisk hushållning. De i budgeten identifierade verksamhetsmålen/indikatorerna för god ekonomisk hushållning samt de finansiella målen i form av ett överskottsmål och ett effektivitetsmål är uppfyllda och prognostiseras att uppnås för verksamhetsåret.

## Ekonomisk uppföljning

Efter åtta månader redovisar kommunen ett resultat om 43 miljoner kronor. Det prognostiserade resultatet för helåret uppgår till minus 29 miljoner kronor vilket är 31 miljoner kronor sämre än budgeterat resultat. Jämfört med prognosen i april är det en förbättring med 78 miljoner kronor. Den sammanlagda helårsprognosen för nämnderna visar ett underskott om 18 miljoner kronor jämfört med budget. Nämnderna prognostiserar att disponera 13 miljoner kronor av eget kapital. Omsorgsnämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse med 28 miljoner kronor.

Resultatet i kommunkoncernen uppgår efter åtta månader till 143 miljoner kronor. Helårsprognosen för kommunkoncernen uppgår till 91 miljoner kronor före bokslutsdispositioner och skatt. VKAB-koncernen står för större delen av överskottet.

## Verksamhetsuppföljning

Samtliga riktningssmål inom huvudprocesserna utvecklas i tillfredsställande eller positiv riktning. Den sammanvägda bedömningen är att verksamhetens resultat och kvalitet är god.

Den positiva utvecklingen av skolresultaten är tydlig vad gäller bland annat andelen gymnasieelever som tar examen inom fyra år.

Antalet färdigställda bostäder i såväl flerfamiljshus som småhus ökar sedan förra mätningen. När det gäller energianvändningen per invånare är utvecklingen positiv. Andelen hushåll och verksamheter som sorterar sitt matavfall ökar alltså och uppgår nu till 89 procent.

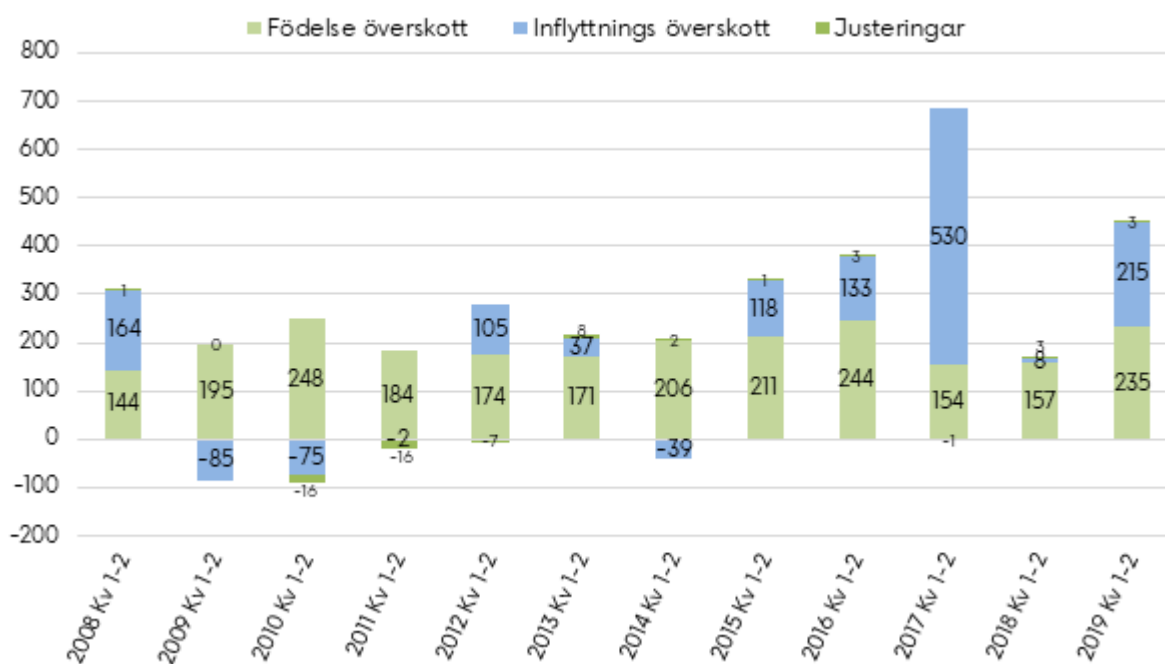
Utmaningar förknippade med den demografiska utvecklingen liksom med infrastrukturen i den växande staden återspeglas i ett något försämrat utfall i Nöjd Medborgar-Index mätningar för gång- och cykelvägar, gator och vägar samt renhållning och sophämtning. Andelen invånare som har högst 300 meter till ett tillgängligt park- eller naturområde sjunker.

# Omvärldsanalys

## Befolkningsutveckling

Befolkningen i Växjö kommun förändras vanligtvis enligt ett tydligt säsongsmönster där de två första kvartalen av året visar på en något lägre tillväxttakt jämfört med kvartal tre och fyra. Under 2019 års första halvår har emellertid befolkningstillväxten i kommunen varit mycket stark och befolkningen har vuxit med hela 453 personer. Det är den näst starkaste befolkningstillväxten sedan 2008 och en ökning med nästan 180 personer jämfört med kommunens genomsnittliga tillväxttakt för motsvarande period. Folkökningen under årets två första kvartal drevs av både ett starkt födelseöverskott men också av ett historiskt sett mycket starkt inflyttningsöverskott.

### Befolkningsförändringar, Växjö kommun 2008 – 2019 kvartal 1-2



Källa: SCB

Budget 2019 bygger på en årlig befolkningsökning med 1 300 personer. Skatteintäkterna 2019 påverkas inte av ökat antal invånare under 2019 utan baseras på de personer som fanns skrivna i Växjö kommun den 1 november 2018. Befolkningsökningen fram till 1 november 2019 påverkar skatteintäkterna i budget 2020. Antagandet i befolkningsprognosen är att invånarna i Växjö kommun kommer att öka med cirka 1350 personer under 2019.

## Ekonomisk utveckling

I Ekonomirapporten från Sveriges kommuner och landsting (SKL) i maj beskrivs hur kommunsektorn är i början av en period med mycket stora krav på omställning. Det ökade trycket från demografin har varit uppenbart och känt under ett antal år. Hittills har utmaningarna i sektorns ekonomi hanterats genom intäktsökningar från främst skatter och markförsäljning i vissa kommuner. Den ekonomiskt starka perioden går mot sitt slut och omfattande åtgärder kommer att bli nödvändiga. Förutom bättre utnyttjande av teknikens möjligheter, ökad samverkan, statlig styrning utifrån lokala behov krävs rekryteringsstrategier för välfärdsjobben. I vårens Ekonomirapport räknar man med att skattesatsen till kommuner och regioner ökar med 13 öre år 2020.

### Svagare arbetsmarknad dämpar den reala skatteunderlagstillväxten 2020



I SKL:s Makronytt från augusti beskrivs att det råder ännu högkonjunktur. Man räknar med en fortsatt god ökning av skatteunderlaget i reala termer i år trots en betydligt svagare sysselsättningsutveckling. Det råder en osäkerhet i världsekonomin. Nästa år beräknas tillväxten att mattas och antalet arbetade timmar minska. Detta ger då ett tydligt avtryck i den reala skatteunderlagstillväxten och beräknas då bli den lägsta på tio år.



### Inflation och reporänta

Riksbanken har som huvuduppgift att upprätthålla ett fast penningvärde och att främja ett säkert och effektivt betalningsväsende. Det fasta penningvärdet ska upprätthållas genom att inflations-takten hålls stabil på en låg nivå. Inflationstakten, mätt som förändring av konsumentprisindex med fast ränta, KPIF, ska hållas på 2 procent per år.

Inflationstakten enligt KPIF uppgick till 1,8 procent i augusti. Riksbankens sätt att påverka inflationstakten är genom justeringar av reporäntan. Riksbankens reporänta uppgår till -0,25 procent.

Om Riksbanken bedömer att det framtida inflationstrycket bör dämpas höjs reporäntan. Eftersom bankernas utlåningsräntor följer reporäntan så medför det troligtvis en minskad investeringsvilja, dämpad konsumtion och sjunkande börskurser. Det minskar i sin tur det allmänna efterfrågetrycket och då även inflationen.

### **Budgetproposition**

Den 18 september överlämnade regeringen budgetpropositionen för 2020 till riksdagen. Regeringen föreslår åtgärder för att jobben ska bli fler, klimatutmaningen mötas, välfärden tryggas i hela landet och brottsligheten och dess orsaker bemötas. Förslagen i propositionen bygger på januariavtalet, den sakpolitiska överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet.

- Regeringen skjuter till ytterligare fem välfärdsmiljarder 2020 som fördelas på samtliga kommuner och landsting. De ökade generella tillskotten som regeringen föreslår till kommuner och landsting ger kommunsektorn långsiktiga förutsättningar att utveckla välfärden utifrån lokala behov. Det skapar möjligheter för kommuner och landsting att bl.a. anställa fler och stärka vården, skolan och omsorgen.
- Regeringen fortsätter tidigare satsning för att minska segregationen genom att 2020 tillskjuta drygt 410 miljoner kronor till 32 kommuner med socioekonomiska utmaningar.
- Regeringen avsätter ytterligare 85 miljoner kronor 2020 för att minska och motverka segregation på lokal och regional nivå. Medlen kommer fördelas efter ansökan.
- Regeringen satsar 80 miljoner kronor under 2020 på ett tillfälligt stöd till kommuner som under de senaste åren har tagit emot ett stort antal nyanlända i förhållande till sin befolkning.

Effekterna av budgetpropositionen för Växjö kommuns del är vid tidpunkten för publiceringen av föreliggande delårsrapport ännu inte beräknade.

# God ekonomisk hushållning och balanskravsutredning

I kommunallagen fastställs att kommuner och landsting ska ta fram särskilda mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Det innebär finansiella mål för ekonomin och mål för verksamheten. God ekonomisk hushållning innebär för Växjö kommun att ha en hållbar utveckling och ett effektivt resursutnyttjande. Verksamheten ska vara inriktad mot ett långsiktigt hållbart samhälle såväl ekonomiskt som socialt och miljömässigt. Verksamheten ska bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt där samband finns mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

## Metod utvärdering ekonomisk hushållning

Ett urval av nyckeltalen i budgeten är indikatorer för god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning bygger på en samlad bedömning av de utvalda indikatorerna. Om hälften av indikatorerna går i rätt riktning, eller är minst i nivå med jämförbara kommuner, ska kommunen bedömas ha god ekonomisk hushållning. Urvalet utgår dels från att nyckeltalet ska spegla god ekonomisk hushållning, dels att det ska mäta något som kommunen har rådighet över.

Växjö kommun har enligt budget två ekonomiska mål. Båda behöver vara uppnådda för att kommunen ska anses ha god ekonomisk hushållning. Effektivitetsmålet gäller för varje nämnd och förvaltning, liksom för hela koncernen.

## Indikatorer för god ekonomisk hushållning

Indikator	
Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara en procent av summan av skatteintäkter och utjämning	●
Effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer.	●
Avkastning på totalt kapital i VKAB-koncernen (procent i förhållande till budgeterad nivå).	●
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel	●
Andel som avslutats till egen försörjning från ekonomiskt bistånd	■
Andel förvärvsarbetande vistelsetid 4-9 år	●
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, procentenheter	●
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel	●
Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen, ton	■
Sjukfrånvaro, kommunalt anställda totalt	●

## Prognos och analys av god ekonomisk hushållning

### Verksamhetsmål/indikatorer för god ekonomisk hushållning

Av de sju indikatorerna som kopplas till resultat- och kvalitetsmått inom kommunens huvudprocesser utvecklas fem av sju i rätt riktning sedan senaste mätning eller är minst i nivå med jämförbara kommuner/accepterat värde. Två av sju indikatorer indikerar både en negativ utveckling sedan senaste mätning och är sämre än jämförbara kommuner/accepterat värde. De mått som indikerar både en negativ utveckling och en lägre nivå än jämförbara städer/accepterat värde är:

- Andel som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd.
- Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen, ton

Andel som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd är ett lokalt mått som avser gruppen individer i åldern 29 år och uppåt. Detta nyckeltal jämförs med hittills bäst inrapporterad data som utgör jämförelsebas i avsaknad av genomsnittsvärde för jämförbara kommuner. För år 2018 har andelen minskat från 54 % till 49%.

Sammanställning av 2018 års koldioxidutsläpp för koncernen visar utsläpp på 4 500 ton, en ökning med 500 ton jämfört med 2017. Det beror på att utsläppen från fjärrvärmen ökade med 1200 ton som ett resultat av ökad torvanvändning. Samtidigt minskade utsläppen från entreprenader med 650 ton och från resor/transporter med 50 ton.

För analys av dessa nyckeltal se verksamhetsredovisningen. under process Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad respektive Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd.

### Finansiella mål

Överskottsmålet beräknas att uppfyllas vid årsskiftet tack vare tidiga års goda resultat. Aktuell prognos för 2019 på minus 29 miljoner kronor ger ett utfall på minus 0,6 procent av skatteintäkter och utjämning. Sett över den senaste femårsperioden är överskottet 2 procent av skatter och utjämning.

Effektivitetsmålet är uppnått i och med att mer än hälften (80 procent) av effektivitetsmått som kopplats till respektive mål har positiv utveckling eller är i nivå med jämförbara kommuner.

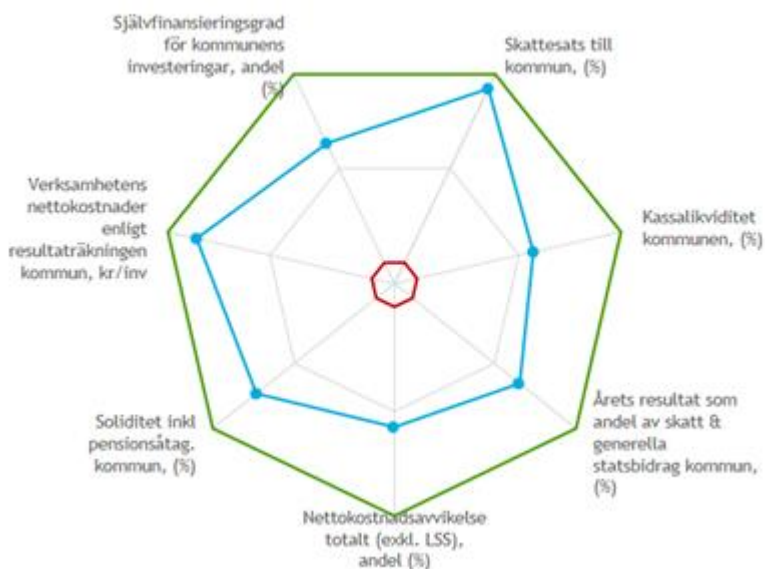
## Sammantagen bedömning

Prognosen för helåret 2019 visar att kommunens finansiella mål samt verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås. Genom att utvärdera ett antal indikatorer görs en översiktlig bedömning av god ekonomisk hushållning. För att få en mer komplett bedömning och se möjliga förbättringsåtgärder kan ytterligare analyser vägas in.

Kommunens ekonomiska läge kan djupare analyseras i kommun- och landstingsdatabasen Kolada. Genom ett spindeldiagram med finansiella nyckeltal speglas kommunens ekonomiska läge på kort och lång sikt. Diagrammet visar Växjö kommuns förhållande till de 10 procent av kommunerna som har bäst respektive sämst resultat 2018. Växjö kommun har goda finansiella



nyckeltal i förhållande till andra kommuner. De kommuner som har bäst resultat ligger ytterst i



diagrammet.

Källa: Kolada

De kommande åren står Växjö kommun liksom övriga kommunsverige inför stora utmaningar med ökade demografiska behov. För att kunna finansiera framtidens välfärd behövs olika typer av åtgärder, effektiviseringar och digitaliseringar. Växjö kommunkoncern har infört ett processorienterat arbetssätt som främjar en effektiv förvaltning och hög kvalitet i de tjänster och den service som Växjö kommun tillhandahåller gentemot medborgare, företag och organisationer. Genom att arbeta med processer flyttas fokus från organisation till mottagare genom att säkerställa leverans till mottagaren över ansvars- och organisationsgränser samt att använda resurser effektivt.

En annan viktig del är att se på invånarnas syn på den verksamhet som kommunen levererar. Medborgarundersökning är en attitydundersökning och är ett av flera verktyg för att få en bild av hur invånarna ser på sin kommun. Under hösten 2018 genomfördes undersökningen och det sammanfattande betygsindex Nöjd-Region-Index (NRI) för hur medborgarna bedömer Växjö kommun som en plats att bo och leva på blev 66 jämfört med 64 i medborgarundersökningen 2016. Värdet ligger i nivå med jämförelsegruppen större städer. Jämfört med 2016 har frågeområdet Arbetsmöjligheter och Bostäder fått högre betygsindex. Det sammanfattande betygsindexet Nöjd-Medborgar-Index (NMI) för hur medborgarna bedömer kommunens verksamheter i Växjö kommun blev 62, samma betyg som i förra undersökningen. Betyget ligger högre än gruppen större städer.

## Balanskravsutredning

Enligt balanskravet i kommunallagen måste kommunen ha balans mellan intäkter och kostnader i resultaträkningen. Om kostnaderna överstiger intäkterna ska det anges när och på vilket sätt det negativa resultatet ska regleras. Realisationsvinster får inte räknas med i resultatet. Prognosen för 2019 visar på ett samlat resultat om 1 284 miljoner kronor.

mkr	2019 prognos	2018	2017	2016	2015
Årets resultat	-29	108	159	139	82
Realisationsvinster	-1	-1	0	0	0
<b>Balanskravsresultat</b>	<b>-30</b>	<b>107</b>	<b>159</b>	<b>139</b>	<b>82</b>
Synnerliga skäl	-	-	-	-	-
Ackumulerade överskott	1 314	1 207	1 048	909	827
<b>Summa ackumulerade överskott</b>	<b>1 284</b>	<b>1 314</b>	<b>1 207</b>	<b>1 048</b>	<b>909</b>

# Finansiell analys Växjö kommun

Resultatet för Växjö kommun uppgår per den 31 augusti till 43 miljoner kronor. Prognosen för helåret visar ett resultat om minus 29 miljoner kronor.

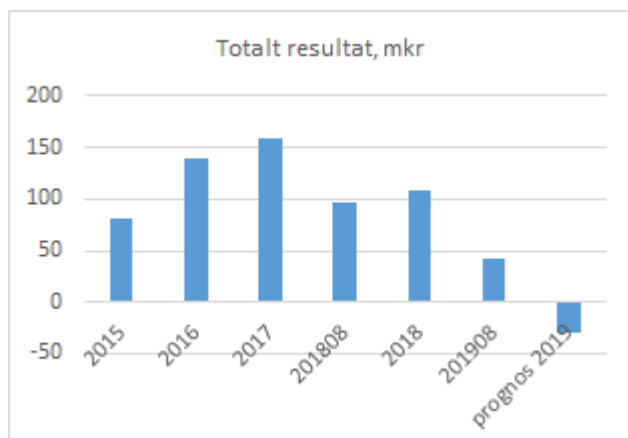
För att beskriva Växjö kommun och förmågan att upprätthålla en god ekonomisk hushållning används en finansiell analysmodell som bygger på fyra olika aspekter: Resultat, Kapacitet, Risk och Kontroll. Analysen inom varje perspektiv grundas på ett antal finansiella nyckeltal vilkas uppgift är att belysa ställning och utveckling inom respektive aspekt.

## Resultat och kapacitet

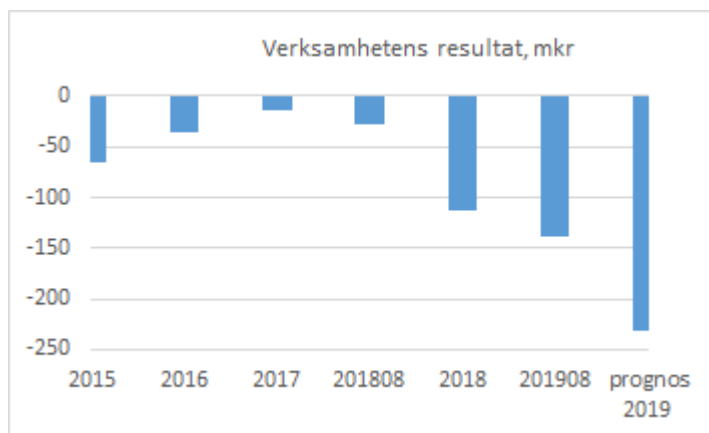
### Periodens resultat

mkr	Augusti 2019	Budget augusti 2019	Budgetavvikelse
Resultat	43	1	42
Verksamhetens resultat	-138	-134	-4

Kommunens totala resultat efter åtta månader uppgår till 43 miljoner kronor vilket är sämre än föregående år samma period då resultatet uppgick till 95 miljoner kronor. Helårprognosen visar på ett negativt totalt resultat med 29 miljoner kronor.



Det är tack vare ett positivt finansnetto som kommunens totala resultat är positivt. Resultatet för den ordinarie verksamheten, det vill säga verksamhetens nettokostnader med avdrag för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, visar ett negativt resultat för perioden på 138 miljoner kronor. Motsvarande resultat för helåret, har en prognos på drygt minus 230 miljoner kronor.



## Jämförelsestörande poster

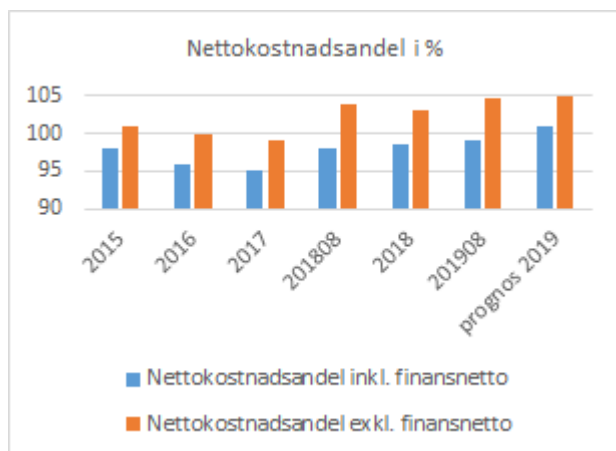
För att resultatet ska vara jämförbart mellan åren justeras vissa nyckeltal för jämförelsestörande poster, det vill säga resultat från händelser som stör jämförelser med andra perioders resultat. I kommunens resultat per augusti 2019 ingår inga jämförelsestörande kostnader då exploateringsresultatet numera är en del i den normala verksamheten.

År	Jämförelsestörande post	+ intäkt, - kostnad mkr
2018	Exploateringsresultat	+36
2017	Medfinansiering statlig infrastruktur	-78
2017	Exploateringsresultat	+20
2016	Exploateringsresultat	-50
2015	Återbetalning av premier för avtalsförsäkring AFA	+32
2015	Nedskrivning av anläggningstillgångar	-44

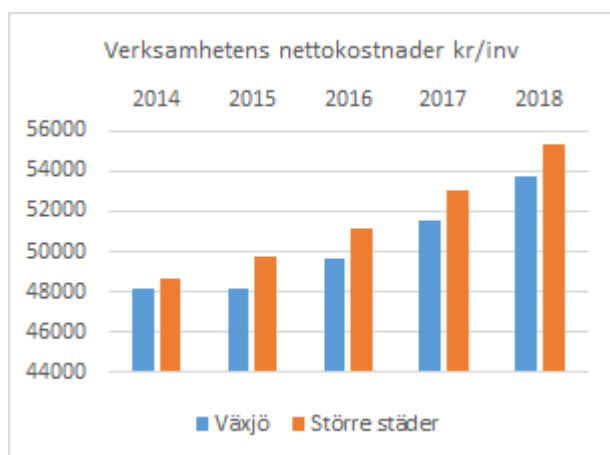
## Utveckling av nettokostnadsandel

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns en balans mellan löpande intäkter och kostnader. Resultatet behöver därför över tiden vara positivt för att finansiera exempelvis investeringar och de pensionsåtaganden som inte är skuldförda (intjänade pensioner före 1998). Det är också viktigt att det finns en buffert för att kunna möta konjunktursvängningar. Verksamhetens nettokostnader och finansnetto i relation till skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning bör därför understiga 100 procent. Vid beräkning av nettokostnadsandel exkluderas jämförelsestörande poster.

Efter åtta månader uppgick nettokostnadsandelen till 99 procent. Helårsprognosen indikerar en nettokostnadsandel om 101 procent. Om finansnettot exkluderas uppgår nettokostnadsandelen till 105 procent per den 31 augusti. Helårsprognosen indikerar en nettokostnadsandel på samma nivå. För att uppnå en långsiktig ekonomi i balans, måste ökningstakten av nettokostnaderna minska, för att inte överstiga nivån på skatteintäkter, generella statsbidrag och skatteutjämning som ska finansiera den ordinarie verksamheten.



Verksamhetens nettokostnader per invånare har de senaste åren varit något lägre i Växjö kommun jämfört med kommungrupp större städer.



Ökning från föregående år, %, exkl. jämförelsestörande poster	Augusti 2019	Augusti 2018	Augusti 2017	Augusti 2016	Augusti 2015
Skatteintäkter, statsbidrag och skatteutjämning	3,6	5,0	6,4	4,1	0,9
Verksamhetens nettokostnad inklusive finansnetto	5,1	8,9	7,2	0,2	1,0
Verksamhetens nettokostnad exklusive finansnetto	6,7	7,5	6,5	1,8	2,1

## Verksamhetens intäkter och kostnader

Från och med räkenskapsår 2018 bruttoredovisas exploateringsintäkter och kostnader. Per den 31 augusti 2018 uppgick exploateringskostnaderna till 161 miljoner kr och exploateringsintäkterna till 182 miljoner kronor, vilket avser ackumulerade värden. Värden per 31 augusti 2019 är exploateringskostnader med 7 miljoner kronor och exploateringsintäkter med 22 miljoner kronor.

Verksamhetens kostnader per augusti 2019, exklusive exploatering, har ökat med drygt 170 miljoner kronor jämfört med samma period förra året. Det är en ökning med cirka 4 procent som

huvudsakligen beror på ökade personalkostnader samt ökad volym och ersättningsnivåer inom LOV (valfrihet inom hemtjänst och särskilt boende) och vuxenutbildningen.

Verksamhetens intäkter per augusti 2019, exklusive exploatering, har minskat med knappt 40 miljoner kronor jämfört med samma period förra året. Minskningen beror huvudsakligen på kommunen inte längre erhåller avgifter för renhållningen, eftersom den verksamheten från och med 1 januari 2019 bedrivs inom eget bolag, SSAM (Södra Smålands Avfall och Miljö AB).

## Skatteintäkter

Skatten är den dominerande intäktskällan och är beroende av skattesatsen och skatteunderlaget. I jämförelse med augusti 2018 har skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ökat med 116 miljoner eller med 3,6 procent till 3 351 miljoner kronor.

## Finansnetto

Kommunen har ett positivt finansnetto som till största delen består av ränteintäkter vid utlåning till de kommunala bolagen, aktieutdelningar från kommunala bolag, borgensavgifter samt räntekostnader. Finansnettot uppgår till 181 miljoner kronor per den 31 augusti 2019, varav utdelningar från de kommunala bolagen uppgår till 139 miljoner. Vid samma tid föregående år hade kommunen erhållit 74 miljoner kronor i utdelning från de kommunala bolagen men ytterligare utdelning på 70 miljoner kronor intäktsfördes i slutet på 2018, som utbetalades till kommunen i april 2019.

## Investeringar

mkr	Augusti 2019	2018	2017	2016	2018
Nettoinvesteringar	181	269	262	216	230

Nettoinvesteringar definieras som bruttoinvestering - försäljningsintäkter avseende anläggningstillgångar.

Under perioden redovisas en nettoutgift av investeringar på 181 miljoner kronor.

Bruttoinvesteringar i anläggningar har gjorts med 246 miljoner kronor. Inom VA har 51 miljoner kronor investerats varav 13 miljoner kronor inom exploateringsområden. I gator, vägar och parker har investeringar skett med 82 miljoner kronor varav 44 miljoner kronor inom exploateringsområden. Förvärv av inventarier, bilar, IT med mera har gjorts med 29 miljoner kronor. En fastighet i Bergkvara/Öjaby har förvärvats till 81 miljoner kronor.

Inkomster har influtit med 64 miljoner kronor varav 41 miljoner kronor avser ersättningar inom exploateringen och 16 miljoner kronor i anläggningsavgifter.

## Självfinansieringsgrad investeringar

mkr	Augusti 2019	2018	2017	2016	2015
Årets resultat	43	108	159	139	82
Avskrivningar (ej likviditetspåverkande)	91	144	127	131	164
<b>Summa</b>	<b>134</b>	<b>252</b>	<b>286</b>	<b>270</b>	<b>246</b>
Nettoinvesteringar	181	272	111	12	175
Försäljning av anläggningstillgångar	1	0	0	1	10
<b>Summa</b>	<b>182</b>	<b>272</b>	<b>111</b>	<b>13</b>	<b>185</b>
<b>Skattefinansieringsgrad, %</b>	<b>74</b>	<b>93</b>	<b>258</b>	<b>2 077</b>	<b>133</b>

Nettoinvesteringar definieras som bruttoinvestering - försäljningsintäkter avseende anläggningstillgångar. Från år 2018 har redovisningen för exploateringsverksamheten ändras, varför tidigare år inte fullt ut är jämförbara.

När den löpande driften har finansierats bör det återstå en tillräckligt stor andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag för att investeringarna ska kunna finansieras med egna medel. En finansieringsgrad över 100 procent innebär att kommunen kan egenfinansiera investeringarna utan att låna eller att minska likviditeten. En hög finansieringsgrad innebär också att det finansiella handlingsutrymmet kan bibehållas inför framtiden. Den större delen av investeringarna görs i de kommunala bolagen varvid kommunens nyckeltal är höga avseende egenfinansiering av investeringar.

## Nettoinvesteringar/ avskrivningar

Bokslut %	Augusti 2019	2018	2017	2016	2015
Nettoinvesteringar/avskrivningar	198	186	206	165	140

## Växjö nya station och kommunhus

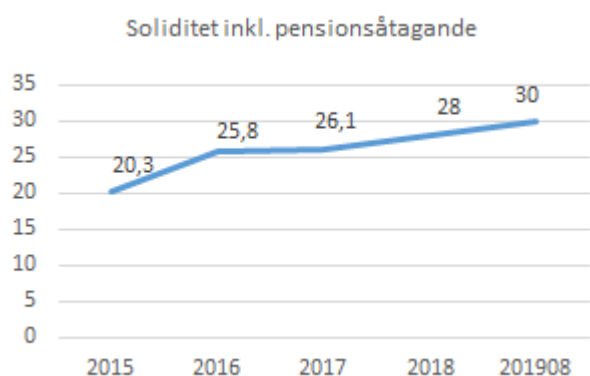
Växjö kommun och Jernhusen bygger ett nytt stations- och kommunhus på Norra stationsområdet i Växjö. Det kommunala bolaget Vöfab är byggaktör och Skanska är byggtreprenör. Växjö station och kommunhus ska vara klart för inflyttning under våren 2021. Beslutet fattades i kommunfullmäktige hösten 2017 och arbetet framskrider enligt plan. I juni fattade byggnadsnämnden beslut om bygglov för byggnaden och där Vöfab har förtydligat hur man planerar att lösa parkeringsfrågan. I projektet finns externa, oberoende ekonomiska granskare, som löpande följer projektets ekonomiska utveckling.

## Risk och kontroll

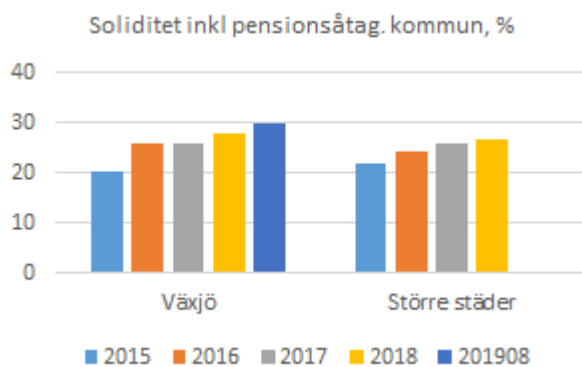
### Soliditet

Den långsiktiga betalningsförmågan mäts genom soliditeten som visar hur stor andel av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Soliditeten är beroende av resultatutvecklingen och förändringen av tillgångarna. En försämrad soliditet är en varningssignal som måste beaktas.

Soliditeten inklusive ansvarsförbindelser för pensioner uppgick till 30 procent per den 31 augusti vilket är något bättre än vid årsskiftet.



Soliditeten i Växjö kommun har de senaste fem åren legat i nivå eller något högre jämfört med kommungrupp större städer.

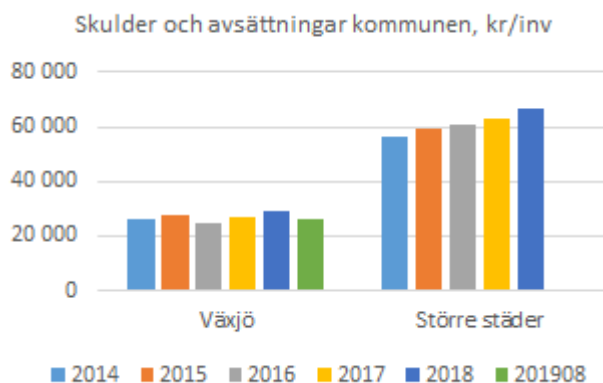




Skuldsättningsgrad, %	Augusti 2019	2018	2017	2016	2015
Total skuldsättningsgrad	42	45	43	42	45

Den del av tillgångarna som finansierats med främmande kapital brukar benämnas skuldsättningsgrad och beskriver kommunens finansiella risk eller räntekänslighet. Beräkningen görs genom att summan av kort- och långfristiga skulder samt avsättningar sätts i relation till totala tillgångar. Sett till kronor per invånare, har Växjö kommun en lägre nivå än sin kommungrupp.

Växjö kommun har en låg skuldsättningsgrad, 42 procent, som en följd av att kommunens bolag äger större del av verksamhetslokalerna. Lån har bland annat tagits upp för vidareutlåning till SEB som en del i finansieringen av kraftvärmeverket Sandvik 3.



## Likviditet

	Augusti 2019	2018	2017	2016	2015
Omsättningstillgångar, mkr	1 930	2 220	2 102	1 929	1 329
Kortfristiga skulder exkl. semesterlöneskuld, mkr	1 038	1 325	961	922	793
<b>Balanslikviditet, %</b>	<b>186</b>	<b>168</b>	<b>219</b>	<b>209</b>	<b>168</b>

Balanslikviditet definieras som omsättningstillgång/(kortfristiga skulder-skuld för intjänad semester och okompenserad övertid).

Balanslikviditeten beskriver betalningsförmågan inom det närmaste året. Skulden för intjänad semester och okompenserad övertid har exkluderats eftersom skulden inte bedöms resultera i några större utbetalningar det närmaste året. Likviditet krävs för att klara av stora utbetalningar under året exempelvis löner, hyror och större investeringar. Den finansiella beredskapen bedöms vara mycket god.

## Utlåning

Per den 31 augusti uppgår kommunens kort- och långfristiga utlåning till 1 874 miljoner kronor, varav till de kommunala bolagen 603 miljoner kronor, till SEB 736 miljoner kronor, till fastighetsbolag på Arendastaden 511 miljoner kronor samt till föreningar och övriga 24 miljoner kronor. Utlåningen finansierar kommunen via extern upplåning på 674 miljoner kronor och egen över-skottslikviditet.

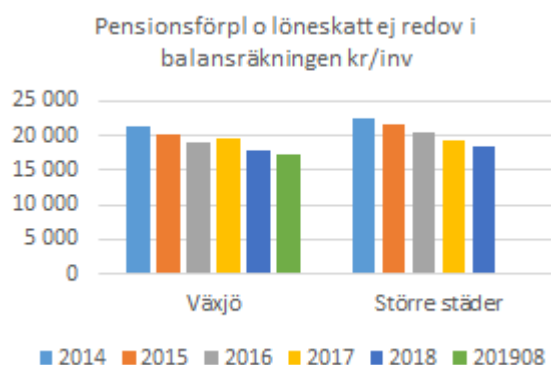
## Pensionssskuld

Pensionssskuld, mkr	Augusti 2019	2018	2017	2016	2015
Pensioner som kortfristig skuld	108	138	147	137	127
Avsättningar för pensioner	405	376	332	317	303
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	1 615	1 624	1 643	1 712	1 777
<b>Total pensionssskuld</b>	<b>2 128</b>	<b>2 138</b>	<b>2 122</b>	<b>2 166</b>	<b>2 207</b>

Kommunens pensionsåtagande redovisas enligt blandmodellen. Modellen innebär att intjänade pensionsförmåner före 1998 tas upp som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen.

Ansvarsförbindelsen är viktig att beakta ur risksynpunkt eftersom skulden ska finansieras de kommande femtio åren.

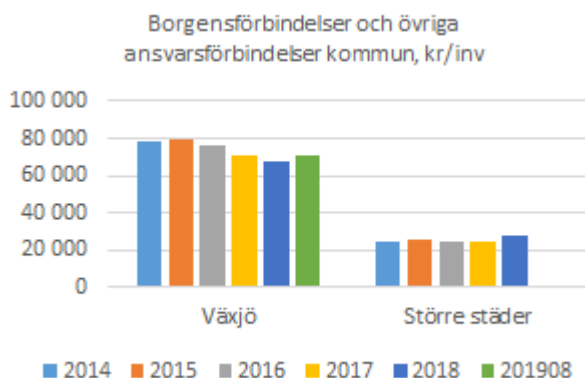
Per den 31 augusti uppgår ansvarsförbindelsen till 1 615 miljoner kronor. Pensionsförpliktelser och löneskatt som ej är redovisade i balansräkningen uppgår per den 31 augusti till 17 tkr per invånare. Kommunens förpliktelse per invånare har de senaste fem åren legat på nivå eller lite lägre jämfört med kommungrupp större städer.



## Borgensåtagande

mkr	Augusti 2019	2018	2017	2016	2015
Borgensåtagande	6 565	6 406	6 466	6 864	7 012
Koncernresultat	143	424	285	1 261	5

Kommunen går i borgen för extern upplåning i de kommunala bolagen. Höga borgensåtaganden kan anses utgöra ett potentiellt risktagande. Räknat per invånare är borgensåtagande för kommunen betydligt högre än genomsnittet i landet. Den goda ekonomin i de kommunägda bolagen medför dock en liten risk för kommunens åtagande.



## Prognos för Växjö kommun helår 2019

Budgeterat resultat för 2019 uppgår till 2 miljoner kronor. Miljö- och hälsoskyddsnämnden och omsorgsnämnden har därutöver beslutat att disponera 2 respektive 20 miljoner kronor av eget kapital vilket påverkar resultatet negativt. Nämnderna aviserar dock i sina prognoser att det planerade ianspråktagandet av eget kapital endast beräknas uppgå till 1 respektive 12 miljoner kronor. I resultatet ingår beräknat underskott för biogas och skog samt natur med 4 miljoner kronor. Dessa anslag ingår inte i tekniska nämndens budget utan är budgeterade under gemensam finansiering. Prognosen för helåret 2019 baseras på nämnders och styrelsens bedömning efter åtta månader och indikerar ett resultat på minus 29 miljoner kronor, vilket är 31 miljoner kronor sämre än budget.

Sammantaget prognostiserar verksamheterna ett underskott med 18 miljoner kronor, varav omsorgsnämndens prognos visar ett större underskott på 28 miljoner kronor och övriga nämnder i stort sett redovisar en budget i balans. Gemensam finansiering (inklusive kommunövergripande nettokostnader) har en prognos på minus 13 miljoner kronor, som till största delen kan hänföras till sämre förväntat utfall för skatter, generella statsbidrag och utjämning med 7 miljoner kronor samt även 9 miljoner lägre utfall för statsbidrag segregation, 11 miljoner kronor istället för budgeterat 20 miljoner kronor.

## Gemensam finansiering

I nedanstående tabell redovisas de avvikelser som finns under gemensam finansiering inklusive kommunövergripande nettokostnader. Prognosen visar på sämre utfall än budgeterat för bland annat inkomst- och kostnadsutjämningen, LSS-utjämning, generella statsbidraget för välfärd, byggbonusen och statsbidrag segregation och diverse kommunövergripande kostnader. Det uppvägs framförallt av bättre utfall för skatteintäkter, regleringsbidraget och exploateringsöverskott.

Skatteintäkterna är beräknade efter SKL:s prognos för slutavräkningar 2018 och 2019. I finansnettot ingår utdelning från de kommunala bolagen med 139 miljoner kronor.

<b>mkr</b>	<b>Prognos</b>	<b>Budget</b>	<b>+/-</b>
Skatt	4 017	4 003	14
Inkomstutjämnning	864	876	-12
Kostnadsutjämnning	-161	-145	-16
Regleringsbidrag	65	37	28
LSS-utjämnning	42	45	-3
Fastighetsavgift	163	162	1
Generellt statsbidrag välfärd	34	36	-2
Byggbonus	0	20	-20
Statsbidrag segregation	11	20	-9
Finansnetto	189	191	-2
Återbäring Kommuninvest	14	12	2
Pensioner	-100	-100	0
Löneavtal mm	-110	-95	-15
Värends räddningstjänst	-66	-66	0
Förvaltade fastigheter	0	0	0
Beräknat underskott biogas och skog	0	-4	4
Exploateringsöverskott	20	0	20
Övriga nettokostnader	39	42	-3
<b>Summa</b>	<b>5 021</b>	<b>5 034</b>	<b>-13</b>

## Skattefinansierad verksamhet exklusive gemensam finansiering

Den skattefinansierade verksamheten exklusive gemensam finansiering har en prognos på negativ budgetavvikelse med 18 miljoner och fördelas enligt nedan. Omsorgsnämnden samt Miljö- och hälsoskyddsnämnden har beslut om disponering av sitt egna kapital med 12 miljoner kronor respektive 1 miljon kronor. Enligt gällande redovisningsprinciper ska överskottet inom den taxefinansierade verksamheten redovisas som en skuld till abonnenterna och inte resultatföras, vilket innebär att prognosen är noll för denna verksamhet.

<b>mkr</b>	<b>Prognos avvikelse</b>	<b>Varav be- slut disp. Eget kapi- tal</b>
Byggnadsnämnd	3	
Kommunfullmäktige	-1	
Kommunens revisorer	0	
Kommunstyrelsen	2	
<i>varav måltidsverksamhet</i>	2	
Kultur- och fritidsnämnd	0	
Miljö- och hälsoskydds-nämnd	-1	-1
Nämnd för arbete & välfärd	0	
Omsorgsnämnd	-28	-12
Teknisk nämnd	6	
<i>varav teknisk förvaltning</i>	3	
<i>varav teknisk produktion</i>	0	
<i>varav biogas</i>	1	
<i>varav skog o natur</i>	2	
Utbildningsnämnd	0	
Valnämnd	1	
Överförmyndarnämnd	0	
<b>Summa skattefinansierat</b>	<b>-18</b>	<b>-13</b>

## Byggnadsnämnd

Byggnadsnämnden har en nettobudget på 17 miljoner kronor. Prognosen är att byggnadsnämnden på helårsbasis kommer att redovisa ett överskott på 3 miljoner kronor. Överskottet uppstår främst genom intäkter inom plan- och bygglovsverksamheten. Denna verksamhet påverkas väsentligt av byggkonjunkturen och tillväxten i Växjö kommun. Överskottet förväntas inte bli så stort som tidigare år då antalet större bygglov har minskat och en avmattning av byggkonjunkturen är synbar.

## Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige har en nettoram på drygt 11 miljoner kronor och prognostiserar en negativ avvikelse på helårsbasis med 0,6 miljoner kronor. Denna avvikelse är delvis en följd av merkostnader kopplade till tillsättandet av nytt kommunfullmäktige efter valet 2018. Växjö har också varit platsen för ett flertal stora konferenser och evenemang som exempelvis Historikermötet och Kyrkogårds- och krematorieförbundets årsmöte vilket har inneburit en något högre kostnadsbelastning än beräknat. Kommunfullmäktige har vidare finansierat barns och ungdomars deltagande i International Childrens Games i ryska Ufa. Kostnaderna för denna resa översteg budget på

grund av opåverkbara faktorer.

## **Kommunens revisorer**

Revisorernas arbete fortgår i enlighet med beslutad revisionsplan och bedömningen är att verksamheten kommer att bedrivas inom tilldelad ram. Verksamheten har en nettoram på 3,2 miljoner kronor.

## **Kommunstyrelse**

Kommunstyrelsens nettobudget uppgår till 506 miljoner kronor. Helårsprognosen indikerar en positiv budgetavvikelse på 2 miljoner kronor för kommunstyrelsen som helhet.

Kommunledningsförvaltningens verksamheter (exklusive måltidsorganisationen) prognostiserar ett överskott mot budget på nära 5 miljoner kronor. Denna positiva avvikelse beror på ett intensifierat effektiviseringsarbete som innefattar generell kostnadsminskning avseende både interna och externa poster.

Måltidsorganisationens beräknar att på helår redovisa ett överskott på 2 miljoner kronor. Tidigare effektiviseringar har gett resultat och ekonomin inom verksamheten är i balans. Det prognostiserade överskottet beror främst på att nya anläggningar har tagits i drift senare än planerat och därmed ännu inte orsakat någon kostnadsbelastning.

Kostnaden för färdtjänst beräknas överskrida budget med 3 miljoner kronor. Kostnadsökningen är en följd av ökat antal resor samt högre krav på bland annat fordon och tekniska hjälpmedel.

Kostnaderna för den politiska verksamheten har ökat som en följd av det under året etablerade hållbarhetsutskottet. Arvodeskostnader till detta utskott påverkar prognosen negativt med en knapp miljon.

## **Kultur- och fritidsnämnd**

Kultur- och fritidsnämnden har en nettobudget på drygt 187 miljoner kronor. Nämnden bedömer att verksamheten vid 2019 års utgång kommer att bedrivas inom tilldelad ram och med ett mindre överskott. Åtgärder har vidtagits för anpassa verksamheten till den minskade nettorammen och som exempel kan förändrad bemanningsplanering inom flera verksamheter nämnas. Budgeten för kapitalkostnader har minskat genom mindre investeringsbehov.

Det finns en viss osäkerhet när det gäller nivån på de föreningsbidrag som kommer att betalas ut under hösten och i vilken utsträckning de kan komma att påverka helårsprognosen. Den konstintentering som pågår av den så kallade löskonsten kan möjligen innebära avvikelser mot konstregistret. Det kan komma att få en inverkan på nämndens resultat på helårsbasis.

## **Miljö- och hälsoskyddsnämnd**

Miljö- och hälsoskyddsnämndens nettoram uppgår till nära 12 miljoner kronor. Nämnden har beslutat att använda knappa 2 miljoner kronor av eget kapital för insatser av engångskaraktär. Bedömningen är att hela detta belopp inte behöver användas då verksamhetens kostnadsbelastning

har minskat under året som en följd av färre rekryteringar än planerat. Det prognostiserade underskottet på helårsbasis inklusive disponering av eget kapital uppgår till 1,3 miljoner kronor.

## **Nämnden för arbete och välfärd**

Nämndens nettobudget uppgår till 655 miljoner kronor. Nämnden redovisar avvikelser i både positiv och negativ riktning men gör en sammantagen bedömning att verksamheten på helårsbasis kommer att bedrivas inom tilldelad ram. Effektiviserings- och besparingsåtgärder på knappa 10 miljoner kronor inom såväl det administrativa som verksamhetsnära området förutsätts ge effekt under budgetåret.

Nya arbetssätt har utvecklats i syfte att minska behovet av institutionsplaceringar inom området barn och familj. Bland annat har den nyinrättade funktionen placeringskontroller gett effekt vilket har bidragit till att verksamheten förväntas redovisa en positiv budgetavvikelse på helår motsvarande 6,5 miljoner kronor. Bedömningen är att effektivitetsåtgärderna har kunnat genomföras utan att göra avkall på kvalitén.

Nämnden prognostiserar ett underskott mot budget på 15 miljoner kronor avseende placeringar vad gäller missbruksvård, socialpsykiatri, boende och våld i nära relationer. Mellan 2017 och 2018 har antal LVM-anmälningar ökat med 70 procent och trenden håller i sig även 2019.

Den ekonomiska utvecklingen för ensamkommande barn och ungdomar har förbättrats och bedömningen är nu att verksamheten anpassats till att helt täckas av statsbidrag från Migrationsverket.

Kostnaden för försörjningsstöd och personal inom ekonomiskt bistånd har ökat med drygt 4 miljoner kronor över budgeterad nivå. Ökningen kan sannolikt härledas till ökad riksnorm, färre möjligheter till subventionerade anställningar, större hushåll samt en ökning av antalet hushåll i jämförelse med årets början.

## **Omsorgsnämnd**

Omsorgsnämnden har en nettoram på 1 300 miljoner kronor. Prognosen för hela året visar ett underskott på 28 miljoner kronor inklusive satsningar mot eget kapital. Satsningarna mot eget kapital uppgår till drygt 12 miljoner kronor och rör bland annat särskild kompetensutveckling av vissa yrkesgrupper.

I jämförelse med storleken på föregående års resultat på minus 47 miljoner kronor prognostiserar nämnden ett bättre utfall för 2019. Det reella underskottet för nämndens löpande verksamhet beräknas uppgå till knappa 16 miljoner kronor. Den huvudsakliga förklaringen till fortsatt underskott är den pågående volymökningen inom äldreomsorg hemvård och omsorg funktionsnedsättning. Det finns enheter i verksamheten som inte redovisar ekonomisk balans. Förbättringsåtgärder har vidtagits och i augusti redovisar 64 procent av dem en ekonomi i balans i jämförelse med föregående års andel som var 58 procent.

Nämnden har vidtagit åtgärder i syfte att minska kostnadsbelastningen och bedriva verksamheten inom tilldelad ram. Bland annat utförs en striktare myndighetsutövning vid ansökan om insatser inom särskilt boende. Nämnden arbetar även proaktivt och förebyggande med insatser

som stödjer individen att bli så självständig som möjligt. Det sker exempelvis genom förebyggande hembesök, vardagsrehab och fixartjänst. Utbyggnaden av tillgängliga och servicenära bostäder är en viktig aktivitet för att förebygga framtida insatser. Här samverkar nämnden bland annat med bostadsbolagen.

En engångskostnad på 4 miljoner kronor som redovisats i samband med att Ingelshov lades ned påverkar helårsprognosen negativt.

## Teknisk nämnd

Tekniska nämndens **anslagsfinansierade verksamhet** har en nettoram på drygt 157 miljoner kronor. Verksamheten beräknas att på helår generera en positiv avvikelse mot budget på 3 miljoner kronor.

Denna avvikelse beror främst på att parkeringsintäkterna väntas öka med 4 miljoner kronor till 31 miljoner kronor. Intäkterna är en följd av såväl ökad beläggningsgrad på befintliga parkeringsplatser som förstärkta insatser vad gäller parkeringsövervakning. Insatserna syftar till att skapa bättre tillgänglighet och framkomlighet i fråga om trafik och parkering. Verksamhetens kostnader för 2019 beräknas som en följd av insatserna öka med nära 1 miljoner kronor.

**Biogasen** förväntas ge ett överskott mot nollbudgeten med 1 miljoner kronor. Överskottet förutsätter dock ett positivt utfall på återsökning av energiskatt samt att inga haverier medför oplanerade reparationskostnader under återstoden av året. Under hösten kommer ett längre revisionsstopp med genomgång och säkerhetsbesiktningar av utrustning att ske. En säkrare prognos kan göras efter stoppet då värdet av produktionsbortfall och kostnad för eventuella reparationer kommer att vara kända.

Tekniska nämnden bedömer att verksamheterna inom **teknisk produktion** på helår kan komma att redovisa en viss minskning i bruttovolym som en följd av direktiven i budget 2020 om att ställa om förvaltningen från utförar- till beställarorganisation.

Verksamheten inom **skogsvård och natur** prognostiserar en budget i balans där intäkterna av försåld skogsråvara möter verksamhetens kostnader. Verksamheten redovisar således en positiv budgetavvikelse på 2 miljoner kronor och det budgeterade underskottet kommer sannolikt att utebli. Omfattande insektsangrepp på stående skog kombinerat med åtgärder i naturreservaten har lett till en högre avverkningsgrad än planerat. Detta tillsammans med höga priser på skogsråvara har bidragit till den positiva prognosen.

## Utbildningsnämnd

Utbildningsnämndens nettobudget uppgår till 2 177 miljoner kronor. Prognosen visar att nämnden på helåret kommer att bedriva verksamheten inom tilldelad ram trots väsentligt högre kostnadsbelastning än budgeterat inom verksamheten för nyanlända och asylsökande barn och elever. Nämnden prognostiserar högre merkostnader än budgeterat för denna grupp motsvarande 19 miljoner kronor. Nämnden noterar också att ett redan utlagt statsbidrag för jämlik skola motsvarande 5 miljoner kronor uteblir. I nollresultatet ingår satsningar inom digitaliseringsfonden på 6 miljoner kronor.



Dessa negativa budgetavvikelser kompenseras av flera positiva avvikelser som tillsammans leder till att intäkter och kostnader balanserar på helåret. Positiva budgetavvikelser uppstår inom såväl förvaltningskontoret som i fritidshem och gymnasium. För att nå en ekonomi i balans har nämnden fått sakta ner tempot i några utvecklingsprojekt.

Nämnden noterar viss osäkerhet avseende utvecklingen av höstens barn- och elevunderlag. I september när verksamheterna kommit igång görs den första mätningen av antalet barn och elever för höstterminen. Justering av befintlig prognos kan komma att bli en följd av denna mätning. En förändring av antalet barn och elever på 1 procent innebär en förändrad kostnadsbild på 20 miljoner kronor.

## **Valnämnd**

Valnämndens verksamhet bedöms redovisa ett överskott på 0,8 miljoner kronor på helårsbasis. Nämndens nettoram uppgår till 2,2 miljoner kronor. Det prognostiserade överskottet beror främst på större statsbidrag än väntat samt att bemanningen på valnämndens kansli varit lägre än planerat.

## **Överförmyndarnämnd**

Överförmyndarnämndens nettoram uppgår till 4,2 miljoner kronor och prognosen på helåret visar på ett överskott på 0,25 miljoner kronor. Att nämnden visar ett överskott trots vissa uppstartskostnader beror i huvudsak på att bemanningen varit lägre än budgeterat samt att medel för OH-kostnader inte använts fullt ut.

Nämnden prognostiserar på helåret en betydligt lägre kostnad och därmed också lägre intäkt för arvoden till ställföreträdare än budgeterat. Budget lades utifrån faktiska kostnader för arvode under föregående år. Arvodeskostnaderna har sjunkit under innevarande år och det härrör till största del från ett betydligt lägre antal ensamkommande barn.

## **Taxefinansierad verksamhet**

### **VA-verksamhet**

Sammantaget förväntas VA-verksamheten generera en negativ avvikelse mot budget om 0,3 miljoner kronor. Gällande redovisningspraxis inom VA-området innebär att årets över- eller underskott inte är resultatpåverkade utan redovisas mot posten skuld till VA-kollektivet i balansräkningen.

Taxeintäkterna bedöms bli 1 procent lägre än planerat vilket innebär 2 miljoner kronor under budgeterad nivå. Senaste tidens diskussioner om låga grundvattennivåer och kampanjer om vattenbesparing i omkringliggande kommuner kan ha spillt över på Växjö så att abonnenternas eftertanke om sin vattenanvändning resulterat i mindre mängd sålt vatten än budgeterat.

Driften av vatten- och avloppsverk visar på små överskott som en följd av mindre reparationer än förutsett. Kostnaden för drift av ledningsnätet ligger i nuläget i fas med budget. Här finns dock en osäkerhet inför hösten då ett omfattande program med provning av brandposter dras igång.

Detta kan leda till ökade underhållsåtgärder.

Kostnaderna för vattenmätare och att bygga upp system för hantering av den digitaliserade insamlingen av mätresultaten från vattenmätarna blir närmare 1 miljoner kronor högre än budget under året. På sikt beräknas viss besparing på mätaravläsning och felhantering men framför allt höjs kunskapen om ledningsnätets funktion.

### **Avfallshanteringen**

Från och med 1 januari 2019 bedrivs avfallsverksamheten i ett kommunalt bolag, Södra Smålands Avfall och Miljö AB, SSAM, gemensamt med Lessebo, Markaryd, Tingsryds och Älmhults kommuner.

## **Sammanfattning nämndernas resultat och prognos**

Den periodiserade budgeten (kolumn Augusti 2019 Budget) tar i stort sett inte hänsyn till intjänade semesterlöner eller andra säsongsvariationer. Den största effekten blir inom utbildningsnämnden, där lärarnas ferielöner ger en stor positiv effekt som inte ger en rättvisande bilden av den ordinarie verksamheten. I de redovisade siffrorna för utfall augusti 2019, ingår förändringen avseende semesterlöner, ferielöner och okompenserad övertid. I kolumnen "Avvikelse utfall mot budget exkl. semesterför" har förändringen av intjänad/uttagen semester justerats.

Totalt för kommunen bokas förändringen av semesterlöneskulden bort centralt (gemensam finansiering) och påverkar därmed inte kommunens totala resultat.

Med effekt förändring av semesterlöneskulden borttagen, redovisar nämnderna för årets åtta första månader en budgetavvikelse på minus 51 miljoner kronor att jämföra med prognosen för helåret som uppgår till minus 18 miljoner kronor. Det nämnder som har de största skillnaderna i jämförelsen mellan budgetavvikelse per augusti och helår, är utbildnings- respektive omsorgsnämnden samt kommunstyrelsen. Tolkningen av denna skillnad är då att nämnderna behöver vidta åtgärder för att nå prognosen vid helåret som är bättre än utfallet per augusti. Tvärtom bör kommunstyrelsen ha en ökad kostnads massa under hösten för att minska sin positiva budgetavvikelse vid helåret jämfört med utfallet per augusti.

När det gäller gemensam finansiering och den stora skillnaden mellan helårsprognos exklusive effekt förändring semesterlöneskulden och utfallet per augusti, kan det till största delen hänföras till att hela vinstutdelningen från bolagen på 139 miljoner kronor har fått full effekt per augusti och att anslaget för 2019 års lönerevision inte fördelats ut till nämnderna ännu. För nämnderna innebär det att i utfallet per augusti ingår effekten av lönerevisionen för några månader men den är ännu inte kompenserad i den periodiserade budgeten per augusti.

mkr	Augusti 2019	Augusti 2019				Helår 2019
	Eget kapital	Budget	Utfall	Avvikelse utfall mot budget	Avvikelse utfall mot budget exklusive semesterför.	Avvikelse prognos mot budget
Byggnadsnämnd	28	11	7	4	3	3
Kommunfullmäktige	3	7	10	-3	-3	-1
Kommunens revisorer	2	2	2	0	0	0
Kommunstyrelsen	130	337	307	30	24	2
<i>varav måltidsverksamhet</i>	<i>13</i>	<i>171</i>	<i>157</i>	<i>14</i>	<i>12</i>	<i>2</i>
Kultur- och fritidsnämnd	17	126	124	2	1	0
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	7	8	7	1	1	-1
Nämnd för arbete & välfärd	79	445	436	9	0	0
Omsorgsnämnd	44	867	903	-36	-50	-28
Teknisk nämnd	57	105	111	-6	-8	6
<i>varav teknisk förvaltning</i>	<i>26</i>	<i>105</i>	<i>105</i>	<i>0</i>		<i>3</i>
<i>varav teknisk produktion</i>	<i>14</i>	<i>-1</i>	<i>9</i>	<i>-10</i>		<i>0</i>
<i>varav biogas</i>	<i>-10</i>	<i>0</i>	<i>-1</i>	<i>1</i>		<i>1</i>
<i>varav skog o natur</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>-2</i>	<i>3</i>		<i>2</i>
<i>varav parkeringsköp</i>	<i>11</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>		<i>0</i>
<i>varav avfallshantering</i>	<i>3</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>		<i>0</i>
<i>varav VA-verksamhet</i>	<i>10</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>		<i>0</i>
Utbildningsnämnd	63	1 443	1 386	57	-19	0
Valnämnd	1	1	1	0	0	1
Överförmyndarnämnd	0	3	3	0	0	0
<b>Summa nämnder</b>	<b>431</b>	<b>3 355</b>	<b>3 297</b>	<b>58</b>	<b>-51</b>	<b>-18</b>
Gemensam finansiering	2 867	-3 354	-3 340	-14	97	-13
<b>SUMMA</b>	<b>3 298</b>	<b>1</b>	<b>-43</b>	<b>44</b>	<b>46</b>	<b>-31</b>
<i>nämnder skattefinansierad verksamhet</i>	<i>418</i>					
<i>nämnder taxefinansierad verksamhet</i>	<i>13</i>					

# Finansiell analys Växjö kommunkoncern

Resultatet för kommunkoncernen uppgår per den 31 augusti till 143 miljoner kronor. Prognosen för helåret visar ett resultat om 91 miljoner kronor.

Växjö kommunkoncern består av kommunen, de kommunala bolagen och ett kommunalförbund. Koncernrapporten ska spegla kommunkoncernens relationer till omvärlden. Därför elimineras alla interna mellanhavanden.

För att beskriva Växjö kommunkoncern och förmågan att upprätthålla en god ekonomisk hushållning används en finansiell analysmodell som bygger på fyra olika aspekter: Resultat, Kapacitet, Risk och Kontroll. Analysen inom varje perspektiv grundas på ett antal finansiella nyckeltal vilkas uppgift är att belysa ställning och utveckling inom respektive aspekt.

## Resultat och kapacitet

### Periodens resultat

mkr	Resultat augusti 2019	Resultat augusti 2018
Växjö kommun	43	96
VKAB	227	258
Övriga	0	0
Koncernelimineringar	-127	-62
<b>Totalt</b>	<b>143</b>	<b>292</b>

Före bokslutsdispositioner och skatt uppgår resultatet för kommunkoncernen till 143 miljoner kronor. Resultatet för samma period föregående år var 292 miljoner kronor. Koncernelimineringar har gjorts med -127 miljoner kronor varav 139 miljoner kronor avser utdelning och 12 miljoner kronor avser justering av nedskrivning aktier i dotterbolag. Några bokslutsdispositioner och skattekostnader har inte belastat resultatet vad gäller koncernbolagen i delårsbokslutet.

### Verksamhetens intäkter och kostnader

Kommunkoncernens omsättning utgörs av kommunens verksamhetskostnader samt bolagens rörelseintäkter exklusive intern försäljning mellan bolagen och kommunen. Periodens omsättning uppgår till 5 075 miljoner kronor jämfört med 5 055 miljoner kronor föregående år. Koncernens nettokostnad för perioden uppgår till 3 164 miljoner kronor vilket är en ökning med 10 procent jämfört med samma period föregående år.

### Finansnetto

Finansnettot är negativt till följd av extern upplåning och uppgår till minus 44 miljoner kronor. Extern upplåning sker främst av bolagen i VKAB-koncernen.

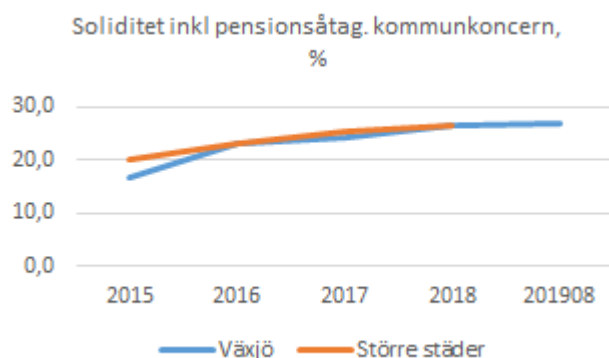
## Begränsningar av ränteavdrag

Nya skatteregler för företagssektorn gäller från den 1 januari 2019. De nya reglerna innebär sänkt bolagsskatt samt utökade regler för ränteavdragsbegränsningar. Arbetet pågår med implementering av systemstöd för stöd i hantering av de nya skattereglerna. VKAB har för inkomståren 2014-2017 nekats avdrag avseende räntekostnader för interna lån från kommunen. VKAB har överklagat och ärendet ligger hos Förvaltningsrätten för avgörande.

## Risk och kontroll

### Soliditet

Soliditeten visar den långsiktiga betalningsförmågan, det vill säga hur stor del av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. Koncernens soliditet, inklusive kommunens ansvarsförbindelse för pensioner, uppgår till 27,0 procent per den 31 augusti. Den ökning av soliditeten som skedde 2016 beror på höga realisationsvinster i VKAB-koncernen under 2016.

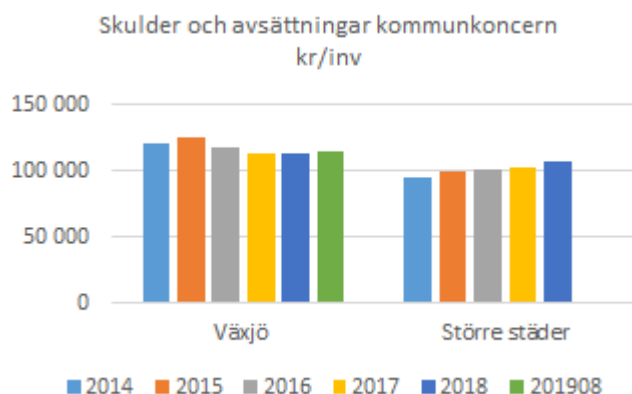


### Skuldsättningsgrad

Den del av tillgångarna som finansierats med främmande kapital benämns skuldsättningsgrad. Kommunkoncernens skuldsättningsgrad är 63 procent vilket är på samma nivå som för 2018.

Det framtida upplåningsbehovet förväntas vara fortsatt stort med anledning av kommunens starka expansion och behov av investeringar.

Koncernen har något högre skuldsättningsgrad vid jämförelse med andra kommunkoncerner. Vid denna jämförelse bör man beakta att Växjö kommunkoncern har finansierat utbyggnaden av universitetsområdet med externt lånade medel.



## Likviditet

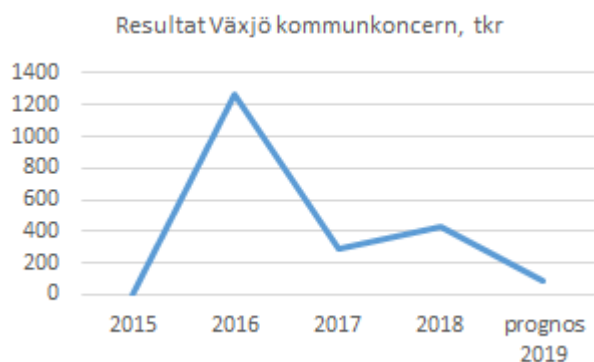
	Augusti 2019	2018	2017	2016	2015
Omsättningstillgångar, mkr	2 118	2 233	1 977	2 719	1 654
Kortfristiga skulder exkl. semesterlöneskuld, mkr	2 377	3 162	3 021	3 254	3 835
<b>Balanslikviditet, %</b>	<b>97</b>	<b>71</b>	<b>65</b>	<b>84</b>	<b>43</b>

Balanslikviditeten beskriver betalningsförmågan inom det närmaste året. Balanslikviditeten för kommunkoncernen uppgick till 97 procent per den 31 augusti vilket är en ökning från 71 procent vid årsskiftet.

Kommunens bolag är anslutna till koncernkontot med Växjö kommun som huvudkontohavare. Dessa medel används för en effektiv likviditethantering och som byggnadskreditiv. Likvida medel uppgick per den 31 augusti till 1 147 miljoner kronor. Kommunkoncernens finanspolicy håller på att ses över avseende likviditetsförvaltningen.

## Prognos för Växjö kommunkoncern helår 2019

Prognostiserat resultat för helåret 2019 uppgår till 91 miljoner kronor vilket är lägre än resultatet från föregående år. Resultat i VKAB-koncernen är lägre i prognosen 2019 på grund av realisationsvinster från försäljningar under 2018. Kommunen redovisar ett resultat i prognosen på -29 miljoner kronor jämfört med 108 miljoner kronor för 2018.



## Utfall och prognos bolag

I tabellen nedan visas utfall för augusti 2019, prognos för helåret 2019 samt resultatet i bokslutet 2018 (före bokslutsdispositioner och skatt). För delägda bolag och förbund redovisas kommunens andel.

mkr	Augusti 2019	Prognos 2019	2018
<b>VKAB-koncernen</b>	227	249	494
Växjöbostäder	120	124	247
VÖFAB	31	31	104
Vidingehem	15	17	59
Videum	5	4	17
VEAB-koncernen	63	100	98
<b>Övriga bolag</b>			
Växjö Småland Airport AB	-2	-2	-3
Växjö Teateraktiebolag	0	0	0
Värends Räddningstjänst	0	0	0
AB Regionteatern	1	0	0
Kulturparken Småland AB	0	0	0
Södra Smålands avfall och miljö AB	0	0	0

### VKAB-koncernen

VKAB koncernen visar ett resultat på 232 miljoner kronor, där kommunens andel är 227 miljoner kronor, per den 31 augusti. Prognosen för helåret uppgår till 256 miljoner kronor, där kommunens andel är 249 miljoner kronor, vilket är 3 miljoner kronor lägre jämfört med budget för 2019, vilket kommer från att flera bolag visar något lägre resultat i prognos än budget.

## **Växjöbostäder**

Resultatet för Växjöbostäder per den 31 augusti uppgår till 120 miljoner kronor. Dotterbolaget Ansgarius 15 i Växjö AB fusionerades in i Växjöbostäder per 2019-08-01.

Prognosen för helåret visar på ett resultat på 124 miljoner kronor, 6 miljoner kronor högre än budget för 2019 och även högre än tidigare prognos. Denna ökning beror på utdelning som kommer att göras från dotterbolaget Vältöljan. De högre intäkterna i prognosen jämfört med budget beror på den överenskomna hyresjusteringen samt andra intäktsjusteringar. Kostnadsökningar har gjorts för att öka underhåll samt till vissa IT-projekt. Prognosen innehåller även lägre kostnader för el och fjärrvärme samt lägre räntekostnader.

Nybyggnationen i kvarteret Arken (etapp 1) bestående av 85 lägenheter vid Trummens strand är färdigställd. Första inflyttning var i februari 2019. Nybyggnation av kvarteret Saturnus bestående av totalt 49 lägenheter, 39 hyresrätter och 10 ägarlägenheter fördelat på fyra hus pågår med beräknad inflyttning i slutet av 2020 och början av 2021.

## **Vöfab**

Resultatet för Vöfab per den 31 augusti uppgår till 31 miljoner kronor. Prognosen för helåret visar på ett resultat på 32 miljoner kronor, 13 miljoner kronor högre än budget för 2019. Lägre kostnader för underhåll, räntor, avskrivningar och personal påverkar resultatet positivt.

Vöfab har en fortsatt hög investeringsnivå där Station- och kommunhuset utgör majoriteten av investeringarna för 2019.

## **Vidingehem**

Resultatet för Vidingehem per den 31 augusti är 15 miljoner kronor. Resultatet i prognosen för helåret uppgår till 17 miljoner kronor och är oförändrad mot budget för 2019. Intäkter förväntas öka för helåret främst beroende på högre ersättningar än budgeterat från migrationsverket. Lägre personalkostnader, taxebundna kostnader mm. än budgeterat. Detta har möjliggjort en ökning av underhållskostnader i prognosen vilket gör att resultatet ligger oförändrat mot budget.

Vidingehems arbete med bostäder i Rottne och Östra lugnet pågår.

## **Videum**

Resultatet för Videum är 5 miljoner kronor per den 31 augusti. Prognosen för helåret visar på ett resultat om 4 miljoner kronor vilket är 2 miljoner kronor lägre än budget. Intäkterna på Videum Science park har justerats ner i prognosen för 2019 vilket beror på gällande marknadsläge. Åtgärder för ännu mer aktiv uthyrning pågår.

## **VEAB-koncernen**

Utfallet för VEAB-koncernen per den 31 augusti uppgår till 68 miljoner kronor där kommunens andel är 63 miljoner kronor. Prognosen för helåret visar ett resultat på 107 miljoner kronor (kommunens andel 103 miljoner kronor) vilket är något lägre än budgeten på 109 miljoner kronor



(kommunens andel 100 miljoner kronor). Wexnets prognos är bättre än budget medan Kraft och värme och Elnät ligger något under budget. För Kraft och värme beräknas intäkter bli lägre än vad som budgeterades men även högre kostnader påverkar denna avvikelse. Wexnet visar i prognosen högre intäkter främst på grund av högre anslutningsavgifter.

## **Övriga bolag**

### **Växjö Småland Airport AB**

Utfallet per den 31 augusti uppgår till -3,6 miljoner kronor varav kommunens andel är -1,5 miljoner kronor. Prognosen för helåret uppgår till -5,6 miljoner kronor, varav kommunens del är -2,4 miljoner kronor. Resultatet i prognosen är i linje med budgeten för 2019.

Passagerarvolymerna för perioden ligger i linje med föregående år. Året inleddes med en kraftig nergång beroende på att Wizzair inte flög till Tuzla och Skopje under vintern. De sista månaderna har det skett en återhämtning som beror på ökad charter samt fler passagerare till Amsterdam. Antalet passagerare till Stockholm fortsätter dock att minska.

Flygplatsen har en pågående process med Trafikverket/Näringsdepartementet avseende driftbidraget på 2,2 miljoner kronor/år som inte utbetalats för 2018. Anledningen är att flygplatsen passerade 200 000 passagerare under 2017 och därav inte passar in i det regelverk som styr detta.

### **Värends Räddningstjänst**

Utfallet per den 31 augusti uppgår till 0,1 miljoner kronor varav kommunens andel är 0,1 miljoner kronor. Prognosen för helåret uppgår till 0 miljoner kronor, varav kommunens del är 0 miljoner kronor. Resultatet i prognosen är i linje med budgeten på 0 miljoner kronor.

### **AB Regionteatern Blekinge-Kronoberg**

Utfallet per den 31 augusti uppgår till 3,2 miljoner kronor varav kommunens andel är 0,7 miljoner kronor. Prognosen för helåret uppgår till -0,2 miljoner kronor, varav kommunens del är -0,0 miljoner kronor vilket är något högre än budget.

### **Kulturparken Småland AB**

Utfallet per den 31 augusti uppgår till 0,4 miljoner kronor varav kommunens andel är 0,2 miljoner kronor. Prognosen för helåret uppgår till 0 miljoner kronor, varav kommunens del är 0 miljoner kronor vilket är i linje med budget.

### **Södra Smålands Avfall och Miljö AB**

Utfallet per den 31 augusti uppgår till 0,3 miljoner kronor varav kommunens andel är 0,2 miljoner kronor. Prognosen för helåret uppgår till 0,5 miljoner kronor, varav kommunens del är 0,3 miljoner kronor vilket är sämre än i budgeten för 2019 som uppgick till 1,5 miljoner kronor, varav kommunens del är 1,0 miljoner kronor, vilket främst beror på lägre marknadsintäkter.

Växjö, Lessebo, Älmhult, Markaryd och Tingsryd kommuner har beslutat att slå samman sina respektive verksamheter inom avfallshantering som idag drivs i förvaltningsform. Ett gemensamt regionalt avfallsbolag har bildats med namnet Södra Smålands Avfall och Miljö AB. Verksamheten och personalen i de fem kommunernas renhållningsverksamheter övergick den första januari 2019 till bolaget.

# Verksamhetsredovisning

I de följande kapitlen ges en verksamhetsredovisning i processperspektiv. Växjö kommun har strukturerat koncernens styrning i fem huvudprocesser. Processerna verkar över organisationsgränser och fokuserar på ett gemensamt värdeskapande och en tydlig leverans till dem vi är till för.

De fem huvudprocesserna är:

- Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad
- Utbilda för ett livslångt lärande
- Utveckla och förvalta en växande stad, tätort och landsbygd
- Stödja individen och främja ett självständigt liv
- Möjliggöra en aktiv fritid

Verksamhetsredovisningen inleds med en personalredovisning varefter en sammanfattande analys följer avseende den hållbarhetspolitiska inriktningen. Därefter redovisas verksamheten i de fem huvudprocesserna.

## *Läsanvisning och bedömningsgrunder*

Varje process beskrivs i ett eget kapitel med separata avsnitt för de till processen kopplade riktningmålen.

Varje avsnitt inleds med en kort beskrivning av **riktningsmålets utveckling**. Målen saknar explicita måltal och är av karaktären riktningsmål där önskvärd riktning eller utveckling definieras med hjälp av angivna nyckeltal. Genom att inte ange absoluta värden för respektive mål främjas ett ständigt förbättringsarbete.

Bedömning av måluppfyllelse baseras på utfallet i samtliga nyckeltal kopplade till respektive mål. Nyckeltalens utfall bedöms i två perspektiv; utveckling över tid och i jämförelse med det genomsnittliga utfallet för städerna i kommungruppen större stad (Kolada). Den samlade måluppfyllelse bedöms genom poängsättning baserad på utfallet i de underliggande nyckeltalen enligt ovan.

Måluppfyllelse anges med röd, gul respektive grön färgindikation i anslutning till varje mål. Röd indikerar en icke acceptabel nivå på måluppfyllelse, gul en tillfredsställande nivå och grön indikerar hög måluppfyllelse. Bedömningen av måluppfyllelse kompletteras med en samlad analys av verksamhet och prestation.

Måluppfyllelsen kan variera över tid beroende av faktorer inom och utom organisationens kontroll.

Effektivitetsmålet i den finanspolitiska inriktningen följs upp genom samtliga effektivitetsmått som kopplats till respektive mål. Om hälften av nyckeltalen för effektivitet har positiv utveckling eller är i nivå med jämförbara kommuner bedöms målet gå i rätt riktning. Effektivitetsmålen följs dessutom upp i respektive process.

I den **sammanfattande beskrivningen och analysen av verksamhet, uppdrag och nyckeltal** som följer efter den inledande beskrivningen av riktningens utveckling ges information om för perioden betydelsefulla aktiviteter, åtgärder, resultat och effekt. Här ges även tillfälle att ge en djupare analys och åtgärdsförslag avseende de nyckeltal som avviker väsentligt från önskvärd utveckling. Avsnittet avslutas med ett resonemang om **framtid och omvärld**.

I avsnittet rörande **uppdrag** beskrivs den aktivitet samt det resultat och effekt som har uppnåtts avseende de till riktningens mål kopplade uppdragen. Under respektive rubrik indikeras status på uppdragets realiserade effekt med en röd, gul eller grön färgmarkering där grön markering anger att uppdraget är avslutat och förväntad effekt är uppnådd.

Under rubriken **nyckeltal** redovisas utfallet i de nyckeltal som fungerar som indikatorer för såväl riktningens utveckling som bedömning av det samlade effektivitetsmålet. Nyckeltalen är märkta med RK för resultat och kvalitet och E för effektivitet. Kolumnrubriken period anger vilken period som utfallet noteras för. Positiv utveckling av noterat utfall i förhållande till den förra mätningen anges med en uppåtgående pil och negativ utveckling av noterat utfall anges med en nedåtgående pil. Kolumnrubriken jämförelse med större stad ger information om respektive nyckeltals utfall i förhållande till det genomsnittliga värdet för kommungruppen större stad i Kolada. Samma utfall eller bättre indikeras med grön färgmarkering och sämre utfall indikeras med röd färgmarkering. I de fall där vi använder lokala mått som inte kan jämföras med denna referensgrupp utgör hittills bäst inrapporterad data för Växjö kommunkoncern bas för jämförelsen och är därmed det accepterade värdet. I de fall detta förekommer noteras det i anslutning till aktuellt nyckeltal.

Merparten av indikatorerna för måluppföljning kommer från Kolada som är en nationell statistikdatabas för kommun och landsting. Information publiceras med viss fördröjning vilket får till följd att flera av nyckeltalen refererar till annan period än det aktuella verksamhetsåret.

# Personalredovisning

## Personalstatistik

### Antal anställda

	Totalt			Kvinnor			Män		
	December 2018	Augusti 2019	Förändring	December 2018	Augusti 2019	Förändring	December 2018	Augusti 2019	Förändring
Tillsvidareanställda	7 221	7 229	8	5 390	5 363	-27	1 831	1 866	35
Omräknade heltider	7 040	7 053	13	5 239	5 217	-22	1 801	1 836	35

### Analys och förslag till förbättringar

Antalet anställda inom Växjö kommunkoncern är princip oförändrat med en marginell nettoökning på åtta medarbetare sedan årsskiftet.

Inom kommunstyrelsen har antalet anställda ökat något. Det beror främst på att Växjö kommuns överförmyndarnämnd slagits ihop med Alvesta kommun, Lessebo kommun och Tingsryds kommun vilket inneburit fem nya tillsvidareanställda. Antalet anställda inom utbildningsnämnden fortsätter att öka på grund av en väsentlig ökning i demografin. I den förändring som skett under mätperioden har antalet kvinnor och män ökat med 31 respektive 17 medarbetare.

Tekniska nämnden har minskat med 31 personer. Minskningen beror främst på att renhållningsavdelningen övergått till det nybildade renhållningsbolaget Södra Smålands Avfall och Miljö AB.

Även omsorgsförvaltningen har minskat vilket delvis beror på avvecklingen av Ingelshov och förändringar på Evelid.

Växjöbostäder, Veab och tekniska nämnden anger att flera yrken är svårrekryterade bland kvinnor och därför är andelen män hög. Samtliga strävar efter en jämnare könsfördelning. Veab arbetar aktivt för få unga tjejer intresserade av tekniska yrken inom branschen. Veab arbetar för att erbjuda en attraktiv arbetsplats för kvinnor att utvecklas och stanna i.

Inom miljö- och hälsoskyddsnämnden är könsfördelningen den omvända med fler kvinnor än män. Förvaltningen arbetar aktivt för en jämnare könsfördelning.

### Sysselsättningsgrad

	Totalt			Kvinnor			Män		
	December 2018	Augusti 2019	Förändring	December 2018	Augusti 2019	Förändring	December 2018	Augusti 2019	Förändring
Andel 100 %	90,1 %	90,1 %	0,0 %	88,6 %	88,7 %	0,1 %	94,4 %	94,1 %	-0,3 %
Genomsnittlig sysselsättningsgrad	97,5 %	97,6 %	0,1 %	97,2 %	97,3 %	0,1 %	98,4 %	98,4 %	0,0 %

## Analys och förslag till förbättringar

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden inom Växjö kommunkoncern är oförändrad och uppgår till 97,6 procent. Möjligheten att erbjuda samtliga medarbetare heltidstjänst varierar inom kommunens verksamheter.

Måltidsorganisationens uppdrag innebär att flest medarbetare behövs vid lunchtid. Det innebär att det finns budgetmässiga svårigheter att erbjuda bara heltidsanställningar. Det skulle bli kostnadsdrivande om alla medarbetare skulle erbjudas heltidsanställning. Måltidsorganisationen arbetar dock för att tänka nytt och där det är möjligt skapa lösningar som innebär att fler kan erbjudas ökad sysselsättningsgrad. Exempelvis skapas större arbetslag där mindre enheter jobbar tillsammans med en större. Då kan medarbetarna erbjudas ökad sysselsättningsgrad och rotera mellan arbetsplatserna. Måltidsorganisationen har ett samarbete med utbildningsförvaltningen med kombinationstjänster där kökspersonalen också utgör förskoleresurs och medarbetaren kan då få en ökad sysselsättningsgrad.

Omsorgsnämnden har ett årsarbetstidsavtal för Kommunals avtalsområde som innebär att alla anställs på 100 procent med möjlighet att välja tjänstledighet med lägsta omfattning 50 procent. Rätten till heltid är en stor anledning till den höga tjänstgöringsgraden. Årsarbetstidsavtalet har uppdaterats under 2018 för att skapa bättre förutsättningar för ökad flexibilitet för verksamheten och ett avtal med bättre påverkansmöjlighet för medarbetare i omsorgsförvaltningen. En uppföljning av avtalet kommer att ske i slutet av 2019 tillsammans med Kommunal för att se om avtalet följs och ger önskade effekter. Verksamheten är inte statisk och avtalet tillsammans med verksamhetssystem för schemaläggning ger ökad möjlighet att bemanna rätt person på rätt plats vid rätt tidpunkt utefter behov hos omsorgstagare.

VEAB kan se att framför allt män väljer att arbeta deltid i högre grad än tidigare vilket får ses som ett trendsifte.

## Åldersstruktur

	Totalt			Kvinnor			Män		
	December 2018	Augusti 2019	Förändring	December 2018	Augusti 2019	Förändring	December 2018	Augusti 2019	Förändring
-29	811	747	-64	579	537	-42	232	210	-22
30-39	1 636	1 661	25	1 226	1 220	-6	410	441	31
40-49	1 929	1 878	-51	1 409	1 365	-44	520	513	-7
50-59	1 944	1 970	26	1 498	1 497	-1	446	473	27
60-	903	973	70	678	744	66	225	229	4
<b>Medelålder</b>	<b>45,8</b>	<b>45,7</b>	<b>-0,1</b>	<b>44,0</b>	<b>43,8</b>	<b>-0,2</b>	<b>46,3</b>	<b>46,1</b>	<b>-0,2</b>

## Analys och förslag till förbättringar

Medelåldern inom Växjö kommunkoncern är i princip oförändrad.

Inom kommunstyrelsen är de flesta pensionsavgångarna under de kommande fem åren inom

måltidsorganisationen och det är främst kockar som är berörda. Generellt finns det ett kompetensbehov inom måltidsorganisationen som måste hanteras. Omsorgsnämnden står inför stora pensionsavgångar som tillsammans med allt fler äldre skapar ett stort framtida behov av nya medarbetare. Strategier för att möta behovet har tagits fram i nämndens kompetensförsörjningsplan.

Tekniska nämnden har en medelålder på 48,1 vilket är högre än kommunens genomsnitt 45,7 år. En av anledningarna är att det kontinuerligt arbetas för att behålla medarbetare med långvarig erfarenhet och spetskompetens och som är svåra att ersätta. En annan anledning till en högre medelålder är att det är fler som arbetar efter pensionsålder (över 67 år).

## Sjukfrånvaro

	Totalt			Kvinnor			Män		
	December 2018	Augusti 2019	Förändring	December 2018	Augusti 2019	Förändring	December 2018	Augusti 2019	Förändring
Sjukfrånvaro -14 dgr	37 110	35 669	-1 441	29 760	28 424	-1 336	7 350	7 245	-105
Sjukfrånvaro 15-59 dgr	16 300	16 134	-166	13 317	13 785	468	2 983	2 349	-634
Sjukfrånvaro 60-dgr	91 669	87 158	-4 511	80 392	74 566	-5 826	11 277	12 592	1 315
<b>Totalt antal dagar</b>	<b>145 079</b>	<b>138 961</b>	<b>-6 118</b>	<b>123 469</b>	<b>116 775</b>	<b>-6 694</b>	<b>21 610</b>	<b>22 186</b>	<b>576</b>
Sjukdagar/snittanst.	20,3	19,1	-1,2	23,0	21,6	-1,4	12,1	11,8	-0,3
Ej sjukfrånvarande	37,3	47,2	9,9	29,4	39,4	10,0	43,9	54,9	11,0

## Analys och förslag till förbättringar

Sjukfrånvaron har minskat då antalet sjukfrånvarodagar minskat med 6 118 dagar totalt över Växjö kommunkoncern under de senaste tolv månaderna. Även andelen friska, ej sjukfrånvarande, har ökat med 9,9 procent.

Inom flera bolag har andelen friska ökat och korttidssjukfrånvaron minskat samtidigt som andelen långtidssjukskrivna har ökat. Inom kommunstyrelsen har sjukfrånvaron ökat något i relation till 2018. Exempelvis har kontaktcenter haft en relativt hög frånvaro per snittanställd. Förkylningar gick runt i personalgruppen men efter insatser med egna datortillbehör och fler arbetsplatser utspridda över större yta har sjukfrånvaron minskat. Måltidsorganisationen har vidtagit insatser för att stärka ledarskapet i syfte att öka trivseln vilket väntas resultera i mindre sjukfrånvaro.

Kultur- och fritidsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, omsorgsnämnden, utbildningsnämnden anger alla att sjukfrånvaron har minskat. Omsorgsnämnden har ett pågående samarbete tillsammans med Friskt arbetsliv och Försäkringskassan där inriktningen är att försöka få tillbaka medarbetare i arbete helt eller delvis tidigt i sjukskrivningen. För att ytterligare kunna sänka sjukfrånvaron inom omsorgsnämnden har ett arbete påbörjats för att stödja chefer i det

förebyggande arbetsmiljöarbetet där riskbedömning och handlingsplan är en viktig del. Härutöver kommer ett hälsoprogram genomföras under 2020. Inom utbildningsnämnden har chefer fortsatt erbjuda stöd och utbildningar i rehabilitering.

## Uppdrag kopplade till personalpolitisk inriktning

### Årsgenomsnittet av medarbetarupplevelsen enligt temperaturmätaren ska vara minst 4,5.



#### Riktningens utveckling

Kommunkoncernens gemensamma enkät Temperaturmätaren, som mäter medarbetarnas upplevelse av sin arbetsmiljö, genomfördes i februari för sjätte gången med en svarsfrekvens på 73,2 procent, vilket är den högsta hittills. 2019 kompletterades enkäten med ytterligare sju frågor för att grundligare mäta hur medarbetarna upplever sin arbetsmiljö. Medelvärdet för hela kommunkoncernen var 4,8, vilket överensstämmer med samtliga föregående mätningar. Frågeområdena "Vi möter alla med respekt" och "Vi kan jobbet" visade höga värden. Frågeområdet "Vi skapar en hållbar framtid" uppvisade låga resultat gällande påståenden om miljöpåverkan och arbetsmiljö. Området "Stolthet" visade tecken på en nedåtgående trend mot föregående mätningar.

#### Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

642 rapporter av totalt 743 rapporter når målet "Årsgenomsnittet av medarbetarupplevelsen enligt temperaturmätaren ska vara minst 4,5". 101 rapporter hade medelvärde lägre än 4,5.

Många koncernövergripande insatser har startat varav värdegrundsarbetet, chefsutveckling, gemensam visuell identitet, processorienterat arbetssätt och proaktiv företagshälsovård är goda exempel. Låter vi dessa insatser få verka över tid är förhoppningen att vi på sikt får en positiv utveckling av såväl stolthet, verksamhet som arbetsmiljö.

#### Framtid och omvärld

Viktiga områden att arbeta vidare med utifrån resultatet är hållbar arbetsmiljö, hållbar miljö och stolthet. Under första delen av 2019 arbetades det fram ett förslag på en dynamisk kompetensförsörjningsprocess kopplat till uppdraget att ta fram en kompetensförsörjningsstrategi. Detta ska knytas ihop med kompetensutveckling, rekryteringscentrum och kompetensprofiler. Ett koncept för koncerngemensamma utbildningar och ett verktyg för E-Learning implementeras under 2019. För att vi ska kunna vara en attraktiv arbetsgivare har vi som en del i detta tagit fram ett verktyg för att kunna mäta kandidatupplevelsen vid chefsrekrytering. Detta för att kunna jobba vidare med våra styrkor och utvecklingsområden inom Växjö kommunkoncern vid chefsrekrytering.

#### Uppdrag



#### Ta fram kompetensförsörjningsstrategi för kommunkoncernen som knyts till kompetensutveckling, rekryteringscentrum och kompetensprofiler.

Ett förslag på dynamisk kompetensförsörjningsstrategi och tillhörande process finns framtagen och är på remiss. Även ett förslag på mall för kompetensprofil är framtagen. Arbetet sker koncernövergripande och representanter för i stort sett samtliga förvaltningar och bolag medverkar.

Ett koncept för koncerngemensamma utbildningar har etablerats. Nästa steg blir att identifiera vilka utbildningar som kan genomföras via e-learning. En e-learningplattform ska implementeras i kommunkoncernen under 2019. Valet av verktyg för E-learning är nu gjort och det genomförs pilotprojekt i verktyget. Ett gemensamt chefsprogram har startat under hösten 2019 och avslutas våren 2020.

Under augusti har HR-funktionen i förvaltningar och bolag arbetat fram en gemensam modell för rekrytering inom kommunkoncernen. Som ett första steg har ett verktyg tagits fram för att mäta kandidatupplevelsen för att få värdefull information om hur man upplever vår chefsrekryteringsprocess. Härmed kan utvecklingsområden identifieras.



Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
 Genomsnittlig medarbetarupplevelse enligt lokal barometer	Mar 2019	4,8*	→	

\* Nyckeltalet är ett lokalt mått som inte kan relateras till jämförelsegruppen större stad. Som jämförelsebas används istället hittills bäst inrapporterat värde.

## Sjukfrånvaron i andel av tillgänglig ordinarie arbetstid ska minska och 2022 vara högst 5 procent.

### Riktningens utveckling

Nyckeltalet indikerar att utvecklingen går i positiv riktning. Enligt senaste mätningarna har Växjö kommun en sjukfrånvaro på 5,8 procent. Det är en liten minskning från förra mätningen då sjukfrånvaron av tillgänglig ordinarie arbetstid var 6,0 procent. I budgeten för 2019 höjdes friskvårdsbidraget för medarbetarna med 25 procent. Utnyttjandegraden av friskvårdsbidraget har ökat under perioden januari till juni 2019 i jämförelse med samma period föregående år.

#### Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

För att bidra till en positiv utveckling av riktningens mål har företagshälsovården ställts om till att arbeta än mer proaktivt än tidigare. Den nya företagshälsovården Friskt arbetsliv ska agera proaktivt och förebyggande och därmed minska sjukfrånvaron och säkra en tidig återgång till arbete. Ett pilotprojekt har påbörjats inom omsorgsförvaltningen där man tillsammans med Friskt arbetsliv har skapat ett hälsoprogram. Genom att ha god överblick på personalstatistiken kan eventuella mönster i sjukfrånvaron blir synliga. I detta arbete ingår också att definiera en koncernövergripande process för systematisk arbetsmiljö (SAM).

Många saker påverkar medarbetarens välmående på arbetet. Effekterna av den digitala arbetsmiljö vi arbetar i ska tas i beaktande. Därför kommer IT-skyddsronder att införas i syfte att identifiera risker i den digitala arbetsmiljön. IT-skyddsronder blir en del av den nya processen för systematisk arbetsmiljö.

#### Framtid och omvärld

För att sänka sjukfrånvaron måste hänsyn tas till flera parametrar. En ökad förståelse från både arbetsgivare och arbetstagarare för det systematiska arbetsmiljöarbetet kommer skapa förutsättningar för minskad sjukfrånvaro. Implementering av den koncerngemensamma processen för systematiskt arbetsmiljöarbete sker under hösten 2019. Dessutom fortlöper arbetet med att utveckla den nya företagshälsovården.

### Uppdrag

#### Kommunhälsan ska förändras för att minska sjukfrånvaron.

Efter att beslut togs om förändrad företagshälsovård 2018 pågår arbetet med att forma den nya verksamheten. Den nya enheten, Friskt arbetsliv, ska arbeta med förebyggande och hälsofrämjande insatser med syftet att sänka sjukfrånvaron. Rekrutering av ny chef för enheten är genomförd.

Upphandling av tjänster som inte längre ska erbjudas internt har genomförts. De tjänster som är upphandlade har fokus på reaktiva insatser på individnivå. Friskt arbetsliv kommer att få månadsvisa rapporter på insatser från leverantören och detta material kan användas som en led i att förbättra arbetsmiljön i verksamheterna. I samarbete med leverantören kommer en granskning av hur rehabiliteringsprocessen efterlevs i organisationen genomföras. Arbetet fortgår enligt plan.

#### Höja friskvårdsbidraget med 25 procent.

I budgeten för 2019 höjdes friskvårdsbidraget för kommunkoncernens medarbetare med 25 procent. Utnyttjandegraden av friskvårdsbidraget har ökat under perioden januari till juni 2019 i jämförelse med samma period föregående år.

#### Hälsoprogram för att minska sjukskrivningarna i omsorgen.

Utvecklingen av hälsoprogrammet är påbörjat och det är ett samarbete mellan Friskt arbetsliv, omsorgsförvaltningen samt förvaltningen för arbete och välfärd. Syftet med hälsoprogrammet är att finna nya metoder att arbeta med att sänka sjukfrånvaron. Programmet ska leda till att arbetsgivaren får tidiga signaler om ohälsa hos medarbetarna. Arbetet syftar även till att främja en tidigare återgång i arbete efter sjukskrivning.

## Uppdrag

Sammanfattningsvis bedöms pågående aktiviteter och det hälsoprogram som kommer antas under hösten vara viktiga beståndsdelar i målet att sänka sjukfrånvaron på nämnda förvaltningar.



### Utveckla en modell för IT-skyddsronder, för att identifiera ineffektivitet och förbättringspotential i den digitala arbetsmiljön.

IT-skyddsronder är en del av SAM-projektet som tar fram en koncernövergripande process för systematiskt arbetsmiljöarbete. Extern projektledare är tillsatt och arbetet fortlöper under hösten för att sedan implementeras i koncernen.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)	2018	5,8		

# Uppdrag kopplade till hållbarhetspolitisk inriktning

## Uppdrag kopplade till hållbarhet

### Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Alla Växjö kommuns verksamheter och processer bidrar på olika sätt till en hållbar utveckling. Sammantaget går utvecklingen i Växjö åt rätt håll inom många områden. Exempel på detta är att nästan alla miljömål gick i rätt riktning under 2018. Samtidigt verkar det som att det finns större utmaningar för Växjö när det gäller jämlik hälsa och upplevd trygghet. Det kan vidare konstateras att Växjöbor känner en upplevd otrygghet som inte riktigt stämmer överens med den faktiska risken att utsättas för ett brott som snarare minskar.

De flesta uppdrag som ligger kopplade till hållbarhet i budgeten antingen avslutade eller förväntas bli färdiga under året.

Ett stort arbete har under året fokuserat på att ta fram ett hållbarhetsprogram; Hållbara Växjö 2030. Programmet kommer beskriva Växjös utmaningar, målbilder och principer för genomförande. En viktig del av arbetet har varit att beskriva och validera vilket nuläge Växjö har när det gäller hållbarhet. Genom att dels följa trenderna för olika nyckeltal kopplade till alla de globala hållbarhetsmålen, dels jämföra med utvecklingen i andra kommuner har det bedömts att Växjö har förbättringspotential inom alla de nio utmaningar som presenteras i hållbarhetsprogrammet. Parallellt med detta arbete har det förberetts en organisation för att säkra genomförandet av hållbarhetsprogrammet inom ramen för den ordinarie styrmodellen i kommunkoncernen

En viktig del i hållbarhetsarbetet är delaktighet och dialog. Växjö kommun har under året arbetat med detta. Inte minst med att hitta digitala lösningar för dialog. Det finns fortfarande utmaningar i att ha en verklig dialog istället för information samt att nå ut och involvera olika grupper.

Utsläppen av växthusgaser minskar framför allt inom transportsektorn. En bidragande orsak till detta kan vara satsningar på cykelvägar och bussfiler som underlättat för mer hållbara resmönster. Växjö kommun har under året påbörjat ett samarbete med Södra och andra aktörer som ska utreda möjligheterna att producera flygbränsle från skogsavfall. Produktionen av el från solceller dubblerades under 2018 jämfört med 2017 och intresset ökar. Kommunen upplever också ett ökande intresse för användning av elbilar i samhället. En utmaning här är att hitta en bra lösning för hur hemmaladdning kan ske för de som bor i allmännyttan.

Kommunkoncernens andel inköp av ekologiska livsmedel var vid delåret hela 55 procent och det bästa utfallet hittills. Arbetet med att restaurera de stadsnära sjöarna har fortsatt med mycket goda resultat. Under sommaren valde kommunen att inte klippa alla grönytor, för att istället skapa vildvuxna biotoper för insekter.

Genom granskning av avloppsvatten från gymnasieskolorna har kommunen kunnat spåra att flera olika droger används bland gymnasieungdomar. Växjö Pride genomfördes med rekordstort deltagande.

## Framtid och omvärld

På nationell nivå så har Växjö kommun under första halvåret varit delaktig i arbetet med att ta fram nyckeltal för uppföljning av de globala målen i kommunerna. När Aktuell Hållbarhet gjorde en sammanställning av alla nyckeltalen i alla kommuner hamnade Växjö kommun på en åttonde plats (i kommungruppen större städer och landsbygd) bland Sveriges kommuner utifrån hållbar utveckling.

En stor utmaning för Växjö finns inom de olika områden som kopplas till social hållbarhet.

Andra prioriterade områden framåt kommer att identifieras i hållbarhetsprogrammet och bland annat fortsatt minskad klimatpåverkan, hållbara konsumtionsmönster och bevarande av biologisk mångfald.

Arbetet med att utveckla dialogmetoder för involvering av olika samhällsgrupper är en annan viktig del av det framtida arbetet.

Kommunen har också under första halvåret deltagit i en teknisk kommitté på Svenska institutet för standarder (SIS). Arbetet har handlat om att ta fram standarder kring hållbar utveckling i linje med Agenda 2030 i städer och kommuner. Förslaget till standard beräknas vara klart i början av 2020 och kommer under hösten 2020 bland annat att fokusera på standarder för hållbar upphandling.

---

### Uppdrag

---



#### **Slutföra framtagandet av hållbarhetsprogrammet Växjö 2030 (lokal Agenda 2030) och integrera det i styrmödeln för kommunkoncernen.**

Framtagandet av hållbarhetsprogrammet är i sitt slutskede. Under sommaren har input från dialoger, självskattnig och väsentlighetsanalys sammanställts till en struktur. Denna innehåller en deklARATION som alla aktörer ska kunna ställa sig bakom, utmaningar för Växjö med exempel på åtgärder som måste genomföras samt övergripande målbilder för ett hållbart Växjö 2030. I början av september är det tänkt att programmet ska in i den politiska beslutsprocessen. Då kommer det också vara klart på vilket sätt styrning och uppföljning kommer att ske.



#### **Genomföra val till Europaparlamentet**

Växjö kommun har i maj 2019 genomfört val till Europaparlamentet.

---

# Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

## Nya steg mot full sysselsättning



### Riktningens utveckling

Växjö kommun uppvisar vid delårsavstämningen 2019 god målpuppfyllelse gällande riktningens nya steg för full sysselsättning. Arbetslösheten minskar tillika bidragsberoendet. Ett gynnsamt arbetsmarknadsläge i kombination med en välutvecklad samverkan mellan Växjö kommun, Arbetsförmedlingen och näringslivet bidrar till den positiva riktningen. De utbildningsåtgärder som gjorts lägger en god grund för ett framtida arbetsliv och ett livslångt lärande samt ger fler möjlighet till fortbildning och ökad anställningsbarhet. Sammantaget bidrar det interna och externa strategiska samverkansarbetet, resurseffektiva arbetsmetoder och långsiktiga investeringar till att fler personer tar sig till sysselsättning.

### Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Det totala antalet inskrivna på Arbetsförmedlingen i Kronobergs län, liksom antalet öppet arbetslösa och programdeltagare har minskat jämfört med föregående år och ligger vid delårsavstämningen 2019 på 7,7 procent. För Växjö kommun är motsvarande siffror 7,4 procent. Enligt Arbetsförmedlingens senaste arbetsmarknadsprognos förväntas sysselsättningsgraden stagnera och arbetslösheten öka till 7,9 procent inför 2020. Andelen förvärvsarbetslösa i Växjö kommun i åldrarna 20-64 år låg 2017 på 80 procent, att jämföra med 78 procent för större stad (ovägt medel). Betydande skillnader i arbetslöshetsnivå kvarstår mellan utrikes och inrikes födda personer. Personer som saknar slutförd gymnasieutbildning löper större risk att hamna i långtidsarbetslöshet.

#### *Till självförsörjning via studier eller arbete*

Växjö kommun arbetar målinriktat för hållbar kompetensförsörjning. Den lokala utbildningsplikten i kombination med flera andra faktorer såsom Arbetsförmedlingens utbildningsplikt, utvecklad vuxenutbildning och Sfi i kombination med yrkesutbildning ger fler personer möjlighet att bryta ett bidragsberoende.

Mellan 2017 och 2018 ökade antalet individer som gått från Växjö kommuns arbetsmarknadsverksamheter vidare till studier från 4 procent till 10 procent, en trend som håller i sig under första halvan av 2019. 24 procent har hittills avslutats till arbete, vilket indikerar på ett gott utfall för 2019 då utfallet för helåret 2018 landade på 26 procent. Fokus på matchning till utbildning samt god samverkan mellan Växjö kommun och Arbetsförmedlingen bidrar till utfallet. Under februari månad genomfördes den med Arbetsförmedlingen gemensamma satsningen Växjöloftet jobbvecka och jobbmässa. Totalt deltog 4 200 personer under jobbveckan och utöver detta hade jobbmässan 3 800 besökare. 81 företag deltog på mässan.

Kostnaderna per heltidsstuderande på komvux sjunker över tid och låg på 40 366 kronor vid 2018 års slut. Kostnaderna är lägre i jämförelse med större stad (ovägt medel) som för 2018 uppgick till 52 103 kronor per heltidsstuderande. Sänkningen kan delvis kan härledas till införandet av ny ersättningsmodell i mitten av 2017. Sedan 1 januari 2019 råder dock en annan prissättning vilket kommer bidra till något ökade kostnader över tid. En ökad samverkan mellan förvaltningen för Arbete och välfärd och utbildningsförvaltningen har resulterat i en gemensam process för sömlösa övergångar mellan gymnasiet och vuxenutbildningen.

Vid beräkning av nettokostnaderna för kommunens arbetsmarknadsåtgärder mäts omfattning av personal på arbetsmarknadsverksamheten och arbetsökande som deltar i arbetsmarknadsåtgärder eller som fått kommunala anställningar. 2018 års resultat 587 kr per invånare visar en minskning av kommunens kostnader gentemot 2017 års 632 kr per invånare. Växjö ligger även lägre än snittet för större städer; 675 kr per invånare för 2018.

#### *Unga och vuxna till självförsörjning*

Ungdomsarbetslösheten är en indikator för hur konjunkturen på arbetsmarknaden utvecklar sig. På ett år har arbetslösheten för länets unga minskat, från 10,4 procent till 9,5 procent. En av gymnasieskolans utmaningar är att en relativt stor andel av eleverna inte fullföljer sina studier med examen från ett nationellt program. Samtidigt är en slutförd gymnasieutbildning på många sätt en avgörande faktor för ungdomars etablering på arbetsmarknaden och för övergång till fortsatta studier. En analys av utbildningsförvaltningens nyckeltal visar att vid läsåret 2018 uppgick andelen elever som tar examen inom 3 år till 70%, vilket är en ökning med tre procentenheter i jämförelse med föregående år. Det är fler flickor än pojkar som tar examen inom tre år, 75 % respektive 65 %. Såväl flickor som pojkar har under den senaste treårsperioden ökat. Sammantaget mellan 2016 och 2018 ökar andelen som tar examen inom tre år vilket tyder på en positiv trend. Växjö kommunala skolor visar ett resultat som ligger i nivå över såväl riket som större städer. Dessa indikatorer visar på en generell positiv trend hos kommande arbetskraftsreserv, vilket kan förväntas ge genomslag i Växjö kommuns målpuppfyllelse för flertalet av riktningens mål under en längre tidshorisont.

Andel unga avslutade till självförsörjning visar på en positiv trend jämfört med motsvarande period 2018. Andel vuxna som avslutas till självförsörjning från ekonomiskt bistånd sjunker något. Vidare analys av utfallen sker dock i samband med

helårsavstämningen

#### Färre hushåll i behov av ekonomiskt bistånd

Antal hushåll med utbetalt ekonomiskt bistånd visar på en minskning i förhållande till 2018. Vid ingången av 2019 uppgick antal hushåll till 866 vilket är en minskning över tid trots en ökande befolkning. En jämförelse visar att vid 2016 års ingång uppbar 1 028 hushåll ekonomiskt bistånd vilket därefter successivt minskat. Under årets första del har antal hushåll ökat något vilket sannolikt kan kopplas till bland annat arbetsgivarnas generellt ökade kompetenskrav samt färre former av anställningsstöd. Det bidrar i sin tur till svårigheter att varaktigt etablera sig på arbetsmarknaden. Trots en ökning så är antal hushåll 3 procent lägre vid halvårets slut att jämföra med samma period 2018.

Utfallet för nettoutbetalningarna av försörjningsstödet efter årets sex första månader uppgår till 36,6 mkr. Utfallet för motsvarande period 2018 var 37,3 mkr. Individer som uppbar ekonomiskt bistånd har tillgång till Mina sidor där de själva kan följa sitt ärende. Införandet av en digital ansökan görs hösten 2019. Parallellt med detta genomförs automatiseringen av ekonomiskt bistånd.

#### Dämpat ekonomiskt läge

Senaste årens befolkningsökning tillsammans med det goda arbetsmarknadsläget fortsätter främja sysselsättningstillväxten i Kronobergs län även om den väntas växla ner i takt under kommande år. Hela arbetskraftsreserven nås dock inte av de gynnsamma förutsättningarna. Bland grupper med lägst gymnasial utbildning har arbetslösheten minskat och bedöms hålla sig på låga nivåer. Dock sker motsatt utveckling för personer med högst förgymnasial utbildning och andra inskrivna arbetslösa i ut-satt ställning på arbetsmarknaden. Vårens arbetsmarknadsprognos från Arbetsförmedlingen visar på ett trendbrott gällande långtidsarbetslösa personer. Gruppen har tidigare utgjorts övervägande av män men årets siffror visar att kvinnor nu utgör majoriteten av de som varit arbetssökande i mer än 12 månader. Den svagaste utvecklingen återfinns bland utrikes födda kvinnor med kort utbildningsbakgrund.

#### Arbetsförmedlingens omställning

I samband med regeringsbildningen och januariöverenskommelsen fastslogs att Arbetsförmedlingen ska reformeras i grunden och att ett nytt LOV-system för fristående aktörer ska införas. Arbetsförmedlingen ska fokusera på myndighetsansvar i form av kontroll av arbetssökande och av fristående aktörer, arbetsmarknadspolitisk bedömning, digital infrastruktur och statistik och analys. I början av året varslade myndigheten ett betydande antal medarbetare som en följd av riksdagens budgetbeslut i december. Vidare meddelade man kort efter det lagda varslet att det finns ett omedelbart behov av att avveckla cirka 130 lokala kontor runt om i landet. För Kronobergs del innebär detta att kontoren i Växjö, Ljungby och Älmhult finns kvar medan övriga kommunkontor stängs.

#### Framtid och omvärld

Under första delen av 2019 fortsatte det generellt gynnsamma klimatet för tillväxt i kommunen. Efterfrågan på arbetskraft är förhållandevis stor lokalt såväl som nationellt. Sveriges kommuner och landsting (SKL) prognostiserar dock att konjunktrens kulmen nås nästa år och bedömer att BNP-tillväxten faller till 1,4 procent både 2019 och 2020, från 2,4 procent 2018. SKL bedömer vidare att skatteunderlagstillväxten dämpas under 2021 och 2022.

Växjö och Sveriges utmaningar gällande kompetensförsörjning kvarstår och tendenser till ett avsvanande konjunkturläge börjar synas. Glappet mellan företagets kompetenskrav och befintlig utbildnings- och kompetensnivå hos arbetskraftsreserven kvarstår. Arbetsförmedlingen prognostiserar en brist på totalt 100 000 personer som under kommande fem år har den kompetens som arbetsgivarna söker. Över hälften, 55 procent, behövs inom hälso- och sjukvård samt olika pedagogiska yrken. För att främja jämställdhet på arbetsmarknaden krävs en fortsatt analys och medvetenhet gällande vilka insatser och utbildningar som erbjuds respektive individ. Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsrapport från juni 2019 visar att män i högre grad än kvinnor tar del av olika typer av stöd, exempelvis anställningsstöd, lönebidragsanställningar eller stöd till start av näringsverksamhet.

#### Uppdrag



#### Växjöloftet Sommar kopplas till deltagande i sommarskola för gymnasieelever som riskerar att inte nå fullständiga betyg.

Under hösten 2018 och våren 2019 har kontinuerlig samverkan förvaltningar emellan resulterat i en process för att inkludera ferieskolan i Växjöloftet sommar 2019. Fyra elever kombinerade ferieskola med feriearbete under sommaren. En fördjupad analys av processen beräknas vara färdig under hösten.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	Förvärsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)	2017	80		

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF RK	Andel som avslutas till egen försörjning från ekonomiskt bistånd (%)	2018	49 *	↘	■
KF RK	Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som A. Börjat arbeta, andel (%)	2018	26	↘	●
KF RK	Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som B. Börjat studera, andel (%)	2018	10	↗	■
KF RK	Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs, andel (%)	2018	70	↘	●
KF E	Kostnad utbetalt ekonomiskt bistånd, kr/inv	2018	780	↘	●
KF E	Nettokostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv	2018	587	—	●
KF E	Kostnad komvux, kr/heltidsstuderande	2018	40 366	↗	●

\* Nyckeltalet är ett lokalt mått som inte kan relateras till motsvarande mått i jämförelsegruppen. Utfallet sätts därför i relation till hittills bäst inrapporterad data.

## Växande näringsliv

### Riktningens utveckling

Företagsklimatet i Växjö kommun är fortsatt stabilt. I Svenskt näringslivs näringslivsundersökning uppnår Växjö kommun 3,7 i betyg på en sexgradig skala. Resultatet är bättre än både länet ackumulerat och riksnittet (3,6 respektive 3,4). I Bisnodes tillväxt- och lönsamhetsanalys för perioden 2012–2017 framställs att Växjö har ett konkurrenskraftigt och lönsamt näringsliv. Kommunen har dock tappat i Sveriges kommuner och landsting servicemätning Insikt. Mellan 2016–2018 har NKI-poängen (nöjd-kund-index) sjunkit från 74 till 72. Tillväxten i antal anställda i Växjö kommun är något lägre än riksnittet. Branschbalansen är relativt jämnt fördelad mellan tillverkande sektor, företagsstödande sektor och ortsnära tjänster där indikationen är att företagsstödande sektor och ortstjänster har potential att växa för att ytterligare jämna ut branschbalansen.

Expansionsbehovet märks tydligt i efterfrågan på verksamhetsmark. Antalet varsel är fortsatt lågt och endast ett fåtal företag har minskat personalstyrkan på grund av omstrukturering. Växjö kommun arbetar med framtagandet av en ny näringslivsstrategi. Denna ska ge förutsättningar för långsiktig och hållbar samverkan tillsammans med näringslivet.

#### Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

##### Matchning på arbetsmarknaden och efterfrågan på kvalificerad arbetskraft

Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsrapport för 2019 visar att matchningen på arbetsmarknaden försämrades under 2018. Arbetsgivare inom många branscher vittnar om att arbetssökande i många fall saknar de kompetenser som efterfrågas. De främsta hindren för företagets tillväxt är, enligt Företagarnas Småföretagsbarometer, svårigheterna att hitta rätt kompetens, politisk oförutsägbarhet och tuff konkurrens. Kompetensbortfall innebär exempelvis brist på möjlighet att expandera, uteblivna eller avbrutna rekryteringar eller en försämring av kvaliteten i verksamhet eller produktion.

Arbetsgivarcenter fortsätter sitt arbete för kompetensförsörjning och ökad sysselsättning. Samlokaliseringen mellan Växjö kommun och Arbetsförmedlingen möjliggör en stark koppling till regional samverkan genom ordinarie verksamheter, projekt och utbildningsanordnare. Arbetsmetoden ger effekt på riktningens mått så tillvida att näringslivet erbjuds en samlad offentlig stöttning i sin rekryterings- och kompetensförsörjningsprocess. Näringslivsavdelningen har upprättat ett integrationsinitiativ där privata företag är centrala. Företagen vill genomföra insatser av social karaktär och parallellt säkra upp sin kompetensförsörjning. Dessa insatser möjliggör bland annat att fler utrikes födda kvinnor kan äntra den svenska arbetsmarknaden.

I takt med att arbetsgivarna efterfrågar en alltmer kvalificerad arbetskraft samtidigt som allt fler arbetslösa personer bedöms ha en tröskel in på arbetsmarknaden, krävs fortsatta organisationsöverskridande och värdeskapande arbetsmetoder. Flera

bolag påtalar betydande rekryteringsbehov och mycket resurser läggs på att få tag på nödvändig kompetens. Rekryteringsproblematik upplevs inom flertalet områden exempelvis IT, transport, teknik och restaurang. Riktade insatser görs för att förbättra matchning av befintlig kompetens samt för att attrahera arbetskraft från platser utanför Växjöregionen.

#### *Ny campusplan, fler kunskapsaktiviteter och förändring av Företagsfabriken*

Framtagandet av en ny campusplan har påbörjats tillsammans med Linnéuniversitetet. Växjö kommun och Videum har infört detta arbete inventerat sina markreserver avseende byggrätter. Vidare sker samverkan kring skapandet av ett innovationslabb på Videum Science Park med möjlighet att arbeta med innovation tillsammans med andra forskningsmiljöer, näringslivet och allmänheten.

Videum Science Park har utvärderat, renodlat och vidareutvecklat sin portfölj av kunskapsaktiviteter. Företagsfabriken har under det gångna året genomgått en strukturell förändring. Under rapportperioden har tre företag gått vidare från Företagsfabrikens inkubationsprocess. Samtliga tre bolag har etablerat sig i Videum Science Park med fortsatt tillväxtambition. Videum Science Park har arbetat vidare med utvecklandet av communities i enlighet med strategin i verksamhetsplan 2020 och planering av nya paketeringar och erbjudanden pågår.

#### *Goda möjligheter för näringslivet genom fler detaljplaner och god myndighetsutövning*

Flertalet detaljplaner som möjliggör mark för näringslivet processas. Det största området är Öjabymotet som omfattar cirka 210 hektar. En detaljplan för en ny återvinningscentral har färdigställts vilken omfattar bland annat sortering och återanvändning av produkter som lämnas in. Förutsättningar har skapats för den så kallade återbruksbyn där småskaliga verksamheter kan etableras med huvudsyfte att återvinna, återbruka och bedriva försäljning. Lantmäteriet prioriterar ärenden för nyetablering för verksamhet, exploatering samt avstyckningar med förhandsbesked på landet. I arbetet med att säkerställa en god handläggning och förbättra informationen om myndighetsutövning genomför myndighetsutövande handläggare kontinuerliga utbildningsinsatser. Detta görs i samverkan med berörda myndigheter. Stor vikt läggs vid att skapa tydlighet och ge förståelse vid kommunikation med näringslivet.

#### *295 nya företag i Växjö kommun*

Under perioden januari-juli 2019 har 295 nya företag registrerats i Växjö kommun vilket är något fler än för motsvarande period föregående år. Under 2018 startades 445 företag i Växjö jämfört med 553 under 2017. Liknande trend syntes även på nationell nivå där antal nyregistrerade företag minskade med 3 procent. Ett minskande nyföretagande kan delvis härledas till tidigare rådande högkonjunktur då människor i större utsträckning kan antas ta anställning samt att enskilda firmor avregistreras då innehavaren väljer annan anställningsform. Växjö kommun stöttar aktörer som jobbar med att stimulera företagande och entreprenörskap som exempelvis Ung Företagsamhet, Ung Drive, Nyföretagarcentrum, Företagsfabriken och Macken Företagscenter.

Samverkan mellan förvaltningar och bolag som möter näringslivet i Växjö kommun är under utveckling inom ramen för det processorienterade arbetssätt som implementeras i kommunkoncernen. Kunskap och kännedom om varandras verksamheter och uppdrag/ansvar inom kommunkoncernen har identifierats som en brist. Utvecklingsarbetet syftar därför till att öka kunskapen internt om kommunkoncernens olika verksamheter och uppdrag i mötet med näringslivet och att identifiera hinder, svårigheter och dubbelarbeten. Samtidigt pågår en dialog med representanter från Växjö näringsliv inom ramen för framtagande av näringslivsprogrammet.

#### **Framtid och omvärld**

Företagens expansionstakt riskerar att bromsa in då tillgänglig arbetskraft inte når upp till arbetsmarknadens krav på meriter. Detta innebär i sin tur en ökad risk för långtidsarbetslöshet för de individer som av olika skäl inte etablerat sig i arbetslivet. Med en förändrad demografisk utveckling med växande och åldrande befolkning ställs det höga krav på arbetskraft för att säkra den offentliga sektorns välfärdstjänster. SKL bedömer att sysselsättningen inte kommer att växa i samma takt under nästkommande år. Den starka skatteunderlagstillväxt som kommuner, landsting och regioner har kunnat vänja sig vid under den långa konjunkturuppgången sedan finanskrisen dämpas nu betydligt. En viktig förutsättning för ett växande näringsliv handlar inte enbart om utvecklingen av Växjö utan också om utvecklingen av regionen runt om oss.

Näringslivsavdelningen ingår i en regionsamverkan för näringslivsutveckling – Business Region Kronoberg – där fokus ligger på samverkan över kommungränser för att ge de bästa förutsättningarna för näringslivets utveckling. Informationsträffar riktade mot livsmedelsföretagare kommer att fortskrida under 2019 och kommer att utökas med informationsträffar riktade mot bland annat lantbrukare.

#### **Uppdrag**



#### **Förbättra information om myndighetsutövning till företag och allmänhet**

Under våren har en första version av digital tillståndsguide publicerats. Vidareutvecklingen av denna pågår kontinuerligt främst med fokus på att allt fler av de tillstånd som finns i guiden ska uppgraderas till e-tjänster. Detta är ett av stegen för att nå en mer digitaliserad myndighetsutövning med ökad service och tillgänglig information till företag och allmänhet.

Inkomna förfrågningar gällande etablering eller expansion av företag i Växjö kommun kommer oftast in via kommunledningsförvaltningens näringslivsavdelning, som därefter lotsar till rätt förvaltning. För att effektivisera hanteringen av ett företags expansions- och etableringsärenden har en rådgivande grupp satts samman med representanter från



## Uppdrag

relevanta förvaltningar och avdelningar för att säkerställa korrekt och skyndsam hantering av ärende.



### Ta fram en näringslivsstrategi.

Under våren 2019 har projektgruppen bestående av representanter från näringslivsavdelningen, förvaltningen för arbete och välfärd, miljö- och hälsoskyddsförvaltningen samt Videum identifierat risker och möjligheter som Växjö näringsliv står inför. Arbetet ligger till grund för kommande dialoger där näringsidkare och företagsfrämjare kommer att bjudas in till dialog och samverkan med Växjö kommuns förvaltningar och bolag.



### Ny vision för Universitetsstaden Växjö

Pågående strategiarbeten såsom näringslivsprogram och översiktsplan har beroenden till uppdraget om ny vision för universitetsstaden Växjö. Arbetet bedrivs under en sammanlänkande vision; Universitetsstaden Växjö. Kvarstår gör själva framtagandet av en universitetsstadsvision. Denna ska grundas i en omvärldsanalys och workshop med intressenter. En arbetsgrupp tar därefter fram förslag till universitetsstadsvision och säkerställer övriga programs och strategiers koppling till visionen. Arbetet beräknas vara klart vintern 2019/2020.

Växjö kommun och Videum har inför arbetet med den nya campusplanen inventerat sina markreserver avseende byggrätter. Framtagandet av planen sker i samverkan med Linnéuniversitetet.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	Nyregistrerade företag kommun, antal/1000 invånare	2018	5	↘	●
	Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking	2018	40	↗	●
	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	2018	72	↘	●
	Nettokostnad näringslivsfrämjande åtgärder, kr/inv	2018	160	↘	●

## Snabbare etablering för nyanlända



### Riktningens utveckling

Riktningens utveckling sammanfattas i positiv riktning. Utfallet för årets första del har varit gynnsamt med en minskad arbetslöshet och fler arbetstillfällen. Växjö kommuns insatsstruktur och strategiska kompetensförsörjningsarbete ger resultat. Ordinarie verksamheter samt projekt bedriver ett aktivt samverkansarbete med berörda myndigheter, civilsamhället och näringslivet vilket ger nytillkomna medborgare möjligheten att etablera sig i kommunen. Enligt Arbetsförmedlingens senaste arbetsmarknadsprognos beräknas utrikes födda personer tillsätta nio av tio av de nya jobb som växer fram under kommande år vilket visar på goda chanser till etablering på arbetsmarknaden. Utmaningar i form av exempelvis språkbarriärer, utbildningskrav, olika former av ohälsa, drivkrafter för arbete samt svårighet att matcha arbetsgivares kompetensbehov kvarstår.

Utrikes födda kvinnor har en särskilt utsatt ställning på arbetsmarknaden och flertalet initiativ har under perioden tagits för att stävja negativa trender av utanförskap och bidragsberoende. Sammantaget möjliggör Växjö kommuns arbete att fler kan etablera sig på den svenska arbetsmarknaden. I remissen för den regionala strategiska överenskommelse för mottagande och etablering föreslås ett specifikt mål som rör kvinnors etablering på arbetsmarknaden; en läns-gemensam målsättning om att dubblera andelen kvinnor som efter etableringen går till arbete eller studier.

### Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

#### Förberedelser för ett samlat Mottagningscenter

Arbete, utbildning och sysselsättning är grundläggande delar i ett samhälle som strävar mot innanförskap och tillvaratagandet av kompetens. Växjö kommuns integrationsarbete bygger på tidiga och behovsanpassade insatser, utökad utbildningsutbud och koordinerade arbetsmetoder. Växjö kommun arbetar strategiskt och övergripande med att påskynda etableringen för nyanlända. Genom externt finansierade projekt bedrivs samverkan med länets kommuner och myndigheter i arbetet som rör nyanländas etablering samt framtagandet av lokala och regionala överenskommelser.

Arbetet pågår för att förbereda ett samlat Mottagningscenter i Växjö kommun. Syftet är att använda befintliga resurser på ett mer ändamålsenligt sätt och samarbeta med andra myndigheter och civilsamhället. Arbetet är omfattande och involverar många olika intressenter både internt i kommunkoncernen och externt. En kartläggning har genomförts av interna verksamheter. Ett arbete pågår med att utreda förutsättningarna utifrån pågående förändringar i omvärlden som påverkar ett framtida Mottagningscenter, bland annat förändringar i migrationen, Arbetsförmedlingens omställning och etablering av statliga servicekontor.

#### *Utbildningsbakgrund, konjunkturläge och arbetsmarknadens krav påverkar etablering*

Hur lång tid det tar för flyktinginvandrare och deras anhöriga att komma i arbete beror i stor utsträckning på deras utbildningsbakgrund. Även andra faktorer såsom konjunkturläge och arbetsmarknadens krav påverkar möjligheterna att etableras. Längst tid tar det för lågutbildade som saknar gymnasial utbildning. Trenden visar att förutsättningarna att etablera sig på arbetsmarknaden har förbättrats sedan 2014. Andel förvärvsarbetande personer med vistelsetid 4-9 år är i Växjö kommun uppåtgående över tid. Dock bedöms ökningen plana ut, då det stora antal flyktingar som kom till Sverige under hösten 2015 ännu inte räknas med i statistik.

Växjö kommun visar en positiv trend gällande avvikelse från förväntat värde, förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) mellan 20-64 år. Andelen var vid 2017 års mätning -3,4 procent. I jämförelse ligger Växjö under nivå för större stad (ovägt medel) som vid 2017 års slut låg på -1,7 procent. Mättet beskriver skillnaden mellan faktisk förvärvsfrekvens och förväntad sådan.

#### *Omorganisation av Växjöloftet vuxenutbildning har gett effekt*

Omorganisationen av Växjöloftet vuxenutbildning har gett effekt. Pedagogisk kvalitet, utveckling, arbetslivsriktad språkutbildning och progression utvärderas och säkerställs genom kvalitetsuppföljningar. Under våren har olika kompetensutvecklingsinsatser med fokus på bland annat andraspråksinläring initierats. Andelen elever på Sfi som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare har sedan 2016 sjunkit något för varje år, 43 procent för 2018 att jämföra med 2017 års resultat 47 procent. Nedgången kan delvis härledas till att allt färre elever studerar Sfi jämfört med tidigare år. Växjö ligger under nivå med större städer (ovägt medel) vars andel för 2018 var 46 procent.

Utfallet gällande kostnader för Sfi är lägre i jämförelse med föregående år samt med större stad (ovägt medel). Mellan 2017 och 2018 sjönk Växjö kommuns kostnader från 221 kr per invånare till 137 kr per invånare. Större städer låg vid 2018 års slut på 365 kr per invånare. I juli 2017 introducerades en resultatbaserad ersättningsmodell där utbetalning delades i en resultatbaserad grundersättning (80 procent av kr/h) samt en resultatbaserad ersättning (20 procent vid godkänt betyg A-E). Sedan 1 januari 2019 råder dock en annan prissättning, vilket kommer bidra till något ökade kostnader över tid.

#### **Framtid och omvärld**

Bristen på arbetskraft är ett fortsatt hinder för jobbtillväxten i flera regioner och inom ett flertal branscher. Mycket tyder på att de nyttjade arbetskraftsresurserna bland inrikes födda i länet ligger nära det potentiella taket då den genomsnittliga arbetslösheten för gruppen ligger på 3,8 procent. De resurser som inte nyttjas finns därmed i huvudsak bland utrikes födda där arbetslöshetsnivån i Kronoberg är 29,3 procent (källa: Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsprognos, genomsnitt av kvartal 4, 2018 och kvartal 1, 2019). På grund av att den totala tillgängliga arbetskraften över tid bedöms öka, kombinerat med ett svagare konjunkturläge och färre subventionerade jobb, prognostiserar Arbetsförmedlingen att arbetslösheten ökar kommande år.

För första gången på länge är fler kvinnor än män långtidsarbetslösa och utrikes födda kvinnor som inte har gått ut grundskolan har det allra svårast att etablera sig på arbetsmarknaden. Regeringen har beslutat att ändra i Arbetsförmedlingens regleringsbrev för 2019. Ändringen innebär att 300 miljoner kronor får användas till fler insatser, bland annat för att fler utrikes födda kvinnor ska komma i arbete. Omfördelningen av medel innebär att personer som inte omfattas av etableringsuppdraget kommer att kunna ta del av Arbetsförmedlingens insatser och program i högre utsträckning. Den arbetskraftsreserv som utrikes födda personer utgör är ett ovärderligt tillskott för att expansion och tillväxt på arbetsmarknaden ska kunna ske i önskad takt och Växjö kommuns arbete för hållbar kompetensförsörjning fortgår.

I samband med att möjligheten till extratjänster och moderna beredskapsjobb har stoppats kommer Växjö kommun stå inför nya utmaningar för att tillvarata medborgarnas kompetens. Arbetsförmedlingens uppdrag kommer vidare fokusera på uppföljning och kontroll vilket innebär ett större behov av en sammanhållande part när det gäller matchning och stöd för de som vill etablera sig på arbetsmarknaden.

#### **Uppdrag**



#### **Genomföra riktade insatser för fler nyanlända kvinnor i arbete**

Växjö kommun arbetar kontinuerligt med att utvärdera och vidareutveckla relevanta insatser, tillvägagångssätt och urval vid matchning. Syftet är att särskilt ta hänsyn till nyanlända kvinnors utsatta position på arbetsmarknaden samt att bryta könsstereotypa mönster. För att tillse att samliga arbets sökande får samma möjlighet till utbildning eftersträvas jämställd rekrytering till exempelvis Växjö kommuns jobbspår. Dock kvarstår könsskillnader i de olika utbildnings- och yrkesvalen.

Arbetsgivarcenter stöttar näringslivet vid rekrytering och kompetensförsörjning och har en tydlig strävan mot att fler kvinnor ska matchas till lämpligt arbete. Panncentralen, Araby Park Arena och Bergendahlska gården arbetar för att

## Uppdrag

synliggöra och förändra kvinnors situation. Samarbete mellan Familjecentralen och BVC pågår för att identifiera och komma i kontakt med föräldralediga. Externt finansierade projekt har ett tydligt fokus på kvinnor, och arbetar medvetet för att tillgängliggöra relevanta insatser för målgruppen.



### **Språkundervisningen ska knytas närmre yrkesutbildning och jobb. Exempelvis med förändrad resultatstyrning av SFI-peng och yrkesbonus i SFI-pengen.**

Flertalet kompetensutvecklingsinsatser med fokus på andraspråksinlärning har initierats och kommer fortgå under hösten. Arbetet med att starta yrkesutbildning i kombination med Sfi är pågående. Kontinuerliga dialoger med utbildningsanordnare förs för att erbjuda integrerad utbildning inom industri, restaurang och vård/omsorg.

Arbetet med resultatstyrning av Sfi-pengen är genomfört. Detta bidrar till eleven snabbare kan ta sig igenom Sfi-undervisningen och att inläsningseffekter kan stävjas. Genom flexibilitet i undervisningen mellan Sfi-/ och yrkeslärare främjas kopplingen till arbetslivet. När eleven gått ut i arbete som uppfyller vissa kriterier utgår yrkesbonus till utbildningsanordnaren för yrkesutbildningen. Effekterna analyseras närmare i samband med helåret.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	Avvikelse från förväntat värde, förvärvsarbetsande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%)	2017	-3	↗	■
	Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)	2018	43	↘	■
	Andel förvärvsarbetsande vistelsetid 4-9 år (%)	2017	53,9 *	↗	■
	Kostnad svenska för invandrare, kr/inv	2018	137	↗	●

\* Nyckeltalet saknar utfall för jämförelsegruppen och relateras därför till riksnittet.

# Utbilda för ett livslångt lärande

## Fler barn och elever ska utmanas i sitt lärande och nå kunskapsmålen



### Riktningens utveckling

Utvecklingen pekar i rätt riktning. Flera av de prioriterade utvecklingsområdena i budgeten har fått genomslag i kommunens förskolor och skolor.

#### Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Den strategiska riktningen och de prioriterade områdena i budgeten under 2019 är att verka för hög kvalitet i undervisningen, fokus mot det pedagogiska ledarskapet och fortsatt utveckling av digitaliseringen i förskola och skola.

Analysen av verksamheternas kvalitetsredovisningar för läsåret 2018/2019 visar att allt fler skolor involverar medarbetarna i det löpande systematiska kvalitetsarbetet under hela läsåret, bland annat genom att arbeta med kontinuerlig uppföljning av insatser, resultat och måluppfyllelse. Satsningen på det systematiska kvalitetsarbetet samt implementeringen av systemstödet Stratsys har varit intensivt under 2019. Växjö kommun har under flera år prioriterat utbyggnaden av ett välutvecklat systematiskt kvalitetsarbete med en tydlig styrkedja som ger kunskap om kvaliteten på undervisningen. Det systematiska kvalitetsarbetet och stödet genom Stratsys kommer att användas fullt ut från och med läsåret 2019/2020. Genom implementeringen av IT-stöd via Stratsys och arbetet med verksamhetsplaner förväntas skolornas analys- och planeringsarbete underlättas, kvalitetsarbetet synliggöras samt transparens och likvärdighet skapas mellan verksamheterna. Kopplat till kvalitetsarbete visar ett flertal av skolorna att det professionella kollegiala lärandet blivit en framgångsfaktor för att öka kvaliteten på undervisningen, inte minst när det gäller arbetet kring trygghet, studiero, det pedagogiska ledarskapet, språkutvecklande arbetssätt och digitaliseringen.

Under 2019 har utbildningsförvaltningen fortsatt med att utveckla nätverk för användare och stödstrukturer för digitala verktyg i undervisningen. Fokus under 2019 har legat på utbyggnaden inom förskolan. Arbetet med en utbyggd IT-infrastruktur i förskolan med tillgång till enheter som bärbara datorer och/eller surfplattor samt det trådlösa nätverket kommer vara fullt utbyggt under 2019.

Det digitala användandet visar generellt på en god utveckling vilket ger en god grund för ett fortsatt arbete med digitala verktyg inom undervisningen. Digitaliseringen har förstärkts såväl när det gäller tekniska förutsättningar med hårdvara och utveckling av olika systemstöd för administrativa och pedagogiska processer som kompetensutvecklingsinsatser för att nyttja verktygen som stöd för undervisningen.

#### Måluppfyllelse grundskolan 2018/2019

Måluppfyllelsen i årskurs 9 för läsåret 2018/19 indikerar ett lägre resultat än föregående år men har en positiv trend sett över en treårsperiod. Gymnasiebehörigheten, inklusive sommarskolans resultat, ligger på 82 %. Sommarskolan ökar resultatet med ett par procentenheter. Den preliminära statistiken till SCB visar en gymnasiebehörighet på 80%, en nedgång med tre procentenheter jämfört med föregående år. Rapporteringen till SCB genomförs utan prövningarna i sommarskolan. Gapet ökar mellan pojkar och flickor jämfört med tidigare år. Det är pojkars resultat som står för resultatminskningen

#### Måluppfyllelse gymnasieskolan 2018

Måluppfyllelsen för gymnasieskolan 2018 visade att genomströmningen för gymnasieexamen gått i en positiv riktning. Under 2018 uppgick andelen elever som tog examen inom tre år till 70 procent, vilket var en ökning med fem procentenheter från 2017. Sammantaget mellan 2016 och 2018 ökade andelen som tog examen inom tre år. Det var fler flickor än pojkar som tog examen inom tre år, 75 respektive 65 procent. Såväl flickors som pojkars resultat ökade från 2016 till 2018. Växjö kommunala skolor visade ett resultat som låg över såväl riket som större städer. Av gymnasieeleverna på Växjö kommuns skolor tog 80 procent examen eller studiebevis inom 4 år (flickor 81 % och pojkar 79 %) vilket var en ökning sedan 2017 med två procentenheter.

#### Bedömning av nyckeltal

Bedömningen av nyckeltal baseras på data härrörande från läsåret 2017/2018. Mer aktuell statistik blir först tillgänglig under hösten 2019 och kommer att redovisas i årsrapporten.

Av de grundskoleelever som är folkbokförda i Växjö kommun visade 2018 års resultat att 85 procent nådde behörighet till gymnasieskolan vilket var i nivå med 2017. Resultatet var i nivå med större städer och har över tid visat en stabilitet med få avvikelser. Över en fyraårsperiod visar resultatet en liten ökning.

Andelen elever som 2018 nådde examen eller studiebevis för gymnasieskolan inom fyra år och som är folkbokförda i Växjö kommun var 79 procent, vilket är en ökning med ett par procentenheter jämfört med 2017, vilket var i princip i linje med såväl riket som större stad. Fler flickor än pojkar tog examen eller fick studiebevis inom fyra år, 81 respektive 77 procent

Referenskostnaden kronor per elev bygger på kostnadsutjämningen och indikerar vad respektive verksamhet har för nettokostnad om kommunen bedriver verksamheten med genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet. Jämförelsen av referenskostnaden mellan större stad och Växjö kommun visade 2018 års värden en referenskostnad som stort sett låg i nivå med eller

högre än större städer när det gäller gymnasiet och grundskola. Nettokostnad för grundskola och gymnasieskola kr/invånare följs upp på helårsbasis. Siffror i Kolada visar att Växjö kommun över tid ligger under nivån för större stad när det gäller grundskolan men att kostnaden ökar över tid. Gymnasieskolan minskade kostnaderna för 2017 i jämförelse med 2016 och låg i nivå under större städer för att under 2018 öka kostnaderna och ligga i nivå över större städer.

#### Framtid och omvärld

SKL (Sveriges kommuner och landsting) pekar på att framgångsrika skolor arbetar med systematisk utveckling av undervisning och arbetssätt, att fokus ligger på lärarnas ledarskap i undervisningen och att elevernas lärande följs upp på ett systematiskt sätt. Nuläget i visar att utvecklingen av Växjö kommuns förskolor och skolors systematiska kvalitetsarbete går i rätt riktning. Undervisningen analyseras genom uppföljning, planering och prioriterade utvecklingsområden. En utmaning för kommande år är säkerställa att skolorna får kontinuitet, kvalitet och hållbarhet i uppbyggda strukturer såsom personal, rutiner och riktlinjer samt i arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet.

Flera nationella insatser ska realiseras och organiseras under 2019 vilket sätter tryck på förskolornas och skolornas organisationer. En ny läroplan i förskolan skall implementeras vilket innebär nya regler och mål i förskolans verksamhet. Obligatorisk lärarlegitimation i fritidshemmet ställer krav på ökad behörighet. Krav på kartläggning och uppföljning i förskola och förskoleklass innebär förändrade arbetssätt. Barnets rättigheter förväntas synliggöras genom att Barnkonventionen blir lag från och med första januari 2020. Alla reformer förväntas öka kvaliteten i utbildningen men sätter också organisationen inför nya utmaningar i fråga om kompetensutveckling, utbildningsinsatser och förändringar i organisationen.

Utbildningsförvaltningen står även inför stora utmaningar inom kompetensförsörjning inom flera yrkeskategorier. För hantera och kunna möta det framtida behovet av kompetens har det under 2019 tagits fram en kompetensförsörjningsstrategi för att säkerställa att rätt person med rätt kompetens finns på rätt plats och vid rätt tillfälle för att uppnå verksamhetens mål. Strategisk kompetensförsörjning är ett förhållningssätt som innebär systematik, medvetenhet och proaktivitet. En ambition är att arbetet skall vara implementerat under kommande halvår och fullt integrerat med verksamhetsplaneringen och budgetarbetet för att kopplingen mellan uppdrag, mål, vision, kompetensbehov och måluppfyllelse ska bli tydligt.

### Uppdrag










#### Höjd elevpeng för undervisning.

##### Utbildningsnämnden

Uppdraget är genomfört. Resurserna inom grundskolan fördelas generellt via en elevpeng. Elevpengen ska förutom lönekostnad även täcka kostnader för läromedel, datorer, kompetensutveckling, ledning och administration, elevhälsa, särskilt stöd etc. Under 2019 har medlen fördelats enligt nämndens beslut om förstärkning inom bland annat grundskolan med fokus mot undervisningen. Tillskottet har förstärkt flera områden som till exempel kompetensförstärkning, elevhälsa, stöd och tidiga insatser, lovskola men också en förstärkning av elevpeng ut till enheterna utifrån identifierade behov kopplat till de utvecklingsområden skolorna arbetar med.

#### Öka befintlig skolpersonals behörighet.

Under våren 2019 gjordes två kartläggningar på legitimerade lärare som undervisar i annat ämne än vad legitimationen visar, samt en kartläggning på obehöriga lärare i syfte att få information om de hade tillräcklig akademisk kompetens för att kunna läsa till lärarbehörighet genom KPU (kompletterande pedagogisk utbildning). Resultatet från kartläggningarna visade bland annat att det var få som hade tillräckliga akademiska meriter för att bli behöriga lärare. Mot bakgrund av svaren kan det ännu inte dras några större slutsatser kring vilka insatser som är nödvändiga. En djupare analys krävs. Det finns inget ämne och årskurs som sticker ut och utgör en klar majoritet som kan motivera exempelvis en köpt utbildning i egen regi. Kartläggningens resultat kommer utgöra ett underlag för vidare diskussioner om vilka insatser som kan kopplas till att utöka behörigheter bland lärare som redan har legitimation.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
 	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	2018	85	→	
 	Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	2018	79	↗	
 	Referenskostnad grundskola, kr/elev	2018	109 398	↘	

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
KF E	Nettokostnad grundskola åk 1-9, kr/elev	2018	99 607	↘	●
KF E	Referenskostnad gymnasieskola, kr/elev	2018	108 392	↘	■
KF E	Nettokostnad gymnasieskola, kr/elev	2018	110 542	↘	■

## En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund

### Riktningens utveckling

Växjö kommun uppvisar en positiv riktning gällande riktningens målet. Majoriteten av Växjö kommuns elever upplever hög grad av trygghet. Satsningar i budgeten kring tidiga insatser är under genomförande och en förstärkt samverkan är under utveckling. Måluppfyllelsen för årskurs 9 när det gäller behörighet till gymnasiet, uppnådda kunskapskrav samt meritvärdet, mäts med hänsyn till skillnader i elevsammansättningen vid jämförelser mellan större städer och över tid. För perioden 2015 till 2018 visade resultatet för Växjö kommun en positiv utveckling i alla av de tre modellberäknade värdena. Trenden pekar mot att avvikelsen mellan de faktiska och de förväntade värdena minskat under senaste fyraårsperioden och att utvecklingen för elever i årskurs 9 har en positiv riktning över tid.

### Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

#### Studiero och trygghet

Ett prioriterat område i Växjö kommuns förskolor och skolor är att barn och ungdomar skall känna trygghet och finna studiero för att kunna utvecklas utifrån sin egen förmåga. Uppföljningar för 2019 visar att barn och elever i hög grad upplevs som trygga och att de trivs i verksamheterna. Detta framkommer i skolornas analyser av förskole- och skolundersökningen samt skolornas egna uppföljningar av tryggheten. Omkring 83–93 procent av kommunens elever har valt alternativen "stämmer helt" eller "stämmer ganska bra" vilket ligger i linje med tidigare år. Flera förskolor och skolor redovisar i kvalitetsrapporterna hur de systematiskt arbetar med trygghet och studiero. Bland annat lyfts ett tydligt pedagogiskt ledarskap och stödjande lek- och kompetensstrukturer i syfte att skapa en tydlighet, kontinuitet och förutsägbarhet som viktiga faktorer för ökad trygghet. Andra faktorer som beskrivs som lyckade är skolors arbete med stödfunktioner som elevkoordinatörer, mentorer, elevassistenter och tvålärareskap.

#### Barn- och elevhälsa och tidiga insatser

Under 2019 har barn och elevhälsans resurser förstärkts med professioner som logoped och en psykolog som är kopplad till gymnasiet. Yrkesnätverk har också utvecklats i syfte att förstärka kompetensen. Under första halvåret har Växjö kommun även fortsatt arbeta med att säkerställa en struktur för elevhälsans medicinska och psykologiska insats. Det har handlat om att ta fram en struktur för att kvalitetssäkra, effektivisera och få likvärdighet i insatser och arbetssätt enligt hälso- och sjukvårdslag samt skollag. Under 2019 inrättades även tvärprofessionella resursteam i sarskolan. Teamet består av specialpedagog, socionom/ kurator, arbetsterapeut och ingår i sarskolans lokala elevhälsa. En viktig insats kopplad till nyanländas lärande är språk och kompetenscentrums uppdrag som kommer att inbegripa tidigt stöd, kartläggning och studiehandledning.

En central satsning inom området tidiga insatser som initierats under 2019 är kompetensutveckling kring tillgängliga lärmiljöer som syftar till att öka kompetensen för att möta alla barn och elever utifrån deras behov, i synnerhet de med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Insatsen förväntas skapa bättre förutsättningar för alla barn och elever att utvecklas och må väl i en anpassad miljö utifrån ett socialt, fysiskt och pedagogiskt perspektiv samt en ökad kompetens på enhetsnivå kring neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och hur man kan möta dess utmaningar.

En ambition under 2019 är även att öka samverkan i arbetet med tidiga insatser. En betydande insats för detta mål är Barnens bästa gällande som handlar om att bidra till att skapa en trygg och säker uppväxt för varje barn och deras vårdnadshavare genom främjande, tidiga och samordnade insatser. Målet är att förtydliga och förstärka samverkan mellan flera instanser och myndigheter samt minimera risker för utanförskap och psykisk ohälsa.

#### Samverkan

För att öka behörigheten till gymnasiet och öka genomströmningen för examen i gymnasiet har en kontinuerlig samverkan med förvaltningen för arbete och välfärd resulterat i en process för att inkludera sommarskolan i Växjöloftet sommar 2019. Under första halvåret har även arbetet med en modell för Sömlösa övergångar implementerats. Insatsen är ett samarbete mellan förvaltningen för arbete och välfärd och utbildningsförvaltningen kring gymnasieelever som riskerar att få ofullständiga betyg eller som riskerar att sakna gymnasieexamen. Insatsen förväntas skapa bättre förutsättningar genom att eleverna får en sammanhängande studieplan och att de undviker studieavbrott, alltså en sömlös övergång från gymnasiet till vuxenutbildningen. Rutiner för arbetet med eleverna har tagits fram, både för enskild elev och för en grupp av elever på introduktionsprogrammen. Modellen är testad under vårterminen 2019. Utbildningsförvaltningen ingår även i ett processarbete som handlar om att

utveckla samverkan för elever inom gymnasiesärskolan för att fler ska gå vidare till arbete eller fortsatta studier efter gymnasiet. En process är framtagen av en arbetsgrupp och ska presenteras hösten 2019. Arbetsgruppen består av representanter från vuxenutbildningen, gymnasiesärskolan, omsorgsförvaltningen och Arbetsförmedlingen.

#### Modellberäknat värde baserat på 2018 års resultat

Utbildningsnämnden arbetar för en mer likvärdig skola som skall ge goda möjligheter för elever att lyckas oavsett bakgrund. Det modellberäknade värdet tas fram för att hänsyn ska tas till skillnader i elevsammansättningen vid jämförelser mellan skolor och kommuner. Värdet visar betygsresultatet i relation till elevsammansättningen på skolorna, utifrån kön, föräldrars utbildningsnivå, behov av ekonomiskt bistånd samt andelen nyinvandrade elever. Avvikelsen från det modellberäknade värdet visar differensen mellan det förväntade resultatet utifrån elevsammansättningen och det faktiska resultatet.

Målpuppfyllelsen för årskurs 9 när det gäller behörighet till gymnasiet, uppnådda kunskapskrav samt meritvärdet, mäts med hänsyn till skillnader i elevsammansättningen vid jämförelser mellan större städer och över tid. För perioden 2015 till 2018 visade resultatet för Växjö kommun en positiv utveckling i alla av de tre modellberäknade värdena. Trenden pekar mot att under den senaste fyraårsperioden minskar avvikelsen mellan de faktiska och de förväntade värdena och att utvecklingen för elever i årskurs 9 har en positiv riktning över tid.

Nyckeltalet som mäter andelen nyinvandrade elever som uppnår gymnasiebehörighet ger en bild av i vilken omfattning nyanlända elever i Växjö kommunala skolor når gymnasiebehörighet. Med nyanlända avses skolverkets definition "elever med kortare folkbokföringstid än fyra år i Sverige". Uppgifter för juni 2019 visar att 12,3 procent av de 73 nyanlända eleverna når behörighet till yrkesprogram på gymnasiet. Motsvarande andel för 2018 var 28 procent av 64 nyanlända elever. Då uppgiften uppdateras löpande i barn- och elevadministrativa systemet är uppgiften endast en ögonblicksbild för just den tidpunkten vilket gör att det inte går att dra några tydliga slutsatser. Måttet är svårt att bedöma i jämförelse över tid, inte minst på grund av att det kan vara stora skillnader i gruppen när det kommer till antal år skolan, samt vilka förkunskaper eleverna har med sig in i utbildningen.

#### Framtid och omvärld

Organisationen kring elevhälsan, tidiga insatser, förstärkt handledning för nyanlända och kompetensinsatser för arbete med tillgängliga lärmiljöer börjar allt mer ta form för att förstärka stödet så att alla elever och barn kan lyckas. Sommarskolan visade på positiva resultat där fler elever blev behöriga till gymnasiet i årskurs 9 och fler i gymnasiet blev godkända i sina ämnen.

Att arbeta förebyggande, att minska frånvaron och risken för skolmisslyckanden har blivit en allt viktigare del för våra skolor och genom hela utbildningen. Att gå klart gymnasiet har aldrig varit viktigare än vad det är i dag. För individen är en fullföljd gymnasieutbildning den säkraste vägen in på arbetsmarknaden. Gymnasieskolan utgör även basen i näringslivets och välfärdens kompetensförsörjning och är på så sätt en nyckelfaktor för fortsatt välbefinnande i Sverige.

Kunskapsresultaten förbättras och genomströmning för gymnasiet har ökat de senaste åren generellt sett, men samtidigt växer skillnaderna mellan olika elevgrupper och skolor. Forskning visar att boende-/skolsegregationen samt socioekonomiska skillnader ökar och att sambanden mellan socioekonomisk status och ohälsa, samt lärande och hälsa är tydliga.

Faktorer som påverkar resultat, utveckling och likvärdigheten enligt rektorernas analyser är kopplat till sådant som skillnader i skolornas organisatoriska förutsättningar och elevsammansättning, skillnader i resultat mellan pojkar och flickor, andelen nyanlända och svårigheter att rekrytera behöriga lärare. Att hantera ovan problematik är en utmaning. Samtidigt visar flera av kommunens skolor en positiv utveckling där alltför arbetar systematiskt med insatser som skall verka kompensatoriskt och genom en stärkt struktur kring det systematiska kvalitetsarbetet skapas bättre förutsättningar för att kunna följa upp och analysera skillnader i resultat och identifiera effektiva insatser som får betydelse för elevernas kunskapsutveckling.

## Uppdrag



### Förstärka arbetet med skolans demokratiuppdrag.

#### Utbildningsnämnden

Under första halvåret har Luppundersökningen (Lokal uppföljning av ungdomspolitik) färdigställt och analys är klar. Luppenkätens breda spektrum av frågor bidrar inte bara till mer kunskap om unga utan underlättar också samarbete mellan förvaltningar och verksamheter. Målet är att användande av LUPP skall komma såväl ungdomar och kommun till gagn i arbetet för att stärka barn och ungdomars inflytande.

Luppen On Tour har genomförts vars syfte var att möta elever ute på skolorna för att sätta fokus på elevdemokratiarbete, medborgardialog Vision 2050 samt Hållbara Växjö 2030. Svarefrekvensen i enkätundersökningen Lupp ökade från 55 procent föregående period till över 95 procent 2018. Arbetet med årets Lupp har även inbegripit en samverkan med Hållbara Växjö 2030 och Vision 2050 för att utöka plattformen för frågor som rör ungdomar i Växjö kommun.

Det fortsatta arbetet under 2019 kommer att handla om att hur resultatet ska kunna utgöra underlag för insatser för verksamheternas utvecklingsarbete kopplade till såväl skolans demokratiuppdrag som arbetet med förvaltningen utvecklingsområden på ett mer övergripande plan, men även för hur elevdialoger kan formeras mot bakgrund av underlaget.

## Uppdrag



**Sommarskola för gymnasieelever, som för aktuella ungdomar integreras i Växjöloftet Sommar.**

### Utbildningsnämnden

Uppdraget är genomfört. Under hösten 2018 och våren 2019 har kontinuerlig samverkan med förvaltningen för arbete och välfärd resulterat i en process för att inkludera ferieskolan i Växjöloftet sommar 2019. För att ytterligare synliggöra kopplingen mellan sommarskola och feriejobb har ett vägledande underlag för rektorer, lärare, elever och feriejobbsökande tagits fram. Informationsinsatser för kommunala och fristående gymnasieskolor har genomförts gemensamt från förvaltningen för arbete och välfärd och utbildningsförvaltningen.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	Andelen nyinvandrade elever som når gymnasiebehörighet av det totala antalet nyinvandrade elever i åk. 9 (%)	2019	12,3 *		
	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, procentenheter	2018	-1		
	Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, procentenheter	2018	-1		
	Elever i åk. 9. genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, meritvärdespoäng	2018	-6		



# Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd

## Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering



### Riktningens utveckling

En sammanfattande analys visar att utvecklingen är tillfredsställande. Vissa nyckeltal påvisar en positiv utveckling över tid medan andra visar en negativ utveckling och är svåra att åtgärda. Utvecklingen av dessa nyckeltal följs noggrant.

### Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

#### *Förtätning och grönytor i ett hållbart och attraktivt samhälle*

Växjö kommun växer i snabb takt och kommer enligt befolkningsprognosen att uppnå etthundratusen invånare år 2024. För att skapa ett hållbart och attraktivt samhällsbyggande måste förtätning ske med hänsyn tagen till grönstrukturprogrammet. Ett förslag på en övergripande grönstruktur för Västra mark håller på att sammanställas tillsammans med tekniska förvaltningen och är en del i utbytesprojektet med Burlington, Kanada. Ett förslag planeras vara färdigt under 2019.

Det sker i dag en förtätning av bostäder inom delar av staden som har längre än 300 meter till tillräckligt stora gröna miljöer. Ett exempel på ett sådant område är stationsområdet. Förtätning inom dessa delar av staden bidrar till att bostadsbeståndet ökar och att fler bostäder byggs i attraktiva lägen. Samtidigt påverkar ett ökat bostadsbyggande i dessa områden andelen Växjöbor som har högst 300 meter till ett tillgängligt park- eller naturområde. Mot bakgrund av denna problematik kommer uppdraget om att ta fram ett förslag till hur gröna miljöer kan skapas alternativt kompenseras inom områden där boende idag inte har tillgång till tillräckliga gröna miljöer inom 300 meter att startas upp under slutet av 2019.

Att verka för att biologisk mångfald och de gröna värdena är fokus i EU-projektet Blue Green City som Växjö kommun deltar i. Projektet handlar om att tydligare få in ekosystemtjänster i samhällsplaneringen. Arbete med stadens gröna miljöer och ekosystemtjänster är mycket viktigt för att få till en väl fungerande samhällsplanering i en växande stad och kommun.

Kommunstyrelsen gav i augusti 2019 uppdrag att tillsammans med Linneuniversitetet ta fram en campusplan. Under hösten planeras gemensam visionsbild och förutsättningar för området att arbetas fram. Universitetstadsvision som kommer att drivas under hösten 2019 ska ge input till arbetet med campusplan.

#### *Hållbar stadsplanering med träbyggnadsstrategi*

Ett viktigt instrument i kommunens arbete med hållbar stadsplanering är träbyggnadsstrategin som beslutades av kommunfullmäktige i oktober 2018. Implementering av den reviderade träbyggnadsstrategin pågår. En förändring är att Växjö kommun ska börja använda livscykelanalyser vid upphandlingar av byggnation vilket är helt i linje med Boverkets nya regler. Kommunkoncernen behöver därför förstärka sin kunskap på detta område och har under sommaren vunnit projektmedel för detta via Vinnova.

Kommunkoncernen är aktiv och syns i flera forum. Växjö kommun agerar i flertalet nätverk, bland annat Trästad Sverige, Nordiska Trästäder, Smart Housing Småland och CBBT (centrum för byggande och boende i trä).

Under våren har tre byggprojekt färdigställts i kommunkoncernen. Två av dessa projekt – Växjöbostädernas Arken och Vöfabs Vallvikens förskola – är byggnader i trä. På totalen innebär det att andelen byggnation i trä har ökat från 46,1 procent till 47,6 procent sedan 2013. Detta tyder på att den totala träbaserade nyproduktionen i koncernen kommer att hamna i närheten av 50 procent år 2020.

#### *Teknisk infrastruktur och miljö*

Ett kontinuerligt arbete pågår hos nämnder och bolag för att utveckla och bygga ut den tekniska infrastrukturen i takt med att kommunen växer. Arbetet med att utveckla cykelstaden Växjö går framåt, men då det är stora investeringar som behövs i befintlig infrastruktur för att förbättra för cyklisterna krävs det att prioriteringar görs. De projekt som har samordnats med annan aktör har prioriterats. Under hösten 2019 sker projektering av cykelöverfarter på Mörners väg. Vidare pågår projektering av fortsättningen av gång- och cykelväg utmed Söderleden. Arbetet sker tillsammans med VEAB och samordnas med det planerade arbetet med ny fjärrvärmeledning till Bäckaslöv. En översyn av cykelstråken till och genom centrumkärnan har startat genom framtagandet av ett nytt Stadsmiljöprogram.

Nyckeltalet Nöjd Medborgarindex - Gång- och cykelvägar visar att Växjö över en tioårsperiod har legat något över genomsnittet för jämförbara städer. Vid årets mätning ligger resultatet något under genomsnittet. Växjös betyg viker ner medan genomsnittsvärdet är i stort sett oförändrat. Medborgarna är mest kritiska till snöröjning och trafiksäkerhet medan belysning upplevs något bättre än vid mätningen 2016.

Körsträckan med bil per invånare minskar något från 676 mil per invånare år 2017 till 673 mil per invånare år 2018. Detta kan jämföras med utvecklingen i större städer där det istället skett en ökning från 651 till 655 mil per invånare. Jämfört med andra större städer i Sverige ligger Växjö fortfarande något högre samtidigt har vi kortast körsträcka i Kronoberg. Detta kan indikera att ju större landsbygd som finns i kommunen desto längre tenderar körsträckan per invånare att bli.

Växjö kommun har under sommaren antagit en ny parkeringsnorm. Utgångspunkten är att Växjö ska vara tillgängligt för alla. Transportsystemet som består av fotgängare, cyklister, kollektivtrafikresenärer och bilister ger tillsammans ett tillgängligt Växjö. I den nya parkeringsnormen tar kommunen höjd för dessa olika trafikslag i samband med detaljplan och bygglov. Den nya parkeringsnormen förhåller sig på ett tydligare sätt till platsen, bruttoarean och den beräknade efterfrågan. Nytt är också att det finns ett antal mobilitetsåtgärder som kan göra att antal parkeringsplatser kan reduceras.

I Bäcksälvsområdet har en del av elljusspåret nya sträckning blivit avverkad och arbetet fortsätter när resterande sträckning är framtagen. Under 2019 har planering och tillståndsprocesser pågått kopplat till natur- och kulturmiljöer. En plan för hur spårets belysning kan anpassas för att minska skadorna på djurlivet har tagits fram. Delar har gallrats och röjts för att möjliggöra spårets draging.

Uppdatering av skogspolicyn till ett program för förvaltning av skog och naturmark har prioriterats ner till följd av resursbrist. Skogspolicyn var tänkt att revideras till ett nytt "program för skog och naturmark". Utkast är framtaget vilket ska arbetas vidare med i en bredare grupp innan remiss. Bedömning är att det är ett stort behov av att vidta åtgärder för att minska spridningen av invasiva arter.

Utveckling av effektiva och klimatsmarta skötselmetoder för att underhållet av de offentliga miljöerna fortgår. Klippta gräsmattor har under sommaren lämnats oklippta i ett försök att gynna biologisk mångfald samtidigt som pengar kan sparas. Detta arbete bör fortsätt och också involvera gatudriften för att skapa artrika vägrenar där det är lämpligt.

Nyckeltalet avseende fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen för 2018 visar utsläpp på 4 500 ton. Det är en ökning med 500 ton jämfört med år 2017. Det beror på att utsläppen från fjärrvärmens ökade med 1200 ton som ett resultat av ökad torrvärdning. Samtidigt minskade utsläppen från entreprenader med 650 ton och från resor/transporter med 50 ton.

#### *Säkert dricksvatten*

Arbete pågår och trend på utveckling mäts på ett antal parametrar i samband med årsbokslut.

I undersökningen Kritik på teknik 2019 visar vad Växjös invånare tycker om hur kommunens vatten och avloppen fungerar. Nio av tio kommuninvånare har uppgivit att deras bostad är ansluten till kommunalt vatten. Tre av fyra invånare i Växjö kommun oroar sig aldrig för kvaliteten på kranvattnet. Detta är i linje med invånarnas upplevelse av kvaliteten på kranvattnet. Över 95 procent är positivt inställda i frågan och därmed håller den positiva trenden från mätningarna 2013 och 2016 i sig även i årets mätning. Växjö ligger i en jämförelse med samtliga deltagande kommuner på placering 4 av totalt 102 över flest positivt inställda kommuninvånare.

#### *Regional samverkan i Södra Smålands Avfall och Miljö*

Betyget för sophämtningen och tillgängligheten på kommunens återvinningscentraler ligger väl över genomsnittet av landets kommuner men har minskat något sedan föregående undersökning 2016. Minskningen är marginell, men antas bero på dålig tillgänglighet på kommunens största återvinningscentral Norremark samt pågående byggnation av ny central.

Från och med 1 januari ansvarar det nya regionala avfallsbolaget Södra Smålands Avfall och Miljö AB (SSAM) för avfallshanteringen i Växjö kommun. SSAM ägs av Växjö kommun tillsammans med kommunerna i Lessebo, Markaryd, Tingsryd och Älmhult.

Bildandet av det regionala avfallsbolaget SSAM och bolagets övertagande av fakturering och kundtjänst från kommunen har medfört mycket klagomål på tillgänglighet från kunderna under våren 2019, men dessa problem är nu lösta och kommer förhoppningsvis inte att ge genomslag vid nästa mätning. Sedan föregående mätning har även en ny entreprenad för införande av fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar handlats upp. Systemet införs i Växjö under 2020 och kommer innebära en ökad service för kommunen

Andelen hushållsavfall och verksamheter som sorterar sitt matavfall fortsätter att öka. Det tycks fullt möjligt att nå målet i avfallsplanen om 90% anslutning år 2020.

Växjö kommuns kostnad för avfallshandling per invånare ligger under medelvärdet för kommungruppen större städer. Även renhållningstaxan för Växjö ligger under medeltaxan för kommuner med jämförbart insamlingssystem.

#### *Olika förutsättningar för VA-verksamhet i Sverige*

Nyckeltalet som indikerar kostnad för vattenförsörjning och avloppshantering visar att Växjö kommun har en högre kostnad för VA per invånare än jämförbara kommuner. Nyckeltalet baserar sig på ett urval av åtta kommuner som faller inom samma storleksklass som liksom Växjö driver verksamheten i förvaltningsform. Växjös kostnader ligger något över mitten i urvalsgruppen.

Anledningen till att Växjö har en något högre kostnadsbelastning än övriga kommuner kan bero på en mängd faktorer som spelar olika stor roll i de jämförda kommunerna. Bland annat skiljer sig förutsättningarna åt vad gäller närheten till vatten, anläggningarnas ålder, anläggningarnas status och beskaffenhet, räntebelastning på låneskuld och tillkommande kostnader som arrendeavgift för ledningar i kommunal mark.

#### *Framgångsrikt sjömiljöarbete*

Arbetet med åtgärdsplanen för Växjösjöarna fortsätter. Reduktionsfiske i Norra Bergundasjön pågår enligt plan och genomförs våren 2019-2020. Resultatet av 2019 års fiske var bra och 30 ton vitfisk har tagits upp. Därutöver bidrog fisket i Södra Bergundasjön till en betydande minskning av vitfisk i Södra Bergundasjön fram till 2017 då en barriär byggdes mellan Bergundasjöarna. Norra Bergundasjön har under våren/försommaren 2019 haft klarare vatten än tidigare år. Fortsatt utveckling av stråken och friluftslivet mellan, runt och på sjöarna pågår.

Genom att bedriva tillsyn av minst 200 äldre avloppsanläggningar per år samt meddela förbud på anläggningar som inte har godtagbar rening, blir åtgärdsstakten för enskilda avlopp fortsatt hög. Under 2019 har det hittills gjorts tillsyn på 115 fastigheter

med äldre infiltrationsanläggning. Detta visar att arbetet behöver fortsätta för att riktningmålet ska uppfyllas. En god rening av avloppsvatten är viktig dels för att närliggande dricksvattentäkter inte ska förorenas och dels för att det inte ske en övergödning i omgivande sjöar och vattendrag.

### **Framtid och omvärld**

Att staden utvecklas till en attraktiv och hållbar plats blir allt viktigare för att attrahera människor och skapa en ökad tillväxt. Idrott, kultur och attraktiva boendemiljöer är exempel på faktorer som är viktiga för stadens långsiktiga utveckling och attraktionskraft.

Inom träbyggnadssektorn kan noteras att expansionen av hus för framför allt bostadsändamål framställda i fabrik, s.k. industriell produktion, fortsätter öka. Det sker även en utökning och effektivisering av tidigare produktion. Denna tillverkning bör leda till högre konkurrens och kortare leveranstider vilket i sin tur bör främja ökad byggnation i trä.

En trend inom fastighetsbranschen är digitalisering och byggnation av smartare hus med exempelvis sensorer för mätning och styrning av olika tekniska funktioner. Användandet av nya e-tjänster ökar och förväntas fortsätta öka inom stadsbyggnadsområdet. Även arbetet med digital transformation i syfte att arbeta smartare och mer digitalt är något som utvecklas ständigt.

Kommunstyrelsen godkände i maj 2019 förslag till utvecklingsstrategi för Växjö kommun 2050 som ska ligga till grund för fortsatt arbete med översiktsplanen. Denna strategi tillsammans med en eventuell ny placering av ett nytt sjukhus kan påverka hur infrastrukturen behöver utvecklas för att möta upp behoven både ur tekniskt och hållbarhetsmässigt perspektiv i kommunen framöver.

## **Uppdrag**



### **Alla förvaltningar och bolag ska bli fossilbränsle fria till 2020**

Kommunstyrelsens hållbarhetsavdelning stöttar löpande kommunkoncernen i arbetet med att bli fossilbränslefritt. Arbetet inkluderar bland annat att ta fram en ny resepolicy, upphandling av fordon, framtagande av laddinfrastrukturplan och stötta i arbetet med energiplanens genomförande.

Sammanställning av 2018 års koldioxidutsläpp för koncernen visar utsläpp på 4 500 ton, en ökning med 500 ton jämfört med 2017. Det beror på att utsläppen från fjärrvärmens ökade med 1200 ton som ett resultat av ökad torvanvändning. Samtidigt minskade utsläppen från entreprenader med 650 ton och från resor/transporter med 50 ton.



### **Revidera kommunens resepolicy och tillhörande riktlinjer.**

Uppdraget kommer att påbörjas under hösten genom samarbete mellan HR-avdelningen och hållbarhetsavdelningen.



### **Utveckla samordnade varutransporter med cityhandlare.**

En konsult genomför en mindre utredning för redovisning till politiken under hösten 2019. Tekniska nämnden spelar en framträdande roll inom uppdraget och genom ett EU-projekt och ett antal studieresor har nödvändiga kunskaper genererats. Alla erfarenheter kommer att ligga till grund för en kommande stadsmiljöavtalsansökan om samlastade gods-transporter i centrum under nästkommande år.



### **Fortsätta att utveckla Cykelstaden Växjö med cykelöverfarter, cykelfartsgator och separerade gång- och cykelbanor.**

Arbetet med att utveckla cykelstaden Växjö går framåt, men då det är stora investeringar som behövs i befintlig infrastruktur för att förbättra för cyklisterna krävs det att prioriteringar görs. De projekt som har samordnats med annan aktör har prioriterats.

Under hösten 2019 sker projektering av cykelöverfarter på Mörners väg. Vidare pågår också projektering av fortsättningen av gång- och cykelväg utmed Söderleden. En översyn av cykelstråken till och genom centrumkärnan har startat genom framtagandet av ett nytt Stadsmiljöprogram, vilket utförs av tekniska förvaltningen.



### **Tillgänglighet i den fysiska miljön, samt tillgång till parkeringar och toaletter i Växjö stad.**

Arbetet med att färdigställa nya offentliga toaletter i Strandbjörket och på Växjösjöns östra strand pågår, men är försenade på grund av överklagad upphandling.

Arbetet med detaljplan för att möjliggöra parkeringshuset vid kvarteret Fabriken pågår. Samråd har ägt rum och omarbetning inför granskning är klar under hösten 2019.

Nyckeltal		Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad	
KF	R/K	Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	2018	83	↗	■
KF	R/K	Nöjd Medborgar-Index - Gång- och cykelvägar	2018	57	↘	■
KF	R/K	Nöjd Medborgar-Index - Gator och vägar	2018	58	↘	●
KF	R/K	Nöjd Medborgar-Index - Renhållning och sophämtning	2018	69	↘	●
KF	R/K	Andelen invånare som har högst 300 m till ett tillgängligt park- eller naturområde större än ett hektar (%)	2018	89,1*	↘	■
KF	R/K	Andel av kommunal nybyggnation som är träbaserad (%)	2018	46,1**	↗	■
KF	R/K	Energianvändning per invånare, kWh/inv	2018	26 244*	↗	●
KF	R/K	Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv	2018	673	↗	■
KF	R/K	Fossila koldioxidutsläpp från kommunkoncernen, ton	2018	4 500*	↘	■
KF	R/K	Andel av VA-ledningsnätet som lagts om eller renoverats under året (%)	Delår 2019	0,6*/***	—	●
KF	R/K	Andel av hushåll och verksamheter som sorterar sitt matavfall (%)	2018	89*	↗	●
KF	E	Kostnad väg- och järnvägsnät, parkering, kr/inv	2018	1 259	↗	●
KF	E	Fjärrvärmepris inkl. moms för tyfastighet enligt Nils Holgersson-modellen, kr/kvm	2018	135	↘	●
KF	E	Kostnad vattenförsörjning och avloppshantering, kr/inv	2017	1 985****	↘	■
KF	E	Kostnad avfallshantering, kr/inv	2017	971****	↘	●

\* Nyckeltalet är ett lokalt mått som inte kan jämföras med motsvarande mått i jämförelsegruppen. Istället har hittills bäst inrapporterad data använts som bas för jämförelse.

\*\* Nyckeltalet är ett lokalt mått som inte kan jämföras med motsvarande mått i jämförelsegruppen. Istället används måttalet 50 procent (Miljöprogrammet) som bas för jämförelsen.

\*\*\* Måttet används för första gången i samband med delårsbokslut 201908. Tidigare mätdata saknas varför utveckling sedan förra mättillfälle saknas. Måttet ingår därför inte denna gång i den samlade beräkningen och bedömningen av måluppfyllelse.

\*\*\*\* Nyckeltalets jämförelsetal baserar sig på ett urval av kommuner i jämförelsegruppen som under 2017 bedrev verksamheten i förvaltningsform.

## Fler bostäder och minskad segregation

### Riktningens utveckling

Växjö kommun har under de senaste åren varit inne i en kraftig expansionsfas med exploatering av främst bostäder. Detta avspeglar sig i samtliga nyckeltal för resultat och kvalitet som både påvisar en positiv utveckling och ligger över genomsnittet för jämförbara städer.

#### Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

##### *Hållbar nyproduktion av bostäder i och utanför Växjö*

Arbetet med alla stadsutvecklingsprojekt och utbyggnadsområden i orterna utanför Växjö fortsätter. Ambitionen är att Växjö kommun ska vara bland Sveriges främsta när det gäller nyproduktion av bostäder och samtidigt växa på ett socialt hållbart sätt. Under 2018 färdigställdes 1 600 bostäder vilket är ett rekordhög utfall. Bostadsprognosen för året tyder på en lugnare utbyggnadstakt där 700 bostäder kommer att färdigställas.

De framtagna detaljplanerna i Braås och Gemla/Öpestopr innehåller både kvarter för flerbostadshus och villatomter. I Rottne har ett nytt område med fem villatomter tagits fram under våren vilka kommer att läggas ut till försäljning i september. Detaljplanerna i Braås och Gemla/Öpestopr kommer att upphandlas under senhösten och är tänkta att byggas ut med start under vintern 2019/2020. Under året har även försäljning pågått i det nya området vid Kavallerivägen i Ingelstad och fem av nio villatomter är hittills sålda.

I orterna utanför Växjö har en villatomt sålts under året. Tillgången på villatomter i orterna utanför Växjö är god och det finns i dagsläget 36 stycken till försäljning. Under september kommer även 14 villatomter på Bredvik att läggas ut till försäljning.

Inom kommunkoncernen har Växjöbostäder under året färdigställt 85 träbaserade lägenheter i kvarteret Arken. Dessa har haft inflyttning under 2019.

Antalet färdigställda bostäder för årets två första kvartal är 449 stycken vilket är en minskning jämfört med samma tid år 2018 då 544 lägenheter färdigställdes. Det tyder på en fortsatt hög byggnationstakt under 2019. Bostadsprognosens indikation på ca 700 färdigställda bostäder under året ser ut att stämma.

Under de två första kvartalen 2019 har 676 lägenheter påbörjats vilket är en ökning med ca 360 lägenheter jämfört med 2018 men en minskning med ca 240 lägenheter jämfört med 2017. Detta sammanvägt tyder på att byggnationstakten under de närmaste åren framöver kommer att vara relativt hög men inte nå upp till rekordåret 2018.

##### *God planberedskap och tillräcklig markreserv möjliggör långsiktig tillväxt*

Planberedskapen är god. Under 2019 har detaljplaner för 550 bostäder, varav 150 villatomter, fått laga kraft. Detaljplanerna finns inom stadsdelen Telestad samt i Gemla/Öpestopr. I dagsläget finns nästan 3000 planerade bostäder i tecknade avtal som ännu inte är påbörjade. Detta visar att förutsättningarna för en fortsatt hög takt i bostadsproduktionen finns. Marknaden styr i vilken takt de kommer att byggas ut. Genom att ligga i framkant med att ta fram nya detaljplaner för fler bostäder ökar också möjligheten för att fler bostäder verkligen byggs. Därmed kortas ledtiderna i samhällsbyggnadsprocessen.

Växjö kommun hamnade på plats 20 i tidningen Fokus rankning Här är det bäst att leva. Rankningen som tidigare hetta Bäst att bo har ändrats i sitt innehåll och är inte direkt jämförbar med 2018 då kommunen hamnade på plats 10.

En viktig faktor för att kunna växa långsiktigt över tid är att ha en markreserv. Under året har ett förvärv av en strategiskt belägen fastighet i anslutning till tänkt tomt för nytt sjukhus i Växjö genomförts. Kommunen har under året även tillträtt en fastighet om 160 hektar mark inom planprogramområdet för Växjö västra verksamhetsområde där ny verksamhetsmark kan tillskapas framöver för att täcka framtida behov.

Uppdrag om en ny kommunövergripande översiktsplan pågår. Kommunstyrelsen godkände under våren förslag till utvecklingsstrategi för Växjö kommun 2050 som ska ligga till grund för fortsatt arbete med översiktsplanen och dess mark- och vattenanvändning. Under hösten 2019 planeras samråd av en digital översiktsplan för hela kommunen. Ett strategiskt arbete pågår även med övergripande strukturer för områdena Tofta Sjöstad i norr och området från Telestad i södra Växjö stad till Tåvelsås. Samråd har skett under våren och tanken är att kommunstyrelsen ska godkänna handlingarna under hösten. Att ha en strategisk plan på hur kommunen ska växa långsiktigt och hållbart är en förutsättning för att kunna planera nya bostads- och verksamhetsområden.

I den växande staden behöver även kommunala nyttolokaler tas fram. Arbetet med att skapa förutsättningar för en effektiv och ändamålsenlig lokalhantering i koncernen pågår. Detta görs för att få en tydlig bild av helheten och det samlade behovet.

##### *Blandade upplåtelseformer bidrar till social hållbarhet och minskad segregation*

Arbetet med bostadsförsörjningsfrågan pågår och kommunstyrelsen godkände i maj Behovsanalys för bostadsförsörjning 2019. Arbetet kommer att fortgå enligt framtagna process och åtgärder och förslag blir underlag till internbudgetar och affärsplaner.

I de markanvisningar som har utförts har de av kommunfullmäktige antagna Riktlinjer för markanvisningar, optioner och exploateringsavtal i Växjö kommun tillämpats. I dessa riktlinjer anges att bland annat kriterier för mångfald i boendet, miljö,

konkurrens och mångfald på marknaden samt gestaltning ska utgöra beslutsunderlag vid markanvisningstävlingar. Dessa kriterier främjar en hållbar stadsutveckling.

Nya områden planeras med blandade upplåtelseformer och med olika typer av bostäder för att skapa socialt hållbara bostadsområden. Bostadsprognosen för 2019 visar att det som under året ska färdigställas består av ca 60 procent bostadsrätter, 31 procent hyresrätter och 9 procent äganderätter. Fördelningen av upplåtelseformer i Växjö kommun är 47 procent hyresrätter, 36 procent äganderätter och 17 procent bostadsrätter. En blandning av upplåtelseformer i bostadsområdena är en viktig faktor för att minska segregationen.

Växjöbostäder håller på att planera för 100 nya bostäder inom Arabyområdet där möjligheten att bygga med upplåtelseformerna bostadsrätt eller ägarlägenhet ska prövas. Ytterligare 50 nya bostäder planeras på sedan tidigare ägd mark i området. En blandning av upplåtelseformer i bostadsområdena är en viktig faktor för att minska segregationen och underlättar även möjligheten att kunna göra en bostadskarriär inom sitt bostadsområde.

### Framtid och omvärld

Växjö kommun har en fortsatt stark befolkningsutveckling och var stadens nya invånare bosätter sig har stor inverkan på utbyggnaden av bostadsområden, skolor, förskolor och äldreomsorg. Det är en utmaning att planera för nya stadsutvecklingsprojekt och bygga bostäder och ändamålslokaler samtidigt som framkomligheten ska fungera och förväntningarna på Europas grönaste stad ska tillgodoses.

Högkonjunkturen inom byggsektorn började att mattas av under 2018 och det har fortsatt under 2019. I Växjö kommuns bostadsprognos noteras att antalet färdigställda bostäder har minskat under de två första kvartalen 2019 jämfört med 2018. Antalet påbörjade lägenheter är även färre än 2017 vilket får till följd att färre nyproducerade bostäder kommer att färdigställas under kommande år jämfört med rekordåret 2018. En tendens runt om i landet är att bostadspriserna inte ökar i samma takt som de senaste åren och att bostadsköpen i regel tar lite längre tid. Bostadsutbudet behöver också i högre grad motsvara behovet och utvecklas på ett sådant sätt att fler Växjöbor kan efterfråga bostäderna. Dagens situation med en orolig omvärld ställer och kommer att ställa stora krav på många olika delar av kommunens verksamhet. Det handlar bland annat om att få fram ändamålslokaler, boenden och bostäder i olika former. Att möta detta behov med ökad nyproduktion är svårt då betalningsförmågan inte alltid matchar boendekostnaden.

En ny översiktsplan för Växjö kommun ska vara klar under 2020. Kommunstyrelsen godkände i maj 2019 förslag till utvecklingsstrategi för Växjö kommun 2050 som ska ligga till grund för fortsatt arbete med översiktsplanen. Denna strategi tillsammans med en eventuell ny placering av ett nytt sjukhus kan påverka hur både verksamhetsområden och bostadsområden kommer att prioriteras i kommunen framöver.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
<b>KF</b> <b>R/K</b>	Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal/1000 inv.	2018	14	↗	●
<b>KF</b> <b>R/K</b>	Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv.	2018	3	↗	●
<b>KF</b> <b>R/K</b>	FOKUS Här är det bäst att leva, plats i ranking	Delår 2019	20	—	●
<b>KF</b> <b>R/K</b>	Boendesegregationsindex	2016	37,5	↘	●
<b>KF</b> <b>E</b>	Kostnad fysisk o. teknisk planering, bostadsförbättringar, kr/inv	2018	739	↗	●

Nyckeltalet Fokus mätt på boendepremie (kommuner med högst livskvalitet givet bostadspriset) har utgått ur Fokus uppföljning i eget nyckeltal. Nyckeltalet har därför exkluderats ur Växjö kommuns uppföljning.

## Ökad trygghet i hela kommunen



### Riktningens utveckling

En sammantagen bedömning av nyckeltalets utveckling sedan senaste mätning visar en tillfredsställande utveckling av riktningens målet. Utfallet i nyckeltalet nettokostnad räddningstjänst, kr/inv har ökat två år i rad och ligger över genomsnittet i jämförelsegruppen.

### Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Nyckeltalen visar medborgarnas bedömning av hur tryggt det är i kommunen. Undersökningen visar att det blir tryggare i Växjö men att det är en mindre förändring. Andelen kvinnor/flickor som känner sig trygga har ökat medan andelen män/pojkar ligger kvar på samma nivå som 2016.

Varje år genomför även polisen en trygghetsundersökning som kommunen delfinansierar. Undersökningen görs på sju delområden. Denna visar att medborgarna känner sig generellt mycket trygga i Växjö kommun men att det finns några områden som behöver bli bättre. Trygghetsundersökningen visar även att oron för inbrott i bostad och förråd på landsbygden är stor men den faktiska utsattheten är liten.

Inom området för krisberedskap har det under sommaren utförts en försöksperiod för Tjänsteperson i beredskap. Utfall av detta kommer att utvärderas under hösten.

Samhällets kostnader för olyckor har tagits fram med metoden cost-of-illness (COI) och är beräknade av MSB. Växjös kostnad för olyckor är i princip oförändrad sedan 2015 men ligger högre än andra kommuner i gruppen större stad.

Under våren har ett antal incidenter kopplat till hot, våld och droger inträffat på stadsbiblioteket och Araby park arena vilket har orsakat otrygghet för personal, besökare och föreningsmedlemmar. Dessa incidenter har intensifierat trygghetsarbetet. Genom trygghetsarbetet har behov av att se över rutiner men även personalens förhållningssätt i riskfyllda situationer identifierats. Kompetensutveckling till personal och riktade insatser mot specifika externa målgrupper har gett en viss positiv effekt. Under våren har även Arbetsmiljöverket genomfört en riktad inspektion relaterat till hot och våld på biblioteket. Utifrån de brister som upptäcktes under inspektionen ska en handlingsplan utarbetas. Arbetsmiljöverket kommer genomföra ett återbesök under hösten.

Ett nytt system för uppföljning av säkerhetsrisker har implementerats hos kultur- och fritidsnämnden vilket har bidragit till förbättrad säkerhet och trivsel på kommunens badplatser. Dessutom har hjärtstartare installerats Evedal och i sporthallarna i Gemla, Hovshaga och Rottne som en förebyggande åtgärd.

### Framtid och omvärld

Enligt senaste Nationella trygghetsundersökningen (NTU) 2018 uppgår 42 procent av kvinnorna i åldern 20–24 år att de valt en annan väg eller annat färdstätt för att de känt sig otrygga och oroliga för att utsättas för brott. Motsvarande andel för män är 16 procent. På samma sätt visar polisens trygghetsundersökning att medborgare i Växjö upplever samma sak. Det är viktigt att arbetet med att skapa en trygg och säker kommun fortsätter i oförändrad takt och att god samverkan inom kommunkoncernen och med andra myndigheter stärks. Det är också av vikt att det brottsförebyggande arbetet sker både genom social och situationell prevention.

En del av vår information är extremt värdefull, ibland till och med livsviktig, såsom information i patientjournaler eller i olika styrsystem. Om denna information går förlorad eller blir felaktig kan det få katastrofala följder. Idag går digitaliseringen fort och det är viktigt att vi analyserar vår mest känsliga data och skyddar den mot manipulation eller destruktion. Därför är det viktigt med ett systematiskt informationssäkerhetsarbete för att skapa en robust och säker hantering.

Säkerhetsläget i vår del av världen har försämrats de senaste åren. Det har gjort att regeringen 2015 beslutade att återuppta totalförsvarsplaneringen. Med anledning av detta har kommunen påbörjat ett arbete med säkerhetsskydd, kontinuitetsplanering och kompetenshöjning gällande totalförsvar. Detta arbete bör intensifieras. Kommunen bör även stärka sin förmåga att bedriva samhällsviktig verksamhet genom kontinuitetsplanering. Under kommande år kommer även krigsorganisation och beredskapsplanering av verksamheter som ska fungera under krig intensifieras.

### Uppdrag



#### Utöka trygghetsvandringar i egen regi och med boende och föreningar i särskilt utsatta områden. Söka samarbete med andra fastighetsägare.

För att skapa trygghet och minska brottsligheten krävs att kommunen arbetar både med social och situationell prevention. Trygghetsvandring är en form av situationell prevention som syftar till att identifiera platser som upplevs som särskilt utsatta och otrygga och föreslår lämpliga åtgärder.

Växjöbostäder har vid VD-möte mellan kommunägda och privata fastighetsägare i staden lyft uppdraget. I somras enades bolagen om riktlinjerna för projektgruppen. Projektgruppens uppdrag är att kartlägga nuvarande insatser, lära oss av best practice, ta del av erfarenheter från MKB (bostadsbolag Malmö), Viktoria Park i Malmö samt Gärdsten Hjälpbo samt att arbeta fram ett förslag på metodik kring vandringar och närvaro i aktuella områden. Förslaget presenteras i oktober 2019.

På campus kommer trygghetsvandringar att utföras i oktober månad och det är Linnéstudenterna som är sammankallande. Senaste vandringen genomfördes 2018. Videum och nästan alla övriga aktörer på Campus deltar aktivt, även polisen. Vidingehem påbörjar arbetet med trygghetsvandringar under hösten 2019 och kommer att genomföra trygghetsvandringar i samverkan med boende och lokala aktörer



















#### Säker skolväg med bilfria zoner runt fler grundskolor.

## Uppdrag

I samband med att Ingelstad förskola placerades på Ingelstad skolas skolgård så genomfördes en ny trafiklösning för båda verksamheterna. Angöring för olika trafikslag separerades. Skolan fick en zon för att lämna och hämta barn. Förskolan fick en egen parkering. All trafik med motorfordon är tydligt separerad från barnen och elevernas friyta. I Öjaby skola har befintlig parkering utökats och gjorts om till en hämta/lämnazon. Pilbäckskolans befintliga zon för att hämta och lämna uppdaterades med pollare och låsta grindar för att göra transporter till och från skolan säkrare för eleverna.

Det som är planerat att påbörja alternativt genomföra under 2019 är Bäckaslövskolan, Söraby skola och Östra Lugnet skola.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
 	Nöjd Region-Index - Trygghet	2018	54		
 	Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på plats) för räddningstjänst, mediantid i minuter	2018	10		
 	Kostnad för olyckor totalt, kr/inv	2017	7 100		
 	Nettokostnad räddningstjänst, kr/inv	2018	713		



# Stödja individen för ett tryggt och självständigt liv

## Tryggare välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov



### Riktningens utveckling

Den sammantagna bedömningen är en tillfredsställande utveckling mot målet om en tryggare välfärd med stöd, vård och omsorg efter behov. Nyckeltal för kvalitet, som speglar resultatet för 2018, visar att brukarbedömningen inom kommunens hemtjänst fortsatt ligger på en hög nivå strax över snittet för andra större städer. Brukarbedömningen inom äldreomsorg särskilt boende visar på en smärre nedgång men med en sammantaget stor andel nöjda och ett resultat som ligger över snittet jämfört med andra större städer.

### Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

*Utveckling av stöd, vård och omsorg genom ökat fokus på det systematiska kvalitetsarbetet*

Inom äldreomsorgen och omsorg funktionsnedsättning har det systematiska kvalitetsarbetet prioriterats under året bland annat genom införandet av lokala kvalitetsråd i alla verksamheter. Kvalitetsråden har en central roll i att förbättra måluppfyllelsen ytterligare, att föra kvalitetsresultaten närmare verksamheten och att öka delaktigheten i kvalitetsarbetet. Årets nationella brukarundersökningar inom såväl äldreomsorgen som omsorg funktionsnedsättning redovisas under hösten. Utvecklingen de senaste tre åren visar sammantaget att brukarbedömningen inom kommunens hemtjänst ligger på en hög nivå strax över snittet för andra större städer. Brukarbedömningen inom äldreomsorg särskilt boende visar på en smärre nedgång vid föregående mätning men med en sammantaget stor andel nöjda och ett resultat som ligger fortsatt över snittet jämfört med andra större städer.

*Ett samlat förebyggande arbete, bästa effektiva omhändertagandenivå (BEON) och trygghet genom god personalkontinuitet*

Inom ramen för BEON (bästa effektiva omhändertagandenivå) drivs frågor om förebyggande insatser, trygg hemtjänst och väl anpassad myndighetsutövning. Under 2019 har fokus legat på att i högre grad hänvisa till förebyggande insatser och göra hemtjänsten än mer trygg bland annat genom ökad personalkontinuitet. Tidigare år har genomslaget resultatmässigt varit litet vilket har varit förväntat då organisationerna är stora och frågornas komplexitet hög. Under 2019 syns dock ett visst resultat bland annat i ett minskat tryck på särskilt boende och en något bättre kontinuitet i hemtjänsten. Totala genomsnittet för 2019 är hittills 15,4 för den planerade kontinuiteten. Det är en liten förbättring jämfört med förra året men målnivån nås inte.

Under våren har digitala dagligvaruinköp kommit igång på två hemtjänstenheter och upphandling för breddinförande initieras. Målbilden är att ge omsorgstagarna ett bredare sortiment att välja ifrån, samtidigt som verksamheten effektiviseras och undersköterskor i högre grad kan ägna sig åt omvårdnadsarbete.

*Utvecklade måltidsrutiner för en förbättrad måltidsupplevelse, säker mat med variation och kvalitet*

Under året har arbetet för att ge omsorgstagare en förbättrad måltidsupplevelse fortsatt genom flera initiativ. En mätning som ska ge en tydligare bild av hur dygnets alla måltider fördelas och av måltidsmönstret har genomförts. Resultatet presenteras under hösten och redovisas i årsrapporten. Flera aktiviteter har genomförts för att förbättra måltidsrutinerna, bland annat fastställande av en gemensam måltidschecklista för särskilt boende, utveckling av blankett för måltidsobservation och framtagandet av en näringsberäknad mellanmålsmeny.

Under 2019 pågår en översyn av matsedel för den mat som lagas och skickas kyl från Älgvägens centralkök. Därutöver har ett processinriktat utvecklingsarbete genomförts med tre interna aktörer – måltidsorganisationen, förvaltningen för arbete och välfärd och omsorgsförvaltningen – i syfte att underlätta för omsorgstagare att välja maträtter, få kontakt och begränsa fel.

*Digitala arbetssätt, automatisering och förberedelse för trygghetskapande teknik*

I flera olika initiativ drivs ett fokuserat arbete för att bidra till riktningens mål genom att öka användningen av digitala arbetssätt, förbereda för införandet av trygghetskapande teknik och att utveckla ett socialt innehåll med digitala verktyg. Några uppdrag har avslutats, däribland digital e-tillsyn via trygghetskamera. För att få full effekt av införd teknik behövs ett fortsatt arbete med rutiner i verksamheten för att också kunna genomföra e-tillsyn dagtid. Installationen av trådat och trådlöst nät på särskilda boenden löper på som planerat. Denna installation är en förutsättning för kommande internlarmsystem samt den trygghetskapande tekniken som ska kopplas på.

Omsorgens första digitala medarbetare "Matilda" är på plats. Hittills är tre automatiserade processer klara; behörighetsbeställningar, service när medarbetarna låst sig ute från verksamhetssystemet och loggkontroller. För perioden januari till juli har 807 behörigheter hanterats och lagts upp och vid 2496 tillfällen har självservicen på uppläsning använts. Matilda har arbetat aktivt med behörigheterna i motsvarande 137 timmar för perioden, vilket är i linje med förväntningarna. Avlastningen märktes väl under sommaren då det var en tydlig minskning i supportlidan för uppläsning jämfört med tidigare år. Automatisering av ytterligare flöden startas under hösten.

*Effektivitet*

Jämförelser utifrån nettokostnadsavvikelse visar att äldreomsorg och LSS är något dyrare än förväntat. Äldreomsorgens

särskilda boende belastas av ökade kostnader där det finns en överkapacitet av platser till följd av införande av LOV. En lägre beläggningsgrad på särskilda boendena medför lägre resursutnyttjande av fasta kostnader såsom nattbemanning och hyror för verksamhetslokaler. Åtgärder som genomförs för ökad kontroll på kostnaderna är bland annat arbetet i BEON med förebyggande insatser och trygg hemtjänst samtidigt med striktare myndighetsutövning. Att anpassa bemanning utifrån beviljade resurser är en annan central fråga. Särskilda boenden i äldreomsorgen inför succesivt under 2019-2020 en grundbemanning som går i takt med det nya ersättningsystemet som börja gälla 2021.

Nettoavvikelsen för LSS har åren 2015-2016 legat strax under referenskostnaden. För 2017-2018 noteras ett något högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och i relation till utfallet för andra större städer. Inom omsorg funktionsnedsättning pågår en översyn av de stora insatserna där en omvärldsanalys från några andra större städer ingår. Översynen förväntas färdigställas under hösten. Verksamheten som helhet undersöker möjligheter att använda digitala lösningar för att öka effektiviteten och möta framtidens behov.

#### *Implementering av individens behov i centrum och metod för rättssäkra utredningar*

Växjöns arbete med implementering av individens behov i centrum (IBIC), det pågående arbetet med barnens behov i centrum (BBIC) samt metoden Signs of Safety möjliggör rättssäkra och effektiva utredningar. Nyrekryterad personal får en grundlig introduktion gällande rutiner för säkerställande av en rättssäker handläggning av bistånd. Tydliga rutiner gällande hantering av inkomna handlingar, delgivning av beslut och beslutsmotivering följs upp kontinuerligt. För att effektivisera handläggning och prövning av ekonomiskt bistånd fortgår arbetet med den omorganisation som initierats under våren. Syfte och mål innefattar förbättrad rättssäkerhet, ökad tillgänglighet och kortare ledtider.

Införandet av en digital ansökan görs i höst, parallellt med detta påbörjas automatiseringen av ekonomiskt bistånd.

#### *Förbättrad service genom förkortade utredningstider*

För att säkerställa att medborgarna får god service arbetar socialtjänsten aktivt med att förkorta utredningstiderna samt avsluta utredningarna inom lagstadgad tid. Detta, tillsammans med att korrekta beslut om förlängningar fattas utgör del av socialtjänstens kärnuppgift. Under 2019 råder större möjligheter till kontroll över ärendelinflödet och handläggningen inom vuxenområdet. Detta har möjliggjort fler systematiska uppföljningar gentemot tidigare år.

#### *Barn, familj och samverkan*

I en jämförelse med större städer för år 2018 klarar Växjö sig bättre än riksnittet vad det gäller ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats där procentsatsen är 80 procent i Växjö jämfört med 77 procent i riket. Även bland ungdomar 13-21 år klarar sig Växjö bättre där procentsatsen är 77 procent jämfört med rikets 74 procent.

Socialtjänsten kommer allt oftare i kontakt med familjer där sammansatt problematik förekommer, (till exempel olika typer av missbruk, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, skolfrånvaro, sjukskrivningar och arbetslöshet). Detta ställer krav på gränsoverskridande arbetssätt där samverkan är avgörande för att individerna i familjen får rätt hjälp via samordnade, effektiva och tidiga insatser.

#### *Översyn av socialtjänstens öppenvårdsverksamhet*

Socialtjänstens öppenvårdsverksamhet är under genomlysning för att se över vilka insatser och metoder som är relevanta, samt hur verksamheterna kan matcha målgruppens behov på ett effektivare sätt. Redan nu synliggörs behov av utökning gällande boendestöd, intensivt stöd till familjer där placering är nära (hemmaplansteam/ säkerhetsteam), insatser till placeringsnära ungdomar i samverkan med nätverket, insatser för barn som växer upp i starka konflikter, bevittnar och blir utsatta för våld, insatser till ungdomar 18-20 år i utanförskap (både utredning och behandling), missbruksvård för ungdomar, insatser för hemmasittare (skolsociala insatser), insatser för datorberoende barn och ungdomar och insatser till placerade barns föräldrar.

#### *Genomförandeplaner och verkställighet av beslut*

Hur en insats ska genomföras dokumenteras i en genomförandeplan med hänsyn tagen till den enskildes självbestämmanderätt och integritet. En positiv utveckling går att se gällande andel individer som har en aktuell genomförandeplan av de som uppstår ekonomiskt bistånd. Vid delårsavstämningen har 42 procent av individerna en genomförandeplan. Arbetet fortgår för att fortsätta öka andelen och säkerställa kvaliteten på planerna. Arbetet pågår för att säkerställa statistiken för aktuella genomförandeplaner inför helårsrapporteringen.

Rapportering av nyckeltalet andel ej verkställda beslut sker kvartalsvis. Analys av kvartal 2 visar att det rör sig om nio individer vars beslut inte verkställts senast 90 dagar efter att initialt beslut fattats. Besluten omfattar insatser där beslut inte sällan dröjer. Detta beror sannolikt på generell brist på uppdragstagare samt komplexiteten i uppdragen.

#### *Samordning och kvalitetssäkring av HVB-placeringar*

Forskning visar att placerade barn och ungdomar klarar sig sämre i vuxen ålder avseende utbildning, sysselsättning, missbruk och social trygghet. I möjligaste mån undersöks andra långsiktiga och hållbara lösningar. I de fall då placering görs för att måna om individens liv och hälsa, bedrivs utredningen effektivt och rättssäkert. Samordning och utvärdering av HVB-placeringar sker, i kombination med utveckling av barnens behov i centrum (BBIC) och implementering av Signs of Safety. Även resurseffektiviteten och kvaliteten på vården stärks, för en ökad kontroll att Växjöbarns behov blir tillgodosedda. Implementeringen av IBIC förväntas kunna ske på bred front under slutet av 2019. Nyckeltalet kostnad för familje- och HVB-hem för barn och unga rapporteras på helårsbasis.

#### *Ökad rättssäkerhet och ställföreträdarskap utifrån behov*

En gemensam överförmyndarnämnd ska skapa en ökad rättssäkerhet för den enskilde, vilket bidrar till riktningmålet om en

tryggare välfärd. I och med sammanslagningen har mycket arbete lagts på att utveckla processer som tillgodoser att vi har goda rutiner för att se till att de som ansöker om ställföreträdare, eller där någon anmäler ett behov av ställföreträdare, får ett stöd som motsvarar behovet. Ställföreträdarnas kompetens och hur väl ställföreträdare och huvudman passar ihop är också viktiga delar för ett korrekt stöd och därför genomförs kontinuerligt med både utbildning och matchning av ärenden samt rekrytering av nya ställföreträdare.

### Framtid och omvärld

Omvärldsanalysen pekar på flera utmaningar med ett ökat antal äldre, kompetensförsörjning och förändrade/ökade krav och förväntningar på kommunens service och tjänster. Att arbeta förebyggande och för en utveckling mot bästa effektiva omhändertagningsnivå är grunden för att kunna hantera såväl utmaningar i framtidens kompetensförsörjning som att möta de demografiska utmaningarna.

Antalet vård- och omsorgsaktörer som den enskilde behöver ha kontakt med ökar och en generell utmaning inför framtiden blir att samordna myndighetsutövning och insatser på ett effektivt sätt. Detta är en utveckling som uppmärksammas från Socialstyrelsen där den senaste lägesrapporten 2019 visar att fler personer med omfattande vård- och omsorgsinsatser behöver en samordnad individuell plan samt att det förebyggande arbete behöver prioriteras. En utveckling som påverkar verksamheten är att antalet patienter med avancerad hemsjukvård har ökat vilket ställer nya krav på kompetens och organisation. Patienter vistas också allt kortare tid på sjukhuset och blir utskrivningsklara snabbare, vilket ställer krav på omsorgens förmåga att kunna ge patienterna en trygg hemgång.

Socialstyrelsen påtalar att psykisk ohälsa hos äldre behöver uppmärksammas och att ofrivillig ensamhet är en riskfaktor. Under hösten kommer åtgärder prioriteras för att genomföra uppdraget att upptäcka och motverka ensamhet i biståndsbedömningen. Socialstyrelsen beskriver också att kommunerna ökar användningen av digitala arbetssätt inom äldreomsorgen. Det är en fortsatt utmaning att kunna anpassa verksamheten och dra nytta av den teknik som finns.

Socialstyrelsen slår i sin lägesrapport från maj 2019 fast att barn och unga levnadsvillkor påverkas negativt när man tvingas leva under knappa resurser. Bland annat medför det ökad risk för fysisk och psykisk ohälsa, kriminalitet, låga studieresultat, arbetslöshet, bidragsberoende och ingripanden av den sociala barnvården. Det är särskilt ungdomar som bor med ensamstående föräldrar (vanligtvis mamman), har utrikes födda föräldrar och/eller lever i hushåll med låg socioekonomisk status som drabbas av följderna. Boendefrågan har länge varit aktuell i kommunen och det har bitvis varit underskott på bostäder. Hushåll med svag ekonomi har svårt att få ett hyreskontrakt vilket medför en risk att de medborgare som lever på försörjningsstöd blir hänvisade till osäkra boendeförhållanden.

## Uppdrag



### Ensamhet ska motverkas och upptäckas i biståndsbedömningen.

Under året har en modell för ensamhetsscreening i biståndsbedömningen utvecklats. Modellen bygger på att handläggarna i samband med utredningen ställer ett antal frågor till den sökande. Den sökande kan sedan erbjudas information om det sociala utbudet som finns för äldre i kommunen och försöka lotsa individen rätt. Screeningen kan också ge ett kunskapsunderlag om vad invånarna faktiskt tror skulle vara värdeskapande aktiviteter för att minska känslan av ensamhet.

Ensamhetsscreeningar har påbörjats men omfattningen av screeningar är låg och uppdraget har inte fullt ut genomförts som planerat. av de hittills uppföljda upplever sig ofrivilligt ensamma och i många fall känner man sig ensam dagligen. Detta kan vara en indikation på att det är viktigt med tidiga insatser för att motverka ensamhet. För att komma i fas med uppdraget behövs ytterligare åtgärder i form av bland annat tydligare styrning och tätare uppföljning, för att se till att det som planerats genomförs.



### Permanent seniorlotsen.

Seniorlotsen har permanentats via en samfinansiering mellan omsorgen, kommunledningsförvaltningen och kommunala bostadsbolagen. Uppdraget är att stimulera och samordna lösningar som bidrar till självständigheten hos seniora invånare. Seniorlotsen har utvärderats externt med goda resultat och stämmer regelbundet av arbetet med en partsgemensam styrgrupp.



### Växjöbarns behov i centrum för hemtjänsten och boendestödet.

Kontinuerlig samverkan mellan förvaltningen för arbete och välfärd och omsorgsförvaltningens hemtjänst bedrivs för att ge insats efter rätt kompetens och individens behov. Arbetet genomförs med fokus på individuella bedömningar och genomförandeplaner. Det pågår också en översyn av boendestödet till psykiskt funktionsnedsatta. Stödet utgår idag från Växjö tätort där nästintill alla träffpunkter finns. Eftersom det saknas träffpunkter utanför tätorten riskerar personer ett utanförskap kopplat till rådande geografiska förutsättningar, trots att de är beviljade insatser. En översyn pågår för att se över boendestödets lokaler och hur man på bästa sätt ska kunna organisera stödet till individer bosatta utanför Växjö tätort. Inom socialpsykiatri har det framkommit att alltfler personer har behov av stöd på kvällar och helger. Detta är något som över tid kan behöva utvecklas för att möta medborgarnas behov.

Utöver ovanstående pågår ett arbete med att ta fram en samarbetsöverenskommelse mellan förvaltningen för arbete

## Uppdrag

och välfärd och omsorgsförvaltningen. Overenskommelsen ska tydliggöra var och ens ansvar, men också tydliggöra när förvaltningarna har ett gemensamt ansvar och hur samarbetet då ska bedrivas. Målet är en samordnad process för individer med sammansatta behov där båda förvaltningarna har ett ansvar att undvika att den enskilde bollas mellan olika verksamheter och att samordna insatser vid behov. I uppdraget ingår att hitta arbetssätt för att vägledning och beskrivningar av insatser är utformade och synkade utifrån behovet av en gemensam syn på boendestöd och hemtjänst. En ny rutin som ska bidra till det infördes juni 2019. Rutinen innebär att förvaltningarna ska skicka vägledning/tillämpningsanvisningar på remiss till den andra förvaltningen. Den andra förvaltningen ska ställa sig bakom föreslagna kriterier. Dessa kriterier är den bas som diskussionerna utgår från och som i förlängningen ska bygga tillit till och förståelse för varandras bedömningar och lösningar. Utgångspunkten är alltid att de insatser som görs enskilt eller i samverkan ska utformas med den enskildes behov i centrum och utifrån ett helhetsperspektiv.



### Utveckla maten och matupplevelsen genom nytt måltidspolitiskt program.

Uppdraget avvaktar hållbarhetsprogrammet Hållbara Växjö 2030, och planeras att påbörjas hösten 2019.



### Utöka öppen verksamhet på särskilda boenden såsom sällskapsluncher och andra aktiviteter.

En sammanställning över träffpunkter och lokalisering av öppen restaurang för äldre invånare i kommunen pågår. Den preliminära bedömningen är att denna typ av verksamhet, som ej är lagstadgad, är väl utbyggd i kommunen och att sällskapslunch erbjuds på särskilda boenden där gemensam och öppen matsal finns. Uppdraget har genomförts som planerat och bedömningen är att det kommer att kunna slutföras innan årets slut.

Att starta ny form av öppen verksamhet på särskilda boenden inom arbete och välfärd har inte varit aktuellt, då dessa boenden är hemlika och stängda för utomstående och således inte direkt förenliga med mer traditionell öppen verksamhet. Verksamheterna har istället riktat in sig på insatser som syftar till att minska ensamhet, t ex gemensamma aktiviteter utanför boendet. Ett forum för ökad samverkan mellan särskilda boenden har inrättats.



### Utveckla ett kvalitetsprogram för framtidens äldreomsorg 2025.

Kvalitetsprogrammet för framtidens äldreomsorg 2025 har tagit form under första delen av 2019. Målbilden är att åstadkomma omsorg och vård i toppklass i hela kommunen och över tid. Kvaliteten ska vara hög och jämn, med nöjda och trygga omsorgstagare. Något som utöver god kompetens och engagemang hos medarbetarna förutsätter ett löpande och ändamålsenligt utvecklingsarbete på alla enheter, vilket förväntas ta fart under året med bland annat införandet av kvalitetsråd. Programmet bygger på synsättet att självständiga invånare och effektiva arbetssätt främjas, bland annat via förebyggande insatser och digitala verktyg. För de med störst behov finns hög kompetens, exempelvis kring demens, samt aktiviteter som skapar en meningsfull vardag och motverkar ofrivillig ensamhet. Uppföljningen visar att det pågår arbete inom samtliga deluppdrag inom ramen för kvalitetsprogrammet; däribland genomförda utbildningar i demensvård på särskilt boende samt uppstart av temautbildningar i palliativ vård. Uppföljningen av andra centrala delar i programmet redovisas i egna avsnitt i rapporten (se bland annat BEON, kvalitetssäkring och systematiskt förbättringsarbete 2.0, bl.a. via kvalitetsråd och plan för kompetensförsörjning).

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2018	89	→	
	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2018	81	↘	
	Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	2018	0	→	
	Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/hemtjänsttagare	2018	205 040	↘	
	Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare	2018	864 497	↘	

# Pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet



## Riktningens utveckling

Riktningens målet pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet visar på god måluppfyllelse.

### Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

#### *Samverkan, förebyggande arbete och tidiga insatser*

I Kronobergs län pågår arbetet med att implementera Barnens bästa galler! i Kronoberg, vilket är en förstärkt samverkan mellan länets kommuner och Region Kronoberg kring tidiga insatser. Arbetet är inspirerat av den skotska modellen GIRFEC (Getting it right for every child). Barnens bästa galler i Växjö kommun har skapat en organisationsstruktur med styrgrupp, referensgrupp och ett antal arbetsgrupper/pilotgrupper som arbetar med att praktiskt pröva modellen i det dagliga arbetet. Vid implementeringen av en ny arbetsmetod som var så omfattande som GIRFEC i Skottland kunde forskare se att framgångsfaktorer var politisk enighet samt att alla led i tjänstemannaorganisationen var informerade och engagerade i processen. Det samma kan antas gälla för Barnens bästa galler! i Kronoberg. Implementering av arbetsmetoden Signs of Safety pågår.

Samverkan blir allt viktigare för att förebygga social otrygghet, missbruk och kriminalitet bland unga. Ett gemensamt arbete utförs genom så kallade mobila team som syftar till att tidigt fånga upp oro kring ungdomar på högstadieskolorna i Växjö. Syftet med de mobila teamen är att samordna och effektivisera det förebyggande arbetet kring eleverna på respektive skola. Syftet är delvis uppnått, vidare arbete gällande effektivisering, likvärdighet och samordning kvarstår dock, tillika möjlighet att arbeta mer förebyggande.

#### *Samverkan öppenvård barn och unga*

Idag är öppenvården uppdelad mellan öppenvård barn som arbetar med barn 0-12 år och deras föräldrar, samt Ungdomsgruppen som arbetar med åldersspannet 13-21 år. Goda möjligheter finns för att utveckla samverkan, vid exempelvis ärendefördelningar och vid arbete med familjer med barn i spridda åldrar. Nyckeltalet ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats ger kunskap om i vilken omfattning barn inte återkommer till socialtjänsten efter avslutad insats. Måttet indikerar grad av kvalitet på förvaltningens insatser som riktas till barn och unga. Vid årets slut 2018 låg Växjö på 80 procent, en ökning på 7 procentenheter sedan 2017. Växjö ligger över andelen för större stad (ovägt medel) som 2018 låg på 77 procent. Siffror för 2019 färdigställs i samband med helårsbokslutet.

#### *Omställning av mottagandet ensamkommande barn*

Den snabba omställningen av mottagandet av ensamkommande barn i Växjö kommun visar på goda resultat både avseende ekonomi och kvalitet. I takt med ett minskande antal barn och ungdomar inom ensamkommandeverksamheten har anpassningar av personalbehoven gjorts. Effektiv omvärldsbevakning gjorde att man tidigt under flyktingsituationen kunde införa ett pristak på placeringar som matchade statliga ersättningar, detta genom att arbeta med begränsade avtalstider och dygnsavgifter. På så vis kunde Växjö kommun undvika att teckna upp långa och kostsamma avtal, något som orsakat stora ekonomiska underskott i jämförbara kommuner. Under 2019 har ett omfattande arbete gjorts för att förbereda den stora kullen födda 1999 att under sommaren lämna verksamheten. Samtliga har hittat andra boenden och lägenheter inom stödboendeverksamheten anpassas löpande efter behoven. Verksamhetens fokus på utbildning och arbete har resulterat i att ungefär 50 procent av ungdomarna har någon form av anställning vid sidan om studierna.

#### *Stöd till vuxna med missbruksproblematik*

Nyckeltalet ej återaktualiserade vuxna över 21 år med missbruksproblematik ett år efter avslutad utredning eller insats indikerar att utfallet över tid är gott. Växjö ligger över större städer när det gäller andelen individer som inte återkommer efter behandling och insats, 72 procent för Växjö respektive 69 procent för större stad (ovägt medel) år 2018. Nyckeltalet analyseras vidare vid årets slut. Överenskommelse för psykisk hälsa Inom ramen för den statligt finansierade överenskommelse för psykisk hälsa (tidigare benämnd som PRIO-projektet), görs en rad insatser inom riktningens målet. Utvecklandet av familjeorienterat arbetsätt, som är en samverkan mellan barn och familj och socialpsykiatri, har varit en viktig del för att hjälpa familjer där föräldrarna har neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

#### *Från ekonomiskt bistånd till varaktig försörjning*

Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutad försörjningsstöd visar hur många individer beroende av ekonomiskt bistånd som kommit ut i varaktig försörjning efter insats hos socialtjänsten. Växjö har de senaste två åren haft en högre andel i jämförelse med större stad (ovägt medel). Nyckeltalet följs upp vid årets slut.

#### *Översyn boendestöd*

Boendestödet till psykiskt funktionsnedsatta utgår idag från Växjö tätort där nästintill alla träffpunkter finns. Eftersom det saknas träffpunkter utanför tätorten riskerar personer ett utanförskap kopplat till rådande geografiska förutsättningar, trots att de är beviljade insatser. En översyn pågår för att se över boendestödets lokaler och hur man på bästa sätt ska kunna organisera stödet till individer bosatta utanför Växjö tätort. Inom socialpsykiatri har det framkommit att alltför personer har behov av stöd på kvällar och helger. Detta är något som över tid kan behöva utvecklas för att möta medborgarnas behov.

#### *Effektivitet*

Nettokostnad för individ- och familjeomsorg, kr/invånare följs upp på helårsbasis. Siffror i Kolada (kommun- och landstingsdatabasen) visar att Växjö över tid ligger under nivån för större stad (ovägt medel), men att kostnaden ökar över tid. Bidragande faktorer innefattar en ökad komplexitet i den problematik berörda familjer och individer har, och till följd av detta

ökade kostnader kopplat till placeringar och längre utredningstider. De nyanlända personer som under flyktingkrisen sökte sig till Sverige lämnar kontinuerligt Arbetsförmedlingens etableringsprogram. Delar av målgruppen går inte vidare till självförsörjning via arbete eller studier, vilket kan antas ha inverkan på kostnaderna för individ- och familjeomsorgen. Ökade kompetenskrav på arbetsmarknaden påverkar även sannolikt möjligheten att varaktigt etablera sig på arbetsmarknaden.

Kostnader för institutionsplaceringar som beror på brist på bostäder tas fram vid årets slut. Bristen på bostäder innebär ekonomiska konsekvenser, exempelvis då vissa institutionsplaceringar inte kan avslutas på grund av att egen bostad saknas. Tidigare års utfall visar på en sänkning av kostnaderna, från 9,5 mkr 2017 till 3 mkr 2018.

Växjö's nettokostnader för ekonomiskt bistånd, kr/invånare, håller sig under nivån för större stad (ovägt medel). Vid årets slut 2018 hade dock en ökning skett, något som sannolikt delvis kan härledas till att många av de som sökte skydd i Sverige under 2015/2016 successivt börjar avsluta sin etablering. Kronobergs län har generellt haft låg måluppfyllelse gällande andel i arbete eller utbildning – 90 dagar efter avslutad etablering, som 2016 låg på 31 procent. Att färre ur målgruppen avslutades till egenförsörjning i kombination med allt högre ställda krav på arbetsmarknaden kan ha bidragit till att fler behövde söka ekonomiskt stöd. Analys av underlag gällande kostnad per brukare (KPB) visar även att det i snitt görs högre utbetalningar per hushåll jämfört med tidigare år.

#### Integrationssamordning

Strategisk integrationssamordning innebär intern och extern samverkan för att nå fullmäktiges integrationspolitiska mål och implementering av den beslutade integrationsplanen. Arbetet fokuserar på att främja en effektiv etablering för nyanlända och nysvenskar och ska främja samordnade och effektiva integrationsinsatser i kommunkoncernen.

SÖK – Strategisk regional överenskommelse om mottagande och etablering i arbets- och samhällsliv – har tagits fram under året av länets parter. Överenskommelsen har varit ute på remiss och kommer att undertecknas av samtliga parter under hösten 2019. Detta arbete övergår nu till att ta fram lokala överenskommelser i länets kommuner (LÖK) utifrån målområden i den strategiska överenskommelsen. Processen för en lokal överenskommelse beräknas vara färdig till årsskiftet 2020.

#### Framtid och omvärld

I ett läge där välfärden sätts på prov med ökade behov hos en växande och åldrande befolkning är det viktigt att analysera och ompröva sina egna verksamheter och metoder för att personalen inte ska behöva springa snabbare för att klara av sina uppdrag.

Arbetet med att förstärka samverkan inom det förebyggande och främjandet arbetet kommer att fortgå under året.

Ökad samverkan i teamarbete mellan enheter, avdelningar och förvaltningar kan ses som en förutsättning för att klara de alltmer komplexa utmaningar som socialtjänsten ställs inför. Runt om i riket testar kommuner olika sätt för att bättre kunna möta medborgarnas behov i framtiden. Vissa har exempelvis valt att integrera myndighet och öppenvård i samma enhet för att få ett bättre flöde med kortare ledtid mellan utredning och insats. Andra kommuner har valt att hantera familjer och individer med sammansatt problematik via upprättandet av så kallade nätverkslag.

Angränsande kommuner har i takt med minskat mottagande av ensamkommande barn och ungdomar avvecklat HVB-hem och stödboendeverksamhet. Ett ökat behov från dessa att köpa platser från Växjö kommun har noterats. Inför 2020 kommer regional samverkan få än mer betydelse för ett ordnat mottagande av målgruppen.

Då en ökande andel av befolkningen har eller utreds för neuropsykiatriska diagnoser bli det även i framtiden viktigt för förvaltningen att arbeta proaktivt för att möta både anställda såväl som brukare.

Växjö är en av de kommuner som Säkerhetspolisen (Säpo) har identifierat och där återvändare från krigsdrabbade länder i Mellanöstern kan ha sin hemvist. I uppdrag av nämnden har förvaltningen därför tagit fram rutiner för återvändare samt deras eventuella barn.

### Uppdrag



#### Utred om ansvaret och resurserna för öppen förskola bör finnas hos utbildningsnämnden eller nämnden för arbete och välfärd

I budget 2018 gavs uppdraget att utreda om ansvaret och resurserna för öppen förskola bör finnas hos utbildningsnämnden eller nämnden för arbete och välfärd. En utredning har genomförts av öppna förskolans syfte och funktion för en ökad förståelse för om och hur verksamheten kan stärkas för exempelvis ändamålsenlighet och effektivitet genom organisering. Utredningen redovisades till kommunstyrelsen i januari 2019.



#### Implementera förstärkt samverkan om tidiga insatser med inspiration från Skottlandsmodellen tillsammans med Region Kronoberg och andra relevanta aktörer.

Ett länsövergripande utvecklingsarbete bedrivs. Fokus ligger på att tillsammans med länets kommuner och region Kronoberg arbeta fram en struktur för *Barnens bästa gäller! i Kronoberg*. En organisationsstruktur finns på plats med styrgrupp, referensgrupp och ett antal arbetsgrupper/pilotgrupper som arbetar med att praktiskt pröva modellen i det dagliga arbetet. Ett gemensamt underlag gällande arbetets uppdrag, syfte och mål har tagits fram och en kommunikationsplan med en budskapsplattform har skapats för att tydliggöra arbetet gentemot medarbetare, barn och











## Uppdrag

vårdnadshavare.



### Ta initiativ till tre sociala utfallskontrakt.

För att möjliggöra sociala utfallskontrakt förs dialog internt, då främst mellan förvaltningen för arbete och välfärd och utbildningsförvaltningen, samt med externa näringsidkare. För att nå önskad effekt kvarstår etablerandet av en projektorganisation samt konkreta strategier och ansvarsfördelning mellan samverkande parter.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
 	Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	2018	76	↘	●
 	Ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	2018	80	↗	●
 	Ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	2018	72	↘	●
 	Nettokostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv	2018	1 049	↘	●
 	Nettokostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	2018	4 354	—	●

# Möjliggöra en aktiv fritid

## Ett kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets



### Riktningens utveckling

Riktningens mål ett kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets bedöms sammantaget gå i positiv riktning. Riktningens nyckeltal visar fortsatt på att Växjö kommun har en stark ställning som upplevelsekommun i jämförelse med större städer.

### Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

#### Scensommar - sommarens stora satsning

Scensommar är nämndens stora sommarsatsning. Genom ett samarbete med Region Kronoberg och länets övriga kommuner har Växjö kommuns satsning på kultur under sommaren expanderat. Scensommar Kronoberg har 2019 bestått av 73 arrangemang på 50 olika platser i länet. Satsningen har blivit en stor succé med publikrekord. Antalet besökare på arrangemangen har ökat från 24 300 förra året till cirka 45 000 i år. Ett varierat innehåll med stor geografisk spridning i kombination med fri entré har inneburit att tröskeln varit låg för många att få möjlighet att uppleva kultur med bredd och spets. Förbättringsmöjligheter för planering, genomförande och uppföljning för evenemang har identifierats och kan efter godkännande implementeras. Inom arbetet med Scensommar har en pilot genomförts av ett styrsystem för evenemang. Målsättningen med systemet är att stödja ett processororienterat arbetssätt för ett effektivare nyttjande av resurser samt förbättrad säkerhet och kvalitet.

#### Trygga kultur- och fritidsevenemang

Den tillsyn och kontroll som genomförts under året bidrar till att ge förutsättningar till trygga fritidsevenemang med avseende på miljö, hälsa och livsmedel. Vid Scensommar i Linnéparken genomfördes hälsoskyddstillsyn genom ljudmätningar och kontroll av toaletter. Inga avvikelser noterades. Hälsoskyddstillsyn gjordes även under Karl-Oskardagarna med fokus på ljudnivåer, allmänna toaletter och kosmetiktillsyn. Ljudnivåerna bedömdes hålla sig under riktvärdena. Livsmedelskontroller har genomförts vid två tillfälliga evenemang i syfte att konsumenterna ska ha tillgång till säkra och redliga livsmedel som är rätt märkta. De avvikelser som identifierades var i stort åtgärdade vid återbesök.

#### Biblioteket - samhällets öppna rum

Genom projektet Möjligheternas bibliotek har insatser genomförts för att utveckla bibliotekets fysiska och digitala miljö med syftet att erbjuda en spännande och inbjudande biblioteksmiljö som skapar läslust för både barn och vuxna. Genom denna satsning utvecklas och stärks biblioteket som samhällets öppna rum för bildning, upplevelser, möten och samtal. Pilotprojektet Meröppna bibliotek följer inte tidsplanen på grund av komplexiteten att anpassa bibliotekslokal men planering pågår för att kunna starta meröppna bibliotek i Ingelstad. Ett förslag till en ny nationell biblioteksstrategi har tagits fram av Kungliga biblioteket på uppdrag av regeringen. Denna föreslår långsiktiga mål och strategier för att främja samverkan och kvalitetsutveckling i hela det allmänna biblioteksväsendet. Utifrån den nationella biblioteksstrategin behöver kommunen vidareutveckla den kommunala strategin genom en ny biblioteksplan.

#### Vattenvana och simkunnighet hos barn

Som en del av Växjö kommuns satsning på att öka vattenvana och simkunnighet hos barn har nämnden i samarbete med Växjö samsällskap erbjudit kostnadsfri sommarsimskola för barn födda 2013. Totalt deltog 436 barn.

#### Aktuella stadsutvecklingsprojekt

Det är ett ständigt pågående arbete att medverka i de planer och stadsutvecklingsprojekt som drivs inom kommunen. I mars antogs sex visionsbilder för Centrumvisionen med målet att bli Årets stadskärna 2021. En strategisk anläggningsplan som underlag för framtida behov av anläggningar är påbörjad. Dessutom har en underhållsplan tagits fram som underlag för kommande investeringsbehov i befintliga anläggningar. Planen visar på stora investeringsbehov 2021 och 2022. Under första halvåret 2019 har planarbetet varit intensivt, framförallt i Öjabymotet, Hovshaga centrum, Bäcksalöv, Teledadshöjden, Arenastaden och Öjaby. Torparängen är inne i en genomförandefas men också kompletterande utformningsförslag tas fram intill planerad begravningsplats och brygga vid sjön. En platsstudie med tillhörande övergripande konsekvensanalys för projektering av ny simhall har genomförts.

#### Friluftsprogrammet

Växjö kommun har under flera år utvecklats till att bli en friluftskommun genom friluftsprogrammet. Programmet utgör grunden för ett medvetet arbete som går enligt plan. Under våren har kvalitetshöjande insatser gjorts på befintliga anläggningar och anordningar enligt friluftsprogrammet. Exempel på insatser som gjorts är upprustning av badplatser, röjning och gallring av elljusspår samt byte till LED-belysning. Satsningar har också gjorts på att förbättra informationsmaterial, bland annat har Naturkartan översatts till engelska. Därmed blir det enkelt för ännu fler besökare att hitta rätt bland naturens pärlor.

#### Nya mötesplatser

Under 2019 har nya mötesplatser skapats som ökar Växjö och tätorternas attraktivitet samt lockar fler människor att vistas utomhus och till rörelse. Exempel på mötesplatser som skapats:

- Hovs aktivitetspark



- geometriparken vid Trummen
- stationsparken i Lammhult
- ny badplats vid Trummen/Limnologen

Växjö kommun har för första gången sedan 2015 ett marginellt negativt utfall (från 27,5 poäng till 27) i Naturvårdsverkets enkätundersökning avseende årets friluftskommun 2019. Växjös styrka är inom området *Aktiviteter inom friluftsliv* medan man behöver vidareutveckla delar inom de andra två områdena *Planer för friluftsliv* samt *Information och samarbete*.

Under första halvåret har det genomförts strandbadprovtagningar vilka generellt visat bra resultat. I några fall har det förekommit förhöjda bakteriehalter men inte mer än vad som kan förväntas och nivåerna har varit bra vid omprov. Det har inte varit några stora problem med långvarig eller kraftig algblomning i år.

#### *Helhetsgrepp på lokaler och anläggningar för ekonomisk hållbarhet*

Ett helhetsgrepp har tagits kring lokaler och anläggningarna under 2019 för att säkerställa god kvalitet, effektivt nyttjande och långsiktig planering för ekonomisk hållbarhet. Kommunens arbete med att minska utsläppen av mikroplaster som används till konstgräsplaner ligger i framkant. Arbetet har uppmärksammats nationellt vilket lett till att kommunen fått ta emot studiebesök. Vidare är kommunen med i den nationella beställargruppen för konstgräsplaner och kommer under året arrangera två möten kring mikroplaster. Hälsoskyddstillsyn har under våren genomförts på 24 stycken gym och idrottshallar. Tillsynen visade på brister avseende felanmälningsrutiner och ansvarsfördelning vid uthyrning av lokaler. Utfallet av nyckeltalet *Nöjd medborgindex idrott- och motionsanläggningar* visar att anläggningarna håller en hög kvalitet i stort men att invånarna är mindre nöjda med utrustning och skötsel.

#### *Förbättrade förutsättningar för ridsporten*

Kommunen har fördelat medel till ridsporten och har därigenom skapat förbättrade förutsättningar för ridsportsföreningarna att arbeta med deras prioriterade behov. Exempel på behov som beviljats stöd är säkerhet, djurskydd och arbetsmiljö såsom målning och renovering, extra stöd till foder, inköp av harv till underlag i ridhus samt nya traktorer.

#### **Framtid och omvärld**

Under hösten ska Scensommar Kronoberg utvärderas, både Växjö kommuns och Region Kronobergs del. Det är viktigt att få med sig alla lärdomar och erfarenheter in i arbetet med ett eventuellt Scensommar 2020.

Alla sexåringar kommer under hösten erbjudas kostnadsfri simskola. Fokus är att barnen ska få vattenvana för att skapa goda förutsättningar att lära sig simma.

Utifrån projektplan för Möjligheternas bibliotek kommer utvecklingen av bibliotekets fysiska och digitala miljö och verksamhet att fortsätta. Det kommer ske genom kompetensutveckling inom digitalisering samt genom vidareutveckling av arbetet med MIK (Medie- och informationskunnighet).

Till följd av den planerade flytten till nytt kommunhus kommer en inventering av all konst i befintligt kommunhus och förråd genomföras. Därefter kommer en plan för att hantera minskning av konstsamlingens omfattning arbetas fram.

En grundförutsättning för ett kultur- och fritidsutbud med mer bredd och spets är att det finns tillgängliga lokaler och anläggningar i närområdet. Underhållsplanen och den strategiska anläggningsplanen måste därför ta utgångspunkt i befolkningsstatistik, beläggnings- och nyttjandegrad samt trender inom föreningslivet. Under hösten kommer visionsbilderna inom Centrumvisionen att tas med i den fortsatta revideringen av Stadsmiljöprogrammet. Vidare kommer en utredning för ny placering av nuvarande Råppevallen till följd av en eventuell byggnation av nytt lasarett genomföras.

Genom samverkan inom kommunkoncernen säkerställs att lokaler nyttjas så mycket som möjligt vilket är ett sätt att hushålla med resurser, såväl ekonomiska som miljömässiga.

Under hösten kommer fortsatta insatser enligt friluftprogrammet genomföras såsom exempelvis:

- skapa badlagun i Norra Bergundasjön,
- förbättra den ekologiska statusen i Bergunda sjöarna
- utveckla det nybildade naturreservatet på Hovshaga
- projektering av lekplatser enligt handlingsplan

För att få en bättre placering i Naturvårdsverkets ranking av Årets friluftskommun behövs områdena *Planer för friluftsliv* samt *Information och samarbete* vidareutvecklas.

För att bibehålla hög kvalitet inom kultur- och fritidsutbudet bedöms det fortsatt viktigt att genomföra miljö-, hälsoskydd- och livsmedelskontroller. En dialog mellan de olika aktörerna såväl interna som externa, skulle vara förebyggande och tydliggöra ansvarsfrågan.

## Uppdrag

### **KF** **Ge goda förutsättningar för hästsportens utveckling genom lån och ökade driftbidrag.**

Totalt ekonomiska medel att fördela för ridsport 2019 är 2,2 mkr. 255 000 kr är återstående medel från 2018 års budget, 405 000 kr är en omfördelning av projektstöd och 1,6 mkr är avsatta medel i internbudet 2019. Därigenom har förutsättningar skapats för ridsportsföreningarna att arbeta med deras prioriterade behov. Exempel på behov som beviljats stöd är säkerhet, djurskydd och arbetsmiljö såsom målning och renovering, extra stöd till foder, inköp av harv till underlag i ridhus samt nya traktorer.

Även i år har Karl-Oskar cup genomförts på Arenastaden, Värendsvallen. Tävlingen är nationellt erkänd och lockar många deltagare och ligger i linje med kommunens evenemangsstrategi.

### **KF** **Förbättra standard på befintliga anläggningar och anordningar enligt friluftsprogrammet**

Under våren har kvalitetshöjande insatser gjorts på befintliga anläggningar och anordningar enligt friluftsprogrammet. Exempel på insatser som gjorts är upprustning av badplatser, röjning och gallring av elljusspår samt byte till LED-belysning. Satsningar har också gjorts på att förbättra informationsmaterial, bland annat har Naturkartan översatts till engelska. Därmed blir det enkelt för ännu fler besökare att hitta rätt bland naturens pärlor.

### **KF** **Skapa en badlagun i Norra Bergundasjön.**









Tekniska förvaltningen har fått lagakraftvunnen dom och inlämnat kontrollprogram. Upphandlingen för att bygga badlagunen i Norra Bergundasjön pågår och byggstart beräknas bli vid september/oktober. Tekniska förvaltningen medverkar bland annat i frågor som rör utformning, anpassningar för in- och utlopp till lagunen.

### **KF** **Fullfölja arbetet med stråken runt Norra Bergundasjön.**

Sträckan Bergunda kanal till Södra Bergundasjön via Bergunda kyrka och Nothemmet genomfördes till största delen 2018, men färdigställdes i början av 2019. När sträckan över Norra Bergundasjön är klar kommer det finnas ett bra stråk runt Norra Bergundasjön som knyter an mot Bäckaslöv och de centrala delarna av Växjö.

### **KF** **Påbörja projektering av ny simhall.**

En platsstudie med tillhörande övergripande konsekvensanalys, avseende innehåll, har genomförts. Detta har överlämnats till politiken för vidare hantering.

		<b>Nyckeltal</b>	<b>Period</b>	<b>Utfall</b>	<b>Utveckling över tid</b>	<b>Jämförelse med större stad</b>
<b>KF</b>	<b>R/K</b>	Nöjd Region-Index - Fritidsaktiviteter	2018	73		
<b>KF</b>	<b>R/K</b>	Nöjd Medborgar-Index - Kultur	2018	72		
<b>KF</b>	<b>E</b>	Kostnad kulturverksamhet, kr/inv	2018	1 443		
<b>KF</b>	<b>E</b>	Kostnad fritidsverksamhet, kr/inv	2018	1 738		

## Ett engagerat civilsamhälle och starkare föreningsliv

### **Riktningens utveckling**

Den sammanvägda bedömningen av riktningens utveckling visar en tillfredsställande utveckling. I jämförelse med referensgruppen visar nyckeltalen att Växjö ligger på genomsnittsnivå. Däremot är nyckeltalens utveckling sedan förra mätningen något negativ. Nöjd-inflytande index helheten en marginell minskning från 46 (2016) till 45 (2018).

### **Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal**

Genom fortsatt implementering av En väg in för bidragshantering, identifiering av förbättringsmöjligheter inom processen samt utredningsuppdrag för att belysa föreningsbidrag och inkludering tas viktiga steg i Växjö kommun mot tydligare och bättre

samverkan med civilsamhället. Vidare görs insatser inom projektet vision 2050 för att stärka dialogen med invånarna.

Ett nytt upplägg för Säker & trygg förening har tagits fram i samverkan med Linnéuniversitetet och Smålandsidrotten för att tydliggöra certifieringsstegen och öka genomförandetakten för föreningarna. Det har exempelvis blivit tydligare för föreningarna hur de ska kunna arbeta med barnkonventionen som blir lag 2020 för en hållbar verksamhet. Gensvaret från föreningarna är positivt.

Under första halvåret har uppdraget med digital kedja för bokning, betalning, inpassering och anläggningsstyrning genomförts i form av ett pilotprojekt på Arenastaden, Värendsvallen. Syftet är att föreningarna själva ska kunna boka och avboka tider i bokning- och bidragssystemet vilket i förlängningen förväntas leda till en minskad administration för både föreningar och handläggare. Parallellt med pilotprojektet har även förbättringsmöjligheter identifierats när det gäller att skapa tillgång till kommunens lokaler, anläggningar och utrustning. Kartläggningen av möjligheten att strömlinjeforma anläggningar har visat på positiva effekter både för föreningar, invånare och tjänstepersoner.

#### Framtid och omvärld

Under hösten kommer arbetet fortsätta med översyn av föreningsstöd för ökad inkludering. Målet är att skapa en likvärdighet för föreningar genom att se över helheten för de olika föreningsstöden (vilket innefattar bidrag, taxor, avgifter och lokalsubventioner) och dess syften. Då det nationellt nu sker förändringar kring bidragshantering behöver kommunens arbete taktas med dessa. Information, dialog och transparens i arbetet är av stor vikt för ett framgångsrikt resultat. Ambitionen är att arbetet även ska leda till ett högre engagemang och ett ökat deltagarantal i Växjö föreningar.

Den offentliga sektorn har i större utsträckning vänt sig till civilsamhället för att i gemenskap lösa samhälleliga utmaningar. Detta gör att ideella organisationer idag är utförare av välfärdstjänster vilket kräver ökad kunskap kring upphandlingsregler för båda parter samt tydligare grundvillkor och uppföljningar för bidrag.

En förutsättning för en digital kedja, en effektivare lokalförsörjningsprocess i kommunkoncernen, en ökad beläggningsgrad samt en enkel och transparent bidragshanteringsprocess är ett väl fungerande systemstöd för boknings- och bidragshantering. Då nuvarande avtal med systemleverantör löper ut behöver arbete med kravställning och avrop alternativt upphandling prioriteras under hösten.

### Uppdrag



#### Översyn av föreningsbidrag i syfte att öka inkludering och tillgång till en aktiv fritid.

En utredning/översyn av föreningsbidrag i syfte att öka inkludering och tillgång till en aktiv fritid pågår. Utredningen fokuserar på frågeställningarna: Bidrar ett system med fritidspeng till en ökad inkludering och tillgång till en aktiv fritid samt hur kan ett system med fritidspeng vara utformat? Utredningen beräknas vara klar i september 2019.

Kultur- och fritidsförvaltningen har fått ett nämndsuppdrag att ta ett omtag kring föreningsstöd. Det ska göras med utgångspunkt i nämndens viljeinriktning och för att få en helhetsyn utifrån processperspektiv samt koppling till Riksidrottsförbundets Strategi 2025. Målet är att skapa en likvärdighet för föreningar genom att se över helheten för de olika föreningsstöden (vilket innefattar bidrag, taxor, avgifter och lokalsubventioner) och dess syften. På nationell nivå har flera utredningar inom området gjorts under 2018-2019 vilka bör ligga till grund för fortsatt arbete.

Utifrån ovanstående underlag bedöms behovet vara stort att göra en helhetsöversyn av kommunens bidragssystem till civilsamhället. Arbetet bör påbörjas snarast för att gå i takt med nationella strategier. Arbetet kräver vidare en samverkan mellan de förvaltningar som hanterar bidrag till civilsamhället.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
	Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	2018	35	↘	●
	Nöjd Inflytande-Index - Helheten	2018	45	↘	●
	Totalt utbetalt bidrag för deltagartillfällen i idrottsföreningar (7-20 år), kr/inv.	2018	1 585*	—	●

\* Måttet används för första gången i samband med delårsbokslut 201908. Tidigare mätdata saknas varför utveckling sedan förra mättillfälle saknas. Måttet ingår därför inte denna gång i den samlade beräkningen och bedömningen av målpuppfyllelse.

# Intern kontroll

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att tillse att det finns en god intern kontroll. I varje nämnds/bolags delårsrapporter per augusti redovisas en översikt av nuläget av uppföljningen av den interna kontrollen.

Kommunstyrelsen gör årligen en utvärdering av den interna kontrollen, vilket sker i samband med Årsredovisningen. Utvärderingen redogör för nämndernas sammanfattning av intern kontroll, utvärdering av gemensamma granskningsområden samt nämndernas och bolagens självskattning av den interna kontrollen.

Kommunstyrelsen gör även årligen en uppföljning av privata utförare som hanteras som ett eget ärende för beslut i kommunfullmäktige.

# Kommunkoncernen resultat- och balansräkning

RESULTATRÄKNING, mkr	Not	Augusti 2019	Augusti 2018	Prognos 2019	2018
Verksamhetens intäkter		2 031	2 227	1 680	3 464
Verksamhetens kostnader		-4 801	-4 739	-5 929	-7 192
Avskrivningar		-394	-377	-611	-583
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>		<b>-3 164</b>	<b>-2 889</b>	<b>-4 860</b>	<b>-4 311</b>
Skatteintäkter		2 680	2 586	4 017	3 872
Generella statsbidrag och utjämning		671	649	1 007	990
<b>Verksamhetens resultat</b>		<b>187</b>	<b>346</b>	<b>164</b>	<b>551</b>
Finansnetto		-44	-54	-73	-82
<b>Resultat före skatt</b>		<b>143</b>	<b>292</b>	<b>91</b>	<b>469</b>
Skattekostnader		-	-	0	-45
<b>RESULTAT</b>		<b>143</b>	<b>292</b>	<b>91</b>	<b>424</b>

<b>BALANSRÄKNING, mkr</b>				
<b>TILLGÅNGAR</b>	<b>Not</b>	<b>Augusti 2019</b>	<b>Augusti 2018</b>	<b>2018</b>
<b>Anläggningstillgångar</b>		<b>14 773</b>	<b>14 252</b>	<b>14 327</b>
Materiella		13 395	12 883	12 948
Finansiella		1 378	1 369	1 379
<b>Omsättningstillgångar</b>		<b>2 118</b>	<b>2 177</b>	<b>2 233</b>
Förråd m.m.		319	312	336
Fordringar		651	645	741
Kortfristiga placeringar		1	1	1
Kassa och bank		1 147	1 219	1 155
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>		<b>16 891</b>	<b>16 429</b>	<b>16 560</b>

<b>EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>				
	<b>Not</b>	<b>Augusti 2019</b>	<b>Augusti 2018</b>	<b>2018</b>
<b>Eget kapital</b>		<b>6 201</b>	<b>5 963</b>	<b>6 058</b>
- varav årets resultat		143	292	424
<b>Avsättningar</b>		<b>894</b>	<b>794</b>	<b>842</b>
<b>Skulder</b>		<b>9 796</b>	<b>9 672</b>	<b>9 660</b>
Långfristiga		7 419	7 971	6 274
Kortfristiga		2 377	1 701	3 386
<b>SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>		<b>16 891</b>	<b>16 429</b>	<b>16 560</b>

Verksamhetens intäkter och kostnader redovisas som nettokostnad i prognosen för 2019.

# Kommunkoncernen noter resultat- och balansräkning

1. Verksamhetens intäkter	Augusti 2019	Augusti 2018	2018
Försäljningsintäkter (material och varor)	519	513	773
Taxor och avgifter	276	251	399
Hyror och arrenden	613	619	917
Bidrag	423	440	661
Försäljning av verksamhet/entreprenader	149	126	166
Försäljning av exploateringsfastigheter	22	189	220
Realisationsvinst	1	64	263
Övriga intäkter	28	25	64
<b>Summa</b>	<b>2 031</b>	<b>2 227</b>	<b>3 463</b>

2. Verksamhetens kostnader	Augusti 2019	Augusti 2018	2018
Löner och sociala avgifter	-2 633	-2 513	-3 802
Pensionskostnader inkl. löneskatt	-233	-225	-331
Entreprenader, köp av verksamhet, konsulter	-686	-727	-1 192
Lämnade bidrag	-143	-150	-208
Lokal och markhyror	-103	-97	-143
Exploateringskostnader	-7	-161	-184
Anläggnings-, förbruknings- och underhållsmaterial	-363	-364	-568
Övriga kostnader	-632	-502	-766
<b>Summa</b>	<b>-4 800</b>	<b>-4 739</b>	<b>-7 194</b>

3. Skatteintäkter, se kommunens not 3

4. Gen.statsbidrag/utjämning se kommunens not 4

5. Finansnetto	Augusti 2019	Augusti 2018	2018
Räntor placering, utlåning	10	8	14
Utdelning aktier och andelar	14	21	21
Realisationsresultat	0	0	0
Räntekostnader m.m.	-68	-83	-116
<b>Summa</b>	<b>-44</b>	<b>-54</b>	<b>-81</b>

<b>6. Materiella anläggningstillgångar</b>	<b>Augusti 2019</b>	<b>Augusti 2018</b>	<b>2018</b>
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	9 976	9 757	9 426
Maskiner och inventarier	3 419	3 126	3 522
<b>Summa</b>	<b>13 395</b>	<b>12 883</b>	<b>12 948</b>

<b>7. Finansiella anläggningstillgångar</b>	<b>Augusti 2019</b>	<b>Augusti 2018</b>	<b>2018</b>
Aktier, andelar, bostadsrätter m.m.	114	116	119
Utlåning till SEB (Sandvik 3)	736	736	736
Övriga långfristiga fordringar	528	517	524
<b>Summa</b>	<b>1 378</b>	<b>1 369</b>	<b>1 379</b>

<b>8. Kortfristiga fordringar</b>	<b>Augusti 2019</b>	<b>Augusti 2018</b>	<b>2018</b>
Förutbetalda kostnader och uppl intäkter	352	335	353
Kundfordringar, övriga kortfristiga fordringar	298	310	387
<b>Summa</b>	<b>650</b>	<b>645</b>	<b>740</b>

<b>9. Avsättningar</b>	<b>Augusti 2019</b>	<b>Augusti 2018</b>	<b>2018</b>
Pensioner	452	411	423
Övriga avsättningar	442	383	419
<b>Summa</b>	<b>894</b>	<b>794</b>	<b>842</b>

<b>10. Långfristiga skulder</b>	<b>Augusti 2019</b>	<b>Augusti 2018</b>	<b>2018</b>
Lån banker och kreditinstitut	6 536	7 083	5 364
Övriga långfristiga skulder	883	888	910
<b>Summa</b>	<b>7 419</b>	<b>7 971</b>	<b>6 274</b>

<b>11. Kortfristiga skulder</b>	<b>Augusti 2019</b>	<b>Augusti 2018</b>	<b>2018</b>
Leverantörsskulder	311	293	568
Upplupna kostnader och förutbet intäkter	905	927	770
Semesterlöneskuld	184	177	224
Övriga kortfristiga skulder	977	304	1 824
<b>Summa</b>	<b>2 377</b>	<b>1 701</b>	<b>3 386</b>



# Resultat- och balansräkning Växjö kommun

RESULTATRÄKNING, mkr	Not	Augusti 2019	Augusti 2018	Budget 2019	Prognos 2019	2018
Verksamhetens intäkter	1	967	1 171			1 706
Verksamhetens kostnader	2	-4 365	-4 347	-5 081	-5 118	-6 536
Avskrivningar		-91	-87	-154	-138	-144
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>		<b>-3 489</b>	<b>-3 263</b>	<b>-5 235</b>	<b>-5 256</b>	<b>-4 974</b>
Skatteintäkter	3	2 680	2 586	4 003	4 017	3 872
Generella statsbidrag och utjämning	4	671	649	1 031	1 007	990
<b>Verksamhetens resultat</b>		<b>-138</b>	<b>-28</b>	<b>-201</b>	<b>-232</b>	<b>-112</b>
Finansnetto	5	181	123	203	203	220
<b>Resultat efter finansiella poster</b>		<b>43</b>	<b>95</b>	<b>2</b>	<b>-29</b>	<b>108</b>
Extraordinära poster		0	0	0	0	0
<b>RESULTAT</b>		<b>43</b>	<b>95</b>	<b>2</b>	<b>-29</b>	<b>108</b>

<b>BALANSRÄKNING, mkr</b>					
<b>TILLGÅNGAR</b>	<b>Not</b>	<b>Augusti 2019</b>	<b>Augusti 2018</b>	<b>Budget 2019</b>	<b>2018</b>
<b>Anläggningstillgångar</b>		<b>3 823</b>	<b>3 809</b>		<b>3 762</b>
Materiella	6	1 838	1 759		1 813
Finansiella	7	1 985	2 050		1 949
<b>Omsättningstillgångar</b>		<b>1 930</b>	<b>1 914</b>		<b>2 220</b>
Förråd m.m.		283	278		300
Fordringar	8	458	441		725
Kortfristiga placeringar		0	0		0
Kassa och bank		1 189	1 195		1 195
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>		<b>5 753</b>	<b>5 723</b>		<b>5 982</b>

<b>EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR, SKULDER</b>					
	<b>Not</b>	<b>Augusti 2019</b>	<b>Augusti 2018</b>	<b>Budget 2019</b>	<b>2018</b>
<b>Eget kapital</b>		<b>3 341</b>	<b>3 285</b>		<b>3 298</b>
- varav årets resultat		43	96		108
<b>Avsättningar</b>	<b>9</b>	<b>494</b>	<b>455</b>		<b>465</b>
<b>Skulder</b>		<b>1 918</b>	<b>1 983</b>		<b>2 219</b>
Långfristiga		674	820		688
Kortfristiga	10	1 244	1 163		1 531
<b>SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR, SKULDER</b>		<b>5 753</b>	<b>5 723</b>		<b>5 982</b>

<b>ANSVARSFÖRBINDELSER</b>					
		<b>Augusti 2019</b>	<b>Augusti 2018</b>	<b>Budget 2019</b>	<b>2018</b>
Pensionsförpliktelser		1 615	1 654		1 624
Borgensåtaganden och ställda panter		6 565	6 406		6 286

# Noter resultat- och balansräkning Växjö kommun

1. Verksamhetens intäkter	Augusti 2019	Augusti 2018	2018
Försäljningsintäkter (material och varor)	68	78	119
Taxor och avgifter	244	282	445
Hyror och arrenden	61	65	97
Bidrag	395	414	629
Försäljning av verksamhet/ entreprenader	176	143	168
Försäljning exploateringsfastigheter	22	189	220
Övriga intäkter	1	0	28
<b>Summa</b>	<b>967</b>	<b>1 171</b>	<b>1 706</b>

2. Verksamhetens kostnader	Augusti 2019	Augusti 2018	2018
Löner och sociala avgifter	-2 379	-2 290	-3 461
Pensionskostnader inkl. löneskatt	-216	-211	-302
Köp av huvudverksamhet	-651	-571	-882
Lämnade bidrag	-151	-151	-221
Lokal och markhyror	-422	-416	-628
Exploateringskostnader	-7	-161	-184
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	-110	-99	-171
Kostnader transportmedel, transporter och resor	-86	-99	-158
Övriga främmande tjänster	-87	-86	-152
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-40	-44	-77
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-87	-90	-106
Bränsle, energi och vatten	-22	-22	-35
Övriga kostnader	-107	-107	-159
<b>Summa</b>	<b>-4 365</b>	<b>-4 347</b>	<b>-6 536</b>

<b>3. Skatteintäkter</b>	<b>Augusti 2019</b>	<b>Augusti 2018</b>	<b>2018</b>
Kommunalskatt	2 707	2 594	3 890
Definitiv slutavräkning	4	-8	-13
Preliminär slutavräkning	-31	0	-5
<b>Summa</b>	<b>2 680</b>	<b>2 586</b>	<b>3 872</b>

<b>4. Generella statsbidrag och utjämn- ning</b>	<b>Augusti 2019</b>	<b>Augusti 2018</b>	<b>2018</b>
Byggbonus	0	0	17
Generella statsbidrag, LSS	28	20	30
Kommunal fastighetsavgift	109	105	157
Inkomstutjämnning	576	550	825
Regleringsbidrag/avgift	43	10	14
Statsbidrag välfärd	22	40	60
Kostnadsutjämnning	-107	-76	-113
<b>Summa</b>	<b>671</b>	<b>649</b>	<b>990</b>

<b>5. Finansnetto</b>	<b>Augusti 2019</b>	<b>Augusti 2018</b>	<b>2018</b>
Räntor placering, utlåning	19	19	14
Utdelning aktier och andelar	139	74	165
Borgensavgift	37	34	54
Utdelning Kommuninvest	14	21	21
Aktieägartillskott VKAB	-12	-12	-12
Räntekostnader m.m.	-16	-13	-22
<b>Summa</b>	<b>181</b>	<b>123</b>	<b>220</b>

<b>6. Materiella anläggningstillgångar</b>	<b>Augusti 2019</b>	<b>Augusti 2018</b>	<b>2018</b>
Mark, byggnader och tekn anlägg- ningar	1 574	1 566	1 358
Maskiner och inventarier	188	193	211
Pågående investeringar	76		244
<b>Summa</b>	<b>1 838</b>	<b>1 759</b>	<b>1 813</b>

<b>7. Finansiella anläggningstillgångar</b>	<b>Augusti 2019</b>	<b>Augusti 2018</b>	<b>2018</b>
Aktier, andelar, bostadsrätter m.m.	122	119	132
Utlåning till kommunens koncernföretag	603	663	567
Utlåning till SEB (Sandvik 3)	736	736	736
Övriga långfristiga fordringar	524	532	514
<b>Summa</b>	<b>1 985</b>	<b>2 050</b>	<b>1 949</b>

<b>8. Kortfristiga fordringar</b>	<b>Augusti 2019</b>	<b>Augusti 2018</b>	<b>2018</b>
Kund-, statsbidragsfordringar m.m.	458	441	629
Utlåning till kommunens koncernföretag	0	0	96
<b>Summa</b>	<b>458</b>	<b>441</b>	<b>725</b>

<b>9. Avsättningar</b>	<b>Augusti 2019</b>	<b>Augusti 2018</b>	<b>2018</b>
Testamenten	0	0	0
Pensioner	405	365	376
Återställning tippet Häringetorp	11	11	11
Statlig infrastruktur	78	79	78
<b>Summa</b>	<b>494</b>	<b>455</b>	<b>465</b>

<b>10. Kortfristiga skulder</b>	<b>Augusti 2019</b>	<b>Augusti 2018</b>	<b>2018</b>
Leverantörsskulder, interimsposter	645	733	842
Semesterlöneskuld, okompenserad övertid	206	194	206
Pensionskostnad, individuell del inkl skatt	108	104	138
Övriga kortfristiga skulder	285	132	345
<b>Summa</b>	<b>1 244</b>	<b>1 163</b>	<b>1 531</b>

# Redovisningsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning, LKBR och rekommendationer från Rådet för kommunalredovisning, RKR. Ytterligare avvikelser och förtydligande än vad som redovisas nedan, framgår i Årsredovisningen 2018. I delårsbokslutet ingår inte årets förändring av semesterlöneskulden, ferielöner och okompenserad övertid i resultatet.

## Byte av redovisningsprincip exploatering

Kommunen har ändrat principen för redovisning av exploateringsverksamheten från och med år 2018. Exploateringsinkomster och utgifter har tidigare netto redovisats. Förändringen av redovisningsprinciper innebär nu att både inkomster och utgifter bruttoredo visas i resultat- och balansräkning. Den del av exploateringen som avser tomtmark till försäljning bokförs som en omsättningstillgång. Värdering görs till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde per balansdagen. Investeringar i allmän platsmark klassificeras som en materiell anläggningstillgång. Avskrivningar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Den del av inkomsten som avser allmän platsmark tas upp som en förutbetalad intäkt. Enligt kommunens modell vinstavräknas projekt där upparbetningsgraden av kostnader är lika med eller överstiger 70 procent av totalt prognosticerade kostnader. Vidare görs avräkning först när minst 70 procent av försäljningen är gjord. Befarade förluster bokförs direkt.

Ändrade redovisningsprinciper innebär att under 2018 omklassificerades 350 miljoner kronor till omsättningstillgångar och 312 miljoner kronor till förutbetalad intäkt. Anläggningstillgångar har minskat med nettobeloppet av denna omklassificering. Jämförelseåren i balansräkningen har omräknats enligt den nya principen. Vad gäller nyckeltal för investeringar har det inte gjorts någon retroaktiv omräkning av den del av exploateringsutgiften som istället skulle ha klassificerats som omsättningstillgång. Det har inte heller gjorts någon retroaktiv vinstavräkning då nya regler tillämpas från 2018.

## Redovisning av gatukostnadsersättning

Kommunen redovisar gatukostnadsersättning enligt RKR:s rekommendation nr 18.1 (sep 2009), se även RKR nr 2 (juni 2019), vilket innebär att inkomsten initialt bokförs som en skuld för att sedan i enlighet med matchningsprincipen intäktsföras successivt i takt med att investeringsobjekten skriv av över sina respektive nyttjandeperioder. Per augusti 2019 finns 207 miljoner kronor (167 miljoner kronor från 2018) i utfördelade gatukostnadsersättningar. Dessa ligger i bokslutet som pågående investeringar och kommer när anläggningarna aktiveras, att föras om till skuld gatukostnadsersättning.

## Ekonomisk kommunövergripande information för år 2019

- Fördjupad prognos med ekonomiskt utfall till och med april (KS 28 maj):
- Delårsrapport januari-augusti (KF 15 oktober).
- Fördjupad prognos med ekonomiskt utfall till och med oktober (KS 3 dec)
- Årsredovisning 2019 (KF 21 april 2020)

Till  
Fullmäktige i Växjö kommun  
Organisationsnummer 212000-0662

## **Revisorernas bedömning av delårsrapport 2019**

---

### **Uppdraget**

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2019-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

### **Granskning**

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisionsd i kommunal verksamhet.

Granskningsresultatet framgår av bifogad revisionsrapport.

### **Bedömning**

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt, men att anpassning behöver göras till lagen om kommunal bokföring och redovisning. Detta gäller till exempel värderingen av innehavet i Kommuninvest.

Vi bedömer att kommunen, enligt prognosen i delårsrapporten inte kommer att klara balanskravet för år 2019. Vi bedömer att beskrivningen av hur det prognosticerade underskottet ska återställas bör förtydligas.

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019.

Vi bedömer, utifrån redovisningen i delårsrapporten av indikatorerna som används vid bedömning av god ekonomisk hushållning, att utvecklingen av måluppfyllelsen är god då 6 av 8 (75 %) har en positiv utveckling eller är i nivå med jämförbara kommuner/accepterat värde. Mål som har en negativ utveckling omfattar andel som avslutats till egen försörjning från ekonomiskt bistånd och fossila utsläpp från kommunkoncernen. Revisorerna bedömer därför att resultatet i delårsrapporten i allt väsentligt är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om, med undantag av dessa två verksamhetsmål (indikatorer).

Växjö den 3 oktober 2019

  
Sture Andersson

  
Bahtije Breznica

  
Lars Edqvist

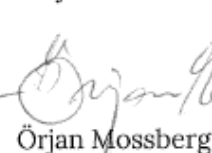
  
Nils Fransson

  
Carl Geijer

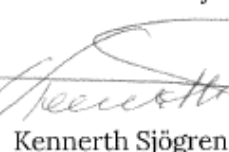
  
Börje Ivarsson

  
Magnus Jisborg

  
Göran Kannerby

  
Örjan Mossberg

  
Valon Rama

  
Kennerth Sjögren

**Bilaga:**

Revisionsrapport för granskning av delårsrapport, PwC oktober 2019